

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenként kétszer, csütörtökön és vasárnap.

OMGE évi tagsági díj:

200 holdig	15 pengő
500 " "	30 " "
1000 " "	60 " "
2000 " "	90 " "
3000 " "	120 " "
ezen felül	150 " "
Résztvénytársaságok, szervezetek, vállalatok	90 " "
Egyéb tagok részére évi tagdíj	10 " "

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona

Az egyesületi tanács felügyelete alatt
A szerkesztésért és kiadásért felelős:
Buday Barna főszerkesztő.
Szerkesztő: **Rothmeyer Imre**

Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztelek-u. 8. Telefon: Aut. 866-05

Előfizetési árak:

A m. kir. földművelésügyi minisztérium által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt.

OMGE-tagoknak:

Negyedévre	6 pengő	Negyedévre	10 pengő
Félévre	11 " "	Félévre	18 " "
Egészévre	20 " "	Egészévre	32 " "

Külföldre a fenti árak és a postaköltségek
Előfizetést csak naptári negyedévekre fogadunk el

Kiadóhivatal: Budapest, IX., Üllői-ut 25. Telef.: Aut. 899-32

TARTALOM:

- A német kereskedelmi szerződéses tárgyalásokhoz. (— r — l dr.)
- A falu gazdája.
- A mezőgazdaság fuvarterhei. (Teleki Mihály gróf.)
- A cobdenizmus gazdaságpolitikája. (— t.)
- A szalmatrágya. (Parlorszky Béla.)
- A szántóföldi gabonafajta kísérlet. (Dvorak Károly.)
- Mangalicák ivartalanítása. (Zsámár György dr.)
- A tengeriszár mint jövedelmi forrás. (Jankovich Endre dr.)
- A ló érzelmei. (Z. Á. dr.)
- A gyökérgolyva elleni védekezés. (Rusz Béla dr.)
- Gyakorlati tapasztalatok a mezőhegyesi ménésbirtok gazdasági létenyésztésében. (Thüringer Vilmos.)
- Törvények és rendeletek.
- A gazdaközönség köréből. (A hagyományteremtés problémája. Csorba János dr. — A vetések óvása a kipállástól. Király Kálmán.)
- Gazdasági levél. (K—y M—y.)
- Az országos mezőgazdasági kiállítás csoportjai.
- Tóth Jenő vándordíj a mezőgazdasági kiállítás szakoktatási csoportja részére.
- Vegyes közlemények.
- Időjárás.
- Tőzsde, kereskedelem.
- Melléklet: Rádiós gazdasági előadások II. évf. B. sorozat 9. számú füzet. (Az idei Országos Mezőgazdasági Kiállítás & Vásár. — Wellmann Oszkár dr.)

AZ OMGE KÖZLEMÉNYEI.

A Közleleki tavaszi gazdahét és mezőgazdasági kiállítás és vásár napirendje.

- Március hó 18-án (hétfőn) az állatok, termények és gépek felszállítása és kirakása megkezdődik.
- " " 20-án (szerdán) az állatok, termények kirakása és gépek elhelyezése befejezést nyert.
- " " 20-án (szerdán) délelőtt 1/2 10 órakor: a tejtermékek bírálata.
- " " 20-án (szerdán) délután 1/2 4 órakor: sajtóbemutató a kiállításon.
- " " 20-án (szerdán) délután 1/2 5 órakor: egyesületi tanácsülés a Közteleken.
- " " 21-én (csütörtökön) reggel 8 órától kezdve a kiállítás nyitva van és egész nap megtekinthető.
- " " 21-én (csütörtökön) délelőtt 1/2 9 órai kezdettel: a tenyészállatok bírálata.
- " " 21-én (csütörtökön) délután 5 órakor: a közgazdasági és üzemi szakosztályok együttes gyűlése a Közteleken.

- Március hó 22-én (pénteken) délelőtt 10 órakor: a kiállítás ünnepélyes megnyitása, amelyet azonnal a díjazott szarvasmarhák és lovak elővezetése követ.
- " " 22-én (pénteken) délután 3 órakor: lovasmutatványok és a fogatok előhajtása.
- " " 22-én (pénteken) délután 1/2 6 órakor: az állattenyésztési szakosztály gyűlése a Közteleken.
- " " 23-án (szombaton) a kiállítás egész napon át nyitva van.
- " " 23-án (szombaton) délelőtt 10 órakor: a díjazott állatok elővezetése.
- " " 23-án (szombaton) délelőtt 1/2 12 órakor: az OMGE igazgatóválasztmányának gyűlése a Közteleken.
- " " 23-án (szombaton) délután 3 órakor: lovasmutatványok és a fogatok előhajtása.
- " " 23-án (szombaton) délután 4 órakor: a Mangalicatenyésztők Országos Egyesületének közgyűlése a Közteleken.
- " " 23-án (szombaton) délután 1/2 6 órakor: a tejgazdasági bizottság gyűlése a Közteleken.
- " " 24-én (vasárnap): a kiállítás egész napon át nyitva van.
- " " 24-én (vasárnap) délelőtt 10 órakor: a díjazott állatok elővezetése.
- " " 24-én (vasárnap) délelőtt 10 órakor: gazdaságstrek gyűlése a Közteleken.
- " " 24-én (vasárnap) délután 3 órakor: lovasmutatványok és a fogatok előhajtása.
- " " 24-én (vasárnap) délután 1/2 6 órakor: Kerpely Kálmán dr. közg. egyet. tanár előadása a Közteleken: „A teli fagykár és orvoslásának módjai” címen.
- " " 25-én (hétfőn) a kiállítás egész napon át nyitva van.
- " " 25-én (hétfőn) délelőtt 10 órakor: a díjazott állatok elővezetése.
- " " 25-én (hétfőn) délelőtt 10 órakor: méhészgyűlés a Közteleken.
- " " 25-én (hétfőn) délután 3 órakor: lovasmutatványok és a fogatok előhajtása.
- " " 26-án (kedden): a kiállításon eladott tenyészállatok, továbbá a termények és gépek stb. elszállítása megkezdődik.
- " " 27-én (szerdán): az el nem adott állatok elszállítása megkezdődik, a termények, gépek stb. elszállítása folytatódik.
- " " 28-án (csütörtökön), esetleg 29-én (pénteken): az összes elszállítás befejeződik.

Meghívó

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület műszaki szakosztálya

március hó 13-án (szerdán) d. u. 5 órakor az OMGE székházának tanácstermében (Budapest IX., Köztelek-utca 8., I. emelet) tartandó

gyűlésére.

Tárgyak:

1. A mértékhitelítés.
2. Állásfoglalás a MÁV gépgyárnak a szabadversenyitől való esetleges eltiltása kérdésében.
3. A motorszesz kérdés rendezése. (Előadó: Rothmeyer Imre OMGE titkár.)
4. Esetleges indítványok.

Budapest, 1929. évi március hó 4-én.

Szabó Gusztáv dr. s. k.
a műszaki szakosztály elnöke.

Meghívó

az Országos Törzskönyvelő Bizottságnak 1929 március hó 14-én, (csütörtökön) délelőtt 11 órakor az OMGE székháza tanácstermében (Budapest IX., Köztelek-utca 8. sz., I. em.) tartandó

gyűlésére.

Tárgyak:

1. Az országos tejelési és tenyésztési díjak odaitételese.
2. A magyar marha standardjának és bírálati eljárásának megállapítása.
3. Folyó ügyek.

Budapest, 1929 március 7.

Léckl Károly s. k.
az OTB elnöke.

Meghívó

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület állattenyésztési és állategészségügyi szakosztályának

1929 március hó 22-én, (pénteken) délután 1/2 6 (17-30) órakor az egyesület székházának nagytermében (Budapest IX., Köztelek-utca 8. sz., II. em.) tartandó

gyűlésére.

Tárgyak:

1. Schandl József dr. közgazdasági egyetemi tanár előadása: „A juhtenyésztés és gyapjuértékesítés időszaki kérdései.”
2. Folyó ügyek.

Budapest, 1929 március 4.

Mesterházy Ernő dr. s. k.
a szakosztály elnöke.

Vendégeket a szakosztály szívesen lát!

Traktor-, motortulajdonosok!

Üzemanyagot, u. m. adómentes petróleumot, benzint, gázolajat, traktor- és ásványgépolaajat évi kötésre, igen előnyös árak mellett szállít a Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezete, Budapest, V., Alkotmány-utca 29. és kirendeltségei: Győr, Szombathely, Lepsény, Nyiregyháza, Debrecen, Szolnok. Saját érdekében kérjen ajánlatot.

Meghívó
az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
tejgazdasági bizottságának
1929 március 23-án, (szombaton) délután 1/2 6 (17-30) órakor
az egyesület székházának nagytermében (Budapest
IX., Köztelek-utca 8. sz., II. em.) tartandó
gyűlésére.

Tárgyak:

1. „A borjuféltelenség, tejtermelés és tehéntakarmányozás vitás kérdései.”
A vitát bevezeti Wellman Oszkár dr. állatorvosi főiskolai tanár előadása.
A bizottság több, e kérdésekkel különösen foglalkozó jeles gyakorlati gazdát kért fel a vitában való részvételre és hozzászólásra.
2. Folyó ügyek.
Budapest, 1929 március hó 7.

Inkey Pál báró s. k.
a bizottság elnöke.

Vendégeket a bizottság szívesen lát!

Meghívó

az OMGE székháza nagytermében (Budapest IX., Köztelek-utca 8. II. em.) f. évi március hó 24-én (vasárnap) délután pontosan 1/2 6 órakor tartandó **tájékoztató előadásra**, amelyet az OMGE felkérésére Kerpely Kálmán dr., közg. egyet. tanár, az OMGE földművelésügyi és növénytermelési szakosztályának elnöke fog tartani

a téli fagykár és orvoslásának módjai
címvel.

Miután ez a kérdés a szokatlan és évtizedek óta nem tapasztalt kemény téli időjárás folytán a gazdaságközönséget fölértékelte, felhívjuk egyesületünk tagjait és a gazdákat, hogy az előadásban minél számosabban vegyenek részt.

Budapest, 1929 március 8-án.

Somssich László gróf s. k.
elnök.

Vendégeket szívesen látunk!

Tudnivalók
az országos mezőgazdasági
kiállításról és vásárról.

A rendezőbizottság a kiállításon és vásáron résztvevő tenyésztőknek elküldötte már a szállításhoz szükséges nyomtatványokat, valamint a további teendőkre vonatkozó tájékoztatást. Aki ezeket nem kapta meg, rögtön hozza ezt a rendezőbizottság tudomására.
Ha a bejelentők közül valaki állatait állatorvosiilag igazolandó megbetegedés következtében fel nem szállíthatja, vagy akár néhány állattal kevesebbet hoz csak fel, kérjük azt azonnal közölni, hogy az ennek folytán szükséges intézkedéseket idejében megtehesse. Március 10-től kezdve erről távirati értesítést kérünk.

Az országos mezőgazdasági kiállítás és vásár március hó 21-25. napjain tekinthető meg, egész napon át. A **tejtermékbírálat** március 20-án délelőtt, az **állatbírálat** március hó 21-én délelőtt, az **ünnepélyes megnyitás** március hó 22-én délelőtt 10 órakor lesz. A díjazott lovakat és szarvasmarhákat március 22-25. napjain mindennap délelőtt 10 órakor elővezetik az e célból ujonnan létesített tribünél is ellátott pályán; ugyanott ugyanezek a napokon lesznek délután 3 órától a fogatelőhajítások és lovas mutatványok. Katalógust március hó 20-tól lehet kapni a helyszínén és a „Patria” könyvkereskedésében. Március 26-án az állatok elszállítása kezdetét veszi és előreláthatóan 29-én befejezést nyer.

A kiállítási napokon a Rókus-kórháztól induló és a Népszínház-utcan menő 29. számú kocsis fog közlekedni a telep kapujáig.

A kiállítási iroda épületében interurbán beszélgetésre és távirtdarforgalomra berendezett postakirendeltség fog működni; ezenkívül a telepen még több telefonállomás lesz. Ugyanott lesz a külügyminisztérium utlevélügyi kirendeltsége is.

A kedvezményes utazáshoz szükséges igazolványok megszerzésére vonatkozó tudnivalókat a „Köztelek” lap előző számaiban ismételtel közöltük. A kedvezményes utazásra jogosító igazolványokat továbbra is kiállít még a rendezőbizottság az előirt illetékek beküldése ellenében, amely a MÁV-on 1 P, a Déli Vasut igénybevételénél 2 P személyenként.

Az országos
mezőgazdasági kiállítás és vásár
rendezőbizottsága.

Egyről-másról.**A német kereskedelmi szerződéses tárgyalásokhoz.**

Ugy látszik, hogy Németországnak Lengyelországgal folyamatban lévő kereskedelmi szerződéses tárgyalásai rövidesen eredménytelenül fognak, legalább egy időre, lezárulni, amely esetben a német kormány ígérete szerint ismét sor kerül a velünk megkezdett, de félbeszakadt tárgyalások folytatására.

Noha az újabb alkudozások valószerűen csak husvét után indulnak meg, a hazai közvélemény tájékoztatása céljából szükségesnek tartjuk néhány fontos körülménynek adatszertű feltárását. Magyarország, illetve a magyar-osztrák monarchia és Németország között állategészségügyi egyezményrel kapcsolatos kereskedelmi szerződés először 1891-ben jött létre. Majd 1905-ben új szerződést és állategészségügyi egyezményt kötöttünk Bécsben Németországgal, amely az 1908. évi XXV. l. c. be. cikkelyeztetett be. A háború után a régi monarchia szerződéses vámterülete felbomlott és a magyar mezőgazdaság terményfeleslegeinek a világpiacon való értékesítése tekintetében egészen új helyzet elé került. Tudva lévően az utódállamokkal a szerződéses tárgyalások során ismételt nehézségeink voltak és egyikkel sem sikerült a magyar gazdasági érdekek szempontjából teljesen kielégítő kereskedelempolitikai megegyezésre jutnunk. Ennél fogva az értékesítési válsággal küzdő magyar mezőgazdaságra nézve változatlanul nagy jelentősége van annak, hogy terményfeleslegeinkel kijuthassunk a német fogyasztó piacra s hogy ott minél kedvezőbb elhelyezési lehetőségeket biztosítsunk magunknak.

Németország a világháború s az azt követő forradalmi zavarok lezajlása után nagy előzékenységet tanúsított velünk szemben és 1920-ban meg is kötöttük vele a legnagyobb kedvezmény elve alapján álló szerződést. Állategészségügyi egyezményre a szerződés kötése alkalmával nem került ugyan sor, azonban a tárgyalások kapcsán folytatott jegyzékváltás során Németország határozottan kifejezte készségét az iránt, hogy velünk állategészségügyi egyezményt is fog kötni, addig pedig a felek hallgatóságosan érvényben lévőnek ismerték el a monarchia és Németország között 1905-ben kötött állategészségügyi egyezményt. Ennek bizonyossága pl. az is, hogy a német kormány a budapesti német birodalmi követség útján 1923-ban jegyzékben kötötte ki, hogy a vasuti kocsik fertőtlenítése az 1905. évi állategészségügyi egyezmény rendelkezései szerint történjék. A magyar kormány erre a jegyzékre adott válaszában hangsúlyozta, hogy az 1905. évi állategészségügyi egyezményt Németország és Magyarország egész kölcsönös állati és állati termék forgalmatekintetében irányadóknak tekinti és készséggel alkalmazza. Ennek alapján a német kormány is hozzájárult az állategészségügyi egyezmény további gyakorlati alkalmazásához s 1924-ben 408

darab lovat, 3547 darab sertést és 180 darab juhot 1925-ben pedig 2005 darab lovat, 6811 darab bízott szarvasmarhát, 1 darab sertést és 6451 darab juhot vittünk ki Németországba, minden egyes esetben az 1905. évi állategészségügyi egyezményben előirt, sőt részben még enyhített feltételek alapján.

Ekkor azonban változás állott be a német birodalmi kormány vámpolitikai álláspontjában és Németország 1925 végén az 1905. évi állategészségügyi egyezményt egyoldalúan megszüntetett jelentette ki.

Közben egy ideig az a veszély fenyegetett bennünket, hogy Olaszország, Ausztria és Csehszlovákia vezetett szorosabb gazdasági kapcsolata megvalósulás esetén korlátozza kiviteli lehetőségeinket. Ez a veszély szerencsére elhárult, ellenben a kisántant ma is állandóan nehézségeket gördít a szabad tengerhez való kijutásunk elé, továbbá még mindig érintetlenül függő kérdés Ausztriának Németországhoz való esetleges csatlakozása, ami természetesen szintén teljesen megváltozott gazdasági helyzet elé állítana bennünket.

1926 óta Németországgal való külkereskedelmi forgalmunk ránk nézve egyre kedvezőtlenebbül alakult. Németországból való behozatalunk értéke oda irányuló kivitelünkét 1921-ben 51 millió, 1922-ben 69 millió, 1923-ban 46 millió, 1924-ben 49 millió, 1925-ben 48 millió, 1926-ban 46 millió, 1927-ben 98 millió és 1928 első felében 63 millió pengővel mutatta felül. Ezek szerint a legutóbbi 8 év alatt félmillióval csökkent ki külkereskedelmi mérlegünk deficitje.

Mi ennek az oka? Míg egyfelől Németország a mi Ausztriával, Csehszlovággal, Franciaországgal és Olaszországgal kötött kereskedelmi szerződéseinkben részünkről az említett államoknak mezőgazdasági kivitelünk érdekében tett ipari vámengedményeket a legtöbb kedvezmény elve alapján mind ki tudta használni s ezen a révén jelentékenyen fokozta Magyarországba irányuló bevitelét, addig a mi legfontosabb kiviteli cikkeink, élőállataink és állati nyersterményeink elől teljesen elzárja 1926 óta határait, állategészségügyi ügyek előterbe tolasával. Ugyanakkor, amikor Németország 1921-ben általános élőállat- és húsbeviteli tilalmat állított fel, egyúttal törvényes lehetőségeket is állapított meg élő állatoknak tengeri kikötőkön keresztül való bevitelére. de Magyarországot ezekből kizárja. Ezen a címen kerül Németországha bevitelre, főként Dániából és Hollandiából évenként több, mint 300,000 darab szarvasmarha és ezenkívül Németországnak még Ausztriából és a Memmelandból is van élőállatbevitel, holott Ausztria maga is bevitelre szorult saját élelmezési szükségleteinek fedezésére.

Németország állategészségügyi rendszabályai azonban a szarvasmarhán és sertésen kívül még baromfira is kiterjednek. Mint emlékeztet, a múlt nyáron adta ki a német kormány azt a zaklató rendeletét, hogy csak levágott farktollakkal bocsát baromfit határszéli vám- és egészségügyi vizsgálatra. Kiterjed továbbá az állategészségügyi ürügyekkel való zaklató ellenőrzés, illetve merev beviteli korlátozás az állati termékekre is. Így például Németország nem bocsát be határain sertésbűst és semmiféle kolbászt az azon a címen, mert állítólag a hus és a húskészítmények is alkalmasak lehetnek gyorsan terjedő állati járványok előidézésére. Vagy pedig nehézségeket csinálnak a gyapjubevitelnél azon a címen, hogy a gyapjuval himlőjárványt lehet behurcolni. Mindeték a prohibíttív jellegű rendelkezések hosszantartó és költséges külön egészségügyi szemléket és vizsgálatokat tesznek szükségessé a beviteli engedély elnyerése céljából. Ugyanígy megokolatlan intézkedés például az is, hogy Németország megtiltotta a magyar paprika bevitelét és a német kolbászgyártásnál való felhasználását -- állategészségügyi rendszabály címen. Magától értődik, hogy Magyarországnak a tarifaszabályok kötése céljából megindult tárgyalások során elsősorban arra kellett és kell törekednie, hogy ezen a helyzeten változtasson. Kölcsönös külkereskedelmi forgalmunk mérlegét Magyarországra nézve kedvezőbbé kell tennünk, aminek csak egyetlen módja

55 év óta

MAUTHNER MAG A LEGJOBB!

MAUTHNER ÖDÖN

Magtermelő és Magkereskedelmi R.-T.
BUDAPEST

Központ: Rottenbiller-utca 33. Fióközlet: Kossuth Lajos-utca 4.

Legkiválóbb minőségű fajtiszta, legmagasabb csiraképeségű gazdasági, konyhakerti és virágmagvak

Diszesen kiállított új képes főárjegyzék ingyen és bérmentve. Sürgőnycim: Mauthnerék

Telefon: József 463-65

van, hogy Németország tegye lehetővé élőállat- és állati termék kivitelünket. Ha Németország ez elől továbbra is elzárkózik, úgy a jelenlegi szerződés viszony, a legtöbb kedvezményes szerződés fenntartása egyáltalában nem állana Magyarország érdekében.

Hír szerint a német kormány, amely 1920-ban még állategészségügyi egyezmény megkötésével bízott bennünket, most kijelentette volna, hogy ilyen egyezményt egyelőre senkivel sem kíván kötni. Valóban formális állategészségügyi egyezménye csak Ausztriával és — állítólag védekezési szempontból — Csozországgal áll fenn. Tény azonban, hogy Németországnak Ausztrián kívül különösen Dániából és Hollandiából évről-évre igen számottevő élőállat bevitel van, amelyet papírforma szerint, egyes tengeri kikötőin keresztül bonyolít le. Minthogy pedig Németország husszükségletének fedezése céljából bizonyos mennyiségű külföldi állat- és husbevitelre rá van utalva, Magyarország, amelynek állategészségügyi viszonyai valóban mintaszerűek, joggal követelhet magának részt ebből a bevételből. Mert kétségtelen, hogy állategészségügyi helyzetünk ma lényegesen kedvezőbb, mint 1905-ben volt, amikor Németország állategészségügyi egyezményt kötött velünk, sőt javult a helyzet 1923—25-tel szemben is, amikor még a német kormány az említett állategészségügyi egyezményt lényegesen enyhítésekkel alkalmazta.

Ahol pedig Németország nem tud állategészségügyi ürügyet találni, ott valóságos tiltó vámokkal védekezik, de ezeket is kénye-kedve szerint a vele szemben álló fél testére szabja. Kirívó példája ennek a német lóvám, amely minden Németországba bevitt lovat darabonként 500 márká (700 pengő) vámmal sújt. Együttal azonban Németország lóbeviteli szükségletének fedezése érdekében 30 márkás kedvezményes vámot engedélyezett az úgynevezett „kisebb lovaknak”, aminek Litvániából, Lengyelországból stb. éventek ezerszámra visz be, míg a magyar lovat perze kizárja ebből a minősítésből.

Ha figyelembe vesszük, hogy például 1927-ben Németország behozatala egész évi összehozatalunknak mintegy 18%-át fedezte, míg Németországba irányuló kivitelünk egész kivitelünknek csak körülbelül 13%-a volt: kétségtelen, hogy kivitelünket erősen fokoznunk kell kölcsönös forgalmunk mérlegének megjavítása érdekében. Legfontosabb az élőállatok és állati termékek beviteli lehetőségének — korlátlan, vagy legalább is kontingentált alapon való — biztosítása. A német vámpolitikának tudvalevően nem egy eszköze van arra, hogy az ilyen engedmények kizárólag Magyarország részére legyenek korlátozhatók. Elsősorban kiválóbb minőségű hizott szarvasmarha, hizott sertés, továbbá lónak, baromfinak és halnak méltányos feltételek mellett való bebozsátását, valamint az állati termékekkel szemben támasztott mesterséges akadályok megszüntetését követeljük. Ezenkívül fontos kiviteli cikkünk lehetne Németország felé buza- és rozslisztünk, továbbá a kitűnő minőségű magyar zsir, a hizott baromfi, a tojas, a gyapju, a bor, egyes takarmánycikk, végül egyes korai főzelékek, burgonya és gyümölcsök, ha erre a kötetendő kereskedelmi szerződésben és a vasúti díjszabási egyezményben részünkre biztosítandó külön kedvezmények kielégítő segítséget nyújtanak.

Ha tehát Németország, amely velünk együtt küzdött, szenvedett és vérzett a világháboruban, valóban súlyt vet arra, hogy a köztünk fennálló politikai barátságot gazdasági kapcsolatokkal is megerősítse és bensőbbé tegye, úgy módot kell találnia arra, hogy mi is kivehessük részünket a Németországba irányuló mezőgazdasági bevételből. Ez mellőzhetetlen előfeltétele a velünk való barátságos megegyezésnek. Ennek teljesítése nélkül Németország egyáltalában nem várhat és nem kaphat tőlünk szerződést. A részéről teendő engedmények fejében azonban igenis lehetne róla beszélni, hogy cserébe mi is nyujtsunk a német iparnak, a német magtenyésztésnek és a

tenyészállatokat nevelő német gazdáknak bizonyos viszontengedményeket. A békés megegyezést csak ezen az alapon, e feltételeink teljesítése nélkül azonban egyáltalában nem tudjuk elképzelni, mert hiszen enélkül szó sem lehet a legtöbb kedvezmény elvének becsületes alkalmazásáról. Már pedig Magyarország a legtöbb kedvezmény elvét csak úgy tarthatja fenn, ha azt nemcsak mi valósítjuk meg hűségesen, hanem az a gyakorlatban velünk szemben, a mi javunkra is az egész vonalon érvényesül. (—r—l dr.)

A falu-gazda.

A „Köztelek” f. évi 19. számában ismételt szöveg tárgyává tette a községi gazdasági felügyelők kérdését. Több javaslat merült már fel ebben az irányban. Egyesek a községi szövetet gazdajegyzőnek, gazdabírónak, falu-gazdának stb. kívánták nevezni, de a célkitűzés mindig az volt, hogy a gazdasági rendtartásnak azok az ügyei, amelyeket a községi önkormányzat tökéletesenül vagy sehogyan sem lát el, rendszeres és hozzáférő gondozásban részesüljenek. Most a *Budapesti Hírlap* foglalkozik ezzel a kérdéssel. Egész sorozatát felsorolja azoknak a mezőgazdasági igazgatási feladatoknak, amelyek a községre hárulnak s a következőket írja:

A kukoricamoltyól kezdve a községi bikáig, a kenderáztatástól a fásításig, a makkozatástól a gallyszedésig mindennel neki kell törődnie. Ő az a csatorna, amelyen a célszerűség parancsainak zuhataga átömlik a falvakba, hogy a mezőgazdasági munka területeit megtermékenyítse. Ő az az utolsó kéz, amelynek meg kell csinálnia azt, amit a központ esze kigondol. Rajta mulik, hogy a papirosbölcesség csakugyan husba és vérbe menjen át. És kiez a tettere váltó szerv, ez az utolsó kéz?

Ez a község. Közlebből a képviselőtestület. Legközelebből a jegyző. A jegyző a községi önkormányzat egyetlen professzionistája. Ő a munkának az az atlétája, akinek mindent kell tudnia és akinek mindenki parancsol. A jegyző drótidegein keresztül közlekedik a község a járással, a kormányzat a polgárral. Fölöttes hatósága, számonkérője sok van. De a mindennapi végrehajtásban nincs jobb segítsége, mint Kukorica Boldizsár, a mezőőr. Végül hát neki kellene vigyáznia a molyra is, a burgonyára is, a bikára is. Csakhogy ezt nem bírja megtenni.

Azért már régi kívánság, hogy küldjenek olyan embert a falvakba, aki a törvényeket és rendeleteket valóban át tudja vinni a gazdasági élet rendjébe. Avatott, szakmaképzett gazdát kellene beilleszteni a községek önkormányzatába. Falu-gazdára volna szükség, egyelőre legalább ott, ahol nagyobb a lakosság, jelentős a községi földvagyon. Ez a falu-gazda százezer fontos feladatot találna, amelyeknek most nincs mesterük. A közigazgatás tisztviselő karában a gazdasági képzettségnek nem adnak polgárjogot. Hát legalább a végső fokon állítsunk oda valakit, aki segít a mezőgazdasági törvények végrehajtásában, vezeti a beszerző és értékesítő mozgalmakat és sokféle gyakorlati feladatot oldhat meg, amelyeket a törvény nem ismer, de az élet számon kér.

Nincs fontosabb feladat, mint az, hogy a végső fokon a hozzáértő végrehajtást biztosítsuk. Enélkül nem bírnak azokkal a hernyókkal, amelyek a népies gazdálkodás hasznának jó részét felemészítik s férgegyümölcsöket juttatnak a kosarunkba.

A mezőgazdaság fuvarterhel.

Most, hogy itt van az ideje az adóvallomások kitöltésének, vesszük észre, hogy milyen kevés a tiszta jövedelmünk. Elkészül a gazdaság mérlege s megdöbbenve látjuk, hogy a kezelésünkben levő bírtok alig jövedelmez tisztán 2%-ot, noha a múlt évben igazán jó termésünk volt gabonafélékben, főleg búzában, ami pedig itt az Alföldön a fő jövedelemforrásunk.

Persze a csekély jövedelemnek egyik fő oka a gabona árának nagymértékű esése, a takarmányinség miatt vásárolt abraktakarmány, az adó s főleg az óriási módon megnövekedett rezsiköltség, az árukban beállott diszparitás, olcsón adjuk el terményeinket s drágán vesszük az üzemünkhöz szükséges anyagokat. De ezek mellett a drága vasúti szállítás is óriási terhet ró ki ránk. Ez utóbbi ránk nehezedő terhet pontos megállapítása végett az 1928. évi számadásokból földolgoztam a gazdaság vasúti fuvarterhelét s láttam, hogy a kifizetett vasúti fuvardíj körülbelül annyi, mint az összes közterhek 75%-a, ehhez pedig voltaképpen hozzájön még a gazdaság által elszállított termények (gabona, cukorrépa stb.) vasúti fuvardíja, amelyet nem direkt fizet ki a gazda, hanem a vevő többnyire a termelőre hárítja, midőn tekintetbe veszi a pesti tőzsdei ár s a feladó állomás közötti fuvardíjat. Ha ezeket az általunk tényleg ki nem fizetett, de ránk nehezedő fuvardíjakat is számításba vesszük, kiderül, hogy a gazdaság fuvardíjterhei a közadók felül is mulják.

Nevezett gazdaságnak, amelynek adatait földolgoztam, állomása Budapest keleti pályaudvartól 99 km-re fekszik, amelyből 61 km fővonal s 38 km vicinális, ami persze fokozottabb mértékben drágítóan hat. A gazdaságnak tüzelőről is vásárlás útján kell gondoskodnia, gőzekével s két traktorral rendelkezik, amelyekhez szükséges üzemanyagok szintén nagy vasúti fuvardíjat emésztenek fel.

Sajnos, háboru előtti adatokkal nem rendelkezem, hogy összehasonlíthatam volna a fuvardíjakban előállott eltolódást, így csak a mostani adataimat tudom közölni, amelyek részletezve a következők:

Szénfuvar	6,717-70 P
Fafuvar	838-26 „
Petroleum, olaj fuvarja	1,181-24 „
Épületjavításhoz szükséges anyagok fuvarja	1,929-56 „
Abraktakarmány, szélet, dohány fuvarja	4,637-69 „
Műtrágya fuvarja	1,159-41 „
Állatok fuvarja	1,265-83 „
Vas, só s egyéb fuvarja	1,085-75 „
Összes kifizetett fuvardíj	18,815-44 P.

A gazdaság területe 4002 kat. hold s ebből szántó 2007 kat. hold, a többi legelő lévén, amelyre minimális fuvardíjterhek esik, az egész összeg a szántóföldet terheli. A gazdaság összes közterhei 1928 évben (a jövedelem- és vagyonadó kivéve) 24,260-42 P-öt tettek ki, így tehát a kifizetett vasúti fuvardíjak összege megfelel körülbelül az adó 75%-ának s a szántóföld minden kat. holdjára 9-37 P esik.

Ha most még a gazdaság által kifizetett fuvardíjakhoz hozzáadjuk a gazdaság elszállított terményei fuvardíját, ami számításom szerint kb. 27,500 P-öt tesz ki, úgy láthatjuk, hogy de facto mennyit fizetünk a vasútnak s hogy egy kat. holdra, utóbbi is tekintetbe véve, 23-07 P fuvardíj esik.

Nem hiszem, hogy a háboru előtt megközelítően is ennyi lett volna a gazdáknak nehezedő fuvardíj, pedig most, midőn olyan súlyos mezőgazdasági krízisben szenvedünk, lehetetlenség, hogy némely igen fontos árunak, például a szénnek a szállítása az áru értékének majdnem 40%-a legyen, a bányától távolabb eső gazdaságokban még az én adataimnál is biztosan több. Keil, hogy az illetékes tényezők a gazdák támogatására az üzemvitelhez szükséges anyagok szállítási díját mérsékeljék, hiszen olcsóbb fuvardíjak mellett valószínűen nagyobb forgalom bonyolódna le a vasuton. A mai súlyos viszonyok mellett a gazdaságok mindinkább föl fognak hagyni az intenzív gazdálkodással s az extenzivitás felé fognak közeledni, ami kevesebb rezsilvel s rizikóval jár, ez pedig az egész országra nézve óriási veszteséget jelentene. Ezt a veszélyt csakis az általános rezsiköltségek csökkentésével, amelyekhez a vasúti fuvardíj is tartozik, lehet elhárítani. *Telki Mihály gróf.*

Magyar Mag

MAGYAR MAGTENYÉSZTÉSI RT.
BUDAPEST, IV. KERÜLET, SZÉP-UTCA 1. SZÁM
ÉS KOSSUTH LAJOS-UTCA 3. SZÁM

vezet!

A cobdenizmus gazdaságpolitikája.

Magyarország közgazdaságának problémái már jó idő óta aggasztó kérdőjelként merednek elénk és a sok tanácskozás és ankét ellenére sem sikerült még eddig olyan megoldást találni, amely alkalmas lenne arra, hogy közelebb vigyen bennünket a javuláshoz. Bár nem is látszik valószínűnek, hogy ebben a tekintetben egy csapásra sikerülne mindent jóra fordítani, mégis természetes, hogy mindazok a tervek és javaslatok, amelyek a magyar közgazdaság szanálásával foglalkoznak, méltán számot tartanak az érdeklődésre. Külkereskedelmi mérlegünk kedvezőtlen alakulását szokták a betegség fokmérőjének tekinteni, illetve a legtöbb gazdaságpolitikus a mérleg passzívumának kiküszöbölését tekinti a feladat lényegének. A külkereskedelmi mérleg passzívumának csökkentése vagy emelkedése jelezne ezek szerint a fejlődésnek, vagy a hanyatlásnak különböző állomásait.

Lényegileg ebből a szempontból indul ki az az előadás is, amelyet egyik német nyelven megjelenő napilap munkatársa tartott a szabadkereskedelmi híveinek az elmúlt napokban megtartott összejövetelén, a magyar gazdasági program egyes kérdéseiről. Az előadás szerint in konkrétó arra a kérdésre kell felelni, hogy milyen módon volnának kereskedelmi mérlegünk passzív tételei olyan mértékben csökkenthetők, illetve aktív tételei azzal párhuzamosan emelhetők, hogy a mérleg passzívuma kiküszöbölődjék? Ez a probléma kapcsolatos azzal a kérdéssel is, hogy a produktív korban lévő munkaképeseknek a megfelelő foglalkoztatása miképpen volna keresztülvihető. Nem szorul bővebb megokolásra, hogy ennek a termelési programnak a keresztülvitele az egyes termelési ágak keretein belül bizonyos tervszerű munkát kíván meg és a magyar gazdaság közönséget bizonyára érdekli az, hogy mit kíván tőle az ország érdeke. A szóbanforgó előadás siet kielégíteni a gazdák részéről megnyilvánuló kíváncsiságot is, amennyiben megállapítja, hogy legelőször is nem szabad a fejlődésnek útjába állani és megakadályozni azt, hogy az egyes birtokok olyanoknak a kezébe kerüljenek, akik azokat a legjobban tudják kezelni. A mezőgazdasági termelés racionalizálására kell törekedni, ha kell, kényszer útján is, így pl. mérlegelő, hogy nem kellene-e kötelezővé tenni a műtrágya használatát és ezenkívül kényszer útján megvalósítani még egyéb, az export szempontjából fontos intézkedéseket is.

Bár a gazdasági szabadság híveinek a szájából a gazdasági szabadsághoz való erőszközös beavatkozás hirdetése egy kissé furcsán hangzik, a hallgatóság türelmesen várta a továbbiakat, abban a hitben, hogy az előadó, ha már egy kissé eltér az elvektől, legalább következetes lesz és ugyanezt a kényszer-eljárást — amely egyesekre nézve talán kellemetlen, az összesség szempontjából azonban szükséges — fogja alkalmazni a kereskedelemmel és az iparral szemben is. Azt tapasztaltuk azonban, hogy az előadó nem mindenivel szemben ilyen szigorú. A gazdasági program megvalósítása pl. a kereskedelemmel szemben már egészen más kívánalmakat támaszt, azaz a siker érdekében a kereskedelemnek van kívánivalója. Talán itt is az, hogy a kereskedelmi vállalatok kerüljenek olyan kezébe, amelyek a köz szempontjából a legalkalmasabbak? Nem. Egyelőre csak szállítási kedvezmények, díjvisszatérítések és „megfelelő” adóügyi intézkedések szükségesek, nem pedig kényszerrendszabályok, ha azt akarjuk, hogy a kereskedelem is részt vegyen a program végrehajtásában. Persze, nem szabad megfélemednünk az iparról sem. Itt az a teendő, hogy a kormány beruházási programja „a termelési apparátus kiterjesztésére” legyen tekintettel. Ami magyarra fordítva azt jelenti, hogy az állami beruházásoknál az ipar minél több megrendeléshez juttatandó.

Az új gazdaságpolitikai program tehát itt van előttünk, örülhetünk neki. Ha ezek a kívánságok valóra válnak, úgy örülhet a magyar kereskedelem,

az állam gondoskodni fog róla, mert díjvisszatérítések és megfelelő adóügyi intézkedések fognak neki kedvezkedni, örülhet a magyar ipar is, amelynek termelési apparátusának kiterjesztésére a kormány tekintettel lesz. Örülni fog a magyar mezőgazdaság is, amelynek dolgába kényszer útján fognak beavatkozni, bizonyára pusztán nagylelkűségből, hogy a mindenáron koldusbotra jutni kívánó gazdák zsebeit megtömjék ropogós bankóval. Mindnyájan örülni fogunk és örömeiben még talán Cobden ur is megfordul sirjában, aki bizonyára így képzelte el a gazdasági szabadságnak és az állami be nem avatkozásnak gyakorlati megvalósulását. (—t.)

**NÖVÉNYTERMESZTÉS
ÉS
TRÁGYÁZÁS.**

Rovatvezető: Gyárfas József.

A szalmatrágya.

Azzal a kérdéssel, hogy a szalmából miként készíthetünk trágyát, addig kell foglalkoznunk, míg célszerű megoldás birtokába nem jutunk. E célszerűség elvei: minél jobban megközelíteni a tökéletes istállótrágya követelményeit és a szalmatrágya előállítását az olcsó vízszerezés biztosításával gazdaságossá tenni.

Ha lehetséges, akkor a szalmát hordassuk magára a trágyatelepre és azt az istállóból kikerült szalmát trágyával rétegezzük. Az egyes réteg vastagsága a trágya előállítására szánt szalma mennyiségétől függ, de lehetőleg 1 méternél vastagabb ne legyen. Ahol a szalmaréteg már be van fedve istállótrágyával, ott megkezdhetjük az újabb szalmaréteg elhelyezését. Az így készülő telepet állandóan tiprassuk nemcsak a levegő kiszorítása, hanem az istállótrágyának a szalmába való begázolása céljából. Az egészet vízzel locsoljuk, hogy az teljesen átnyirkosodjék. Az öntözést, minél szelesebb, szárazabb és melegebb az idő, annál gyakrabban kell ismételn, ügyelve arra, hogy sohasem áztassuk el a trágyát túlságosan tocsogóssá. Minden egyes, vízzel való öntözést, amikor a szalma már kissé megszikkadt, lehetőleg trágyalénelk öntözésével fejezzük be. A trágyalévet azért ajánlom utólagosan adni, mert a vízzel átítatott szalma minden részéhez jobban hozzáfér a trágyalé; míg, ha előzetesen adjuk, akkor azt részben kimossa a ráöntözött víz. Még célszerűbb, ha a locsolásra szánt vízhez volna a trágyalé keverhető. Ezt úgy lehet elérni, hogy a vizet közvetlenül a locsolás előtt a trágyatelep oldalán elhelyezett trágyalékutba juttatjuk és csak onnan öntözzük a trágyatelepre. Kevésbé tökéletes eljárás, ha a vizet, valamint a trágyalévet egyidejűen, de külön-külön eresztjük az öntözőndő szalmára, ügyelve arra, hogy a trágyalé-tömlő kifolyónyílása mindig közel legyen a trágyához.

A trágyalévet, akármilyen kevés mennyiség is áll rendelkezésünkre, sohasem volna szabad mellőznünk; ez a lé, amelyben nagytömegű hasznos baktérium van, a legjobb és legbiztosabb szalmaérlelő, kivált akkor, ha azt a trágyatelepről gyűjtjük. Baktériumokat úgy is vihetek a szalmába, hogyha teljesen érett istállótrágyával, a birtokon elterülő udvarok és utak porával, vagy jól kezelt komposztrágyával hintem be és ilyen módon fertőzöm meg az egyes szalmarétegeket.

A trágyaoltások valamelyikét azért tartom nélkülözhetetlennek, mert vitéz *Bitler Miklós dr.* a „Köztelek” 1928. évi 4. számában az „Adco” készítmény ismertetését tárgyaló közleménye szerint a szalmán lévő baktériumok: „...merőben különböznek azoktól a mikroorganizmusoktól, amelyek az állati ürülékben vannak”. Célunk, minél jobban megközelíteni a helyes irányú fermentációs-folyamatot, azért a szalmán lévő „parlagi” vejlényeket fel kell

javítanunk „nemesebb” baktériumokkal és az erjedést kedvezőbb, hasznosabb irányba terelni.*)

A szalmára került mikroorganizmusokat a legkedvezőbb tenyészkörülmények közé kell helyezni s többek közt kellő táplálékkal is ellátni. Így a nitrogéntartalmú táplálóanyag csak kis mennyiségben van meg a szalmában, az is nehezen felvehető állapotban, ha tehát gyors szaporodással akarjuk a humifikációt tevékenyen előmozdítani, külön is kell táplálékot adni baktériumainknak. Ezt részben a trágyalé húgyanyójával megadom és ha elegendő és jól kezelte trágyalévet adhatok, elegendő is lesz a nitrogénmennyiség. Legtöbb esetben mégis célszerű lesz nitrogént tartalmazó műtrágyát is a szalmába rétegezni. Nem tartom, szerény véleményem szerint, helyenvalónak a mérszénitrogén alkalmazását, mert az átalakulás alatt keletkező dicitándiámid bizonyára számtalan baktérium, gomba, stb. pusztulását idézi elő, visszaveti az oxidációs folyamatot, a trágya érést és így a kihordás alkalmával baktériumokban szegény trágyát teríték tábláimra.**)

E műtrágya helyett a baktérium részére könnyebben felvehető és a kémiai átalakulás alatt mérgező vegyületet nem termelő nitrogénműtrágyát adjunk. A szalmatrágyatelep alja lejtős legyen, hogy minden fölös nedvesség lezúróghasson a gyűjtőmedencébe, ellenkező esetben a vízben álló szalma nem korhadhat, mert a baktériumok számára hozzáférhetetlen. A vizet ne sajnáljuk, mert máskülönben penészedésnek indul a szalma, amely kedvezőtlen bomlási folyamatot a hiányos tipratás is elősegítheti, amikor a kelletnél több, a szalmába szorult levegő okozta heves oxidáció miatt a szalma valóságos hamuvá ég. Hogy minél több vizet szívhatson fel a szalma, célszerű már cséplőkor a cséplőre felszerelhető aprítóval és puhítóval felvágatni, vagy ennek hiányában összeszorított dobbal (addig a mértékig, amíg a szem épségének rovására nem esik) csépelni. E módszerrel a bűtykok közötti csöves szárász részét vízszűrővel, megnyílik, könnyebben hatolhat bele a víz, trágyalé, műtrágyaoldat és a több nedvességet jobban, biztosabban meg is bírja tartani. Minél kórosabb, durvább anyaggal (mák, repce, csillagfűrt stb. szalma) akarunk dolgozni, annál inkább kell azt megtörni, felaprítani. Jó az így felaprított, gomba és nehezen, hiányosan összesimuló szalmaféléket töreklél, pelyvával keverni. Az etetésből kiharadt tengeriszárat, izéket idejében tépessük fel és keverjük a szalma közé, megátalva ezzel a molypille kirajzását és ettől az időtől kezdve inkább más, értéktelenebb szalmaféléket adjunk cséledeinknek a kemence fűtésére.

Egyszerre vastagabb tömeg szalmát ne halmozzunk össze, mert azt nem fogja a víz mindenütt átjárhatni, egyenlőtlen lesz a korhadási folyamat, kitermelés alkalmával még teljesen száraz, ép szalmaszigeteket, csomókat fogunk találni. Hogy a telep széle ne száradhasson ki, amint az egyes rétegeket készítjük, az oldalait kb. 50 cm szélességben földdel keverjük úgy, hogy kb. egy arasznyira a szélétől kezdjük a föld

*) Cikkirő következtetése téves. Az idézet egészében így hangzik: „Azokat a baktériumokat, amelyek a szalmát elkorhasztják — mondja az „Adco” ismertetése — magán a szalmán találhatjuk meg és ezes merőben különböznek azoktól a mikroorganizmusoktól, amelyek az állati ürülékben vannak.” Az állati ürülékben lévő mikroorganizmusok ugyanis majdnem mind bélbaktériumok, amelyek a talajba jutva hamar tönkremennek és a trágya vagy szalma erjedését sem irányítják. A szalmát elkorhasztó baktériumok, mint az az idézetből is határozottan kitűnik, magán a szalmán találhatók. Hogy tehát a szalmából trágyát készítsünk, ahhoz nem szükséges azt bármi uton-módon „beoltani”. *Zochmeister Sándornak* a „Köztelek” idei 4. számában közölt cikkében is ezt olvassuk, hogy a szalmatrágya készítésével a kísérleteket azal kezdék, hogy baktériumok beoltásával akarták a szalma bomlását előmozdítani, amíg arra az eredményre jutottak, hogy ez fölös és hogy csak a szalmán lévő baktériumoknak kell a szaporodásra kedvező feltételeket megadni.

Rovatvezető. **) Az eddigi tapasztalatok nem erősítik meg ezt az aggodalmat.

Ha nitrogénszükségletéről olcsón akar gondoskodni, tőzegkorpával fogja fel a hugylevet!

Jelenlegi áraink vagon-tételben helyt Fekete-bézsény állomás vagonba rakva 100 kg.-kint:

Tépetlen tőzeg, kockákban	P 1-80
Tépett tőzeg, ömlesztve	P 2-—
Tőzegkorpa, ömlesztve	P 2-20
Tépett tőzeg, bálákban	P 3-04

+ 2% forgalmi adó!

gróf ZICHY BÉLA
fonyód-feketebézsényi tőzegtételeinek bérlete
Budapest, IV., Petőfi Sándor-utca 14.
Telefon: Aut. 129-76 (9-2-ig)

Szükséglet számosállatonkint és naponkint 1 kilogramm!
Különleges berendezés nem szükséges, minden istállóban alkalmazható!

1929/2
20 SZÁM
rálapátolását
A telep oldal
a tipratással
a földdel val
állatot ugyse
szalma, kisz
szigetelő fa
rendesen
A szalma
amig szurko
elűtő, zsiros
már a menny
szalmatrágya
amikor a sz
és sötét, feke
nélkül kieme
állat még ne
televényem
adni, amelye
talajbaktériu
említve az e
A szalmatr
de nyíl kérd
közt a külö
lesznek hiva
trágyáztam
szalmából, t
tett trágyáv
istállótrágyá
trágyákkal t
miatt trágyá
gálhatok, de
keresztkekbe
szalmaterm
zabbal vetet
erős gyeze
Hiszem, h
nem fogunk
országban lá
módosítva, e
gazdának m
távol eső sz
áldásában ré
Nagyoszlár

**NÖ
VE**

A szántó
Minden tö
nemesített g
kiséreje és id
nála termel
földjén kipre
Nem elég
taltabb szor
leményeiből
fajta értéke
lehet szereze
ugyan az ill
helyi jelentő
gazda adott
Már pedig o
A gabona
kísérletekben
kell lennie,
alkalmas ki
bölje.
Aki a növe
veti, végezhe
idő alatt, o

H
B
Ked
Kiv
Felh
érté

rálapátolását a föld lecsuszásának meggátlására. A telep oldalát befelé kissé lejtősen készítsük, nehogy a típratással kinyomjuk a szélét. Azért is szükséges a földdel való keverés, mert a szélekre és sarkokra általában úgysem ereszthetünk, laza maradna ott a szalma. kiszáradna, megpenészedne, míg így egy szigetelő falat kapunk, amelyben és amelyen belül rendszeresen érik szalmánk.

A szalmatrágya kihordását ne halogassuk addig, amíg szurkos, fekete, az eredeti anyagtól teljesen elütő, zsiros tapintatu tömeget nyerünk, mert akkor már a mennyiség csökkenése nincs arányban a nyert szalmatrágya jóságával, hanem akkor értékesítsük, amikor a szalma szárait még megkülönböztethetjük és sötét, feketés-barnaszínű, villával könnyen, szakítás nélkül kiemelhető a környezetéből és a rajta járó állat még nem szakad be. Ilyen állapotban nagyobb televenymennyiséget bírok még az egysegnyi területre adni, amelyet beszántva, tenyészgálya juttathatok a talajbaktériumok, gombák stb. elszaporításához, nem említve az elért fizikai előnyöket.

A szalmatrágya életteni hatását elvitatni nem lehet, de nyílt kérdés, hogy mennyi közte és az istállótrágya közt a különbség; ezt az összehasonlító kísérletek lesznek hivatva eldönteni. Az 1928. év folyamán trágyáztam zab alá trágyalével, vízzel átitatott szalmából, tépett tengeriszárból, vadkenderből készített trágyával, magyar holdankint 140 q-t, míg istállótrágyából csak 120 q-t adva. A különféle trágyákkal trágyázott területek meg nem jelölése miatt összehasonlító terméseredményekkel nem szolgálhatok, de sem a tenyészidő alatt, sem pedig a kereszttekben álló gabona minősége, mennyisége, szalmatermése között különbséget nem találtam és a zabbal vetett baltacim mindkét területen egyenlő erős gyepezetet alkot.

Hiszem, hogy ennek a kérdésnek tisztázása után nem fogunk annyi félig elrothadt szalmakazlat az országban láthatni, hanem az adott viszonyokhoz módosítva, ezzel az értékesítési lehetőséggel legtöbb gazdának módjában lesz még az állatállománytól távol eső szántóit is gyakrabban a szerves trágya áldásában részesíteni.

Nagyszőlőpuszta.

Pavlovsky Béla
intéző.

NÖVÉNYNEMESÍTÉS ÉS VETŐMAGTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Grabner Emil.

A szántóföldi gabonafajta kísérlet.

Minden törekvő gazdának fontos érdeke, hogy a nemesített gabonafajták piacát állandóan figyelemmel kísérje és időközönként azokat a fajtákat, amelyek nála termelésre figyelembe jöhetnek, a saját termőföldjén kipróbálja.

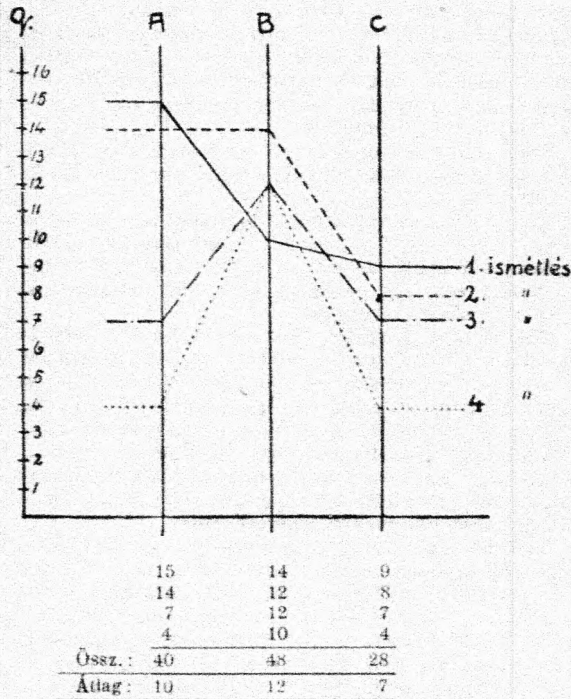
Nem elegendő, hogy valaki megkérdezze tapasztaltabb szomszédját, vagy tisztán szaklapok közleményeiből akarjon meggyőződni valamely növényfajta értéke felől, mert így csak általános tájékozódást lehet szerezni, amely többé-kevésbé körvonalazza ugyan az illető fajtát, de semmit sem mond annak helyi jelentőségéről, vagyis arról, hogy az érdekelt gazda adott viszonyai között hogyan válhatik az be. Már pedig ez a mérvadó.

A gabonafajták helyi jelentőségét szántóföldi fajtakísérletekben állapítjuk meg. A kísérletnek olyannak kell lennie, hogy a téves következtetések levonására alkalmas kísérleti hibaforrásokat lehetőleg kiküszöbölje.

Aki a növényfajtákat egyszerűen csak egymás mellé veti, végezhet ugyan helyes megfigyeléseket a tenyészidő alatt, de mihelyt a kapott terméseredmények

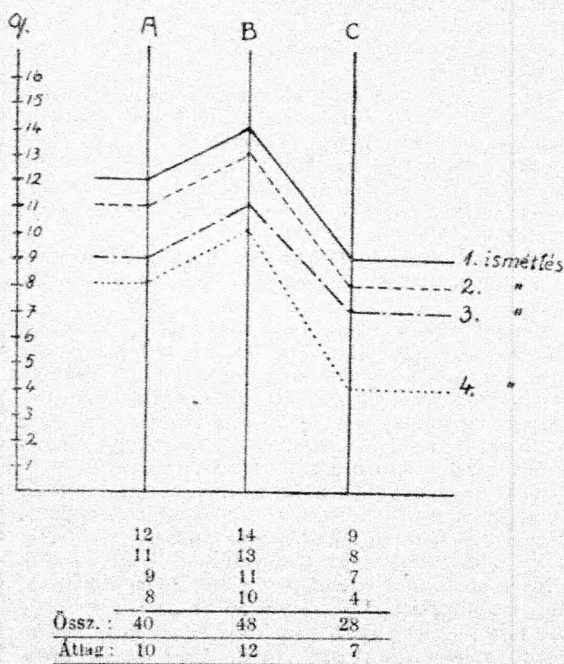
alapján határozni akar valamelyik fajta nagybani termesztéséről, végzetes tévedésbe eshet, ami nagy anyagi veszteséggel jár, anélkül, hogy az illető ezt észrevenné. A növénytermesztésben tényleg „nem

I. sz. grafikon.

volt még úgy, hogy valahogyan ne lett volna". Termés mindig van, de hány gazda nem tudja meg soha, hogy milyen termése lehetett volna, ha a megfelelő növényfajtát termeszt.

II. sz. grafikon.

Sok gazdának szokása, hogy ragaszkodik bizonyos kategorikus megállapításokhoz, amelyek máshol szerzett tapasztalatokon, vagy csupán egyszerű elgondoláson alapulnak. Már pedig kategorikus kijelen-

tésekkel szemben nehéz érvelni; a jó tanács nem sokat használ, a kárvallott pedig mindig a gazdaság. Hányszor hallani például, hogy valaki „A“-fajta hozamával meg van elégedve, anélkül, hogy csak egyszer is mást próbált volna. Az üzemi értelemben vett megelégedettség azonban mindig visszafejlődést jelent.

Gabonafajták kipróbálásáról lévén szó, könnyen meggyőződhetünk arról, hogy a fajták egyszerű egymás mellé vetése nem sokat ér, ha azok helyi jelentőségét kutatjuk. Mérjük csak ki valamelyik táblánkon, aratás előtt, egymás mellett fekvő, félholdas parcellákat és csépelessük el ezek termését külön-külön. Az eredményekben fellépő nagy ingadozások élenként fogják bizonyítani, hogy a *lőtszólag* egyforma tenyész körülmények az egyes parcelláknál a valóságban mégsem voltak egyformák. Ha már most minden egyes parcellán más-más fajta állott volna, a terméseredmények nem az egyes fajták termelési értékét tüntetnék fel, hanem a termelési értéket és a természetadta ingadozásokat együtt. Következésképpen nem lehet helyes és megbízható a kísérletünk, ha a fajtákat egyszerűen csak egymás mellé vetjük.

A természetadta ingadozások kiküszöbölésének egyetlen módja az, hogy minden egyes kipróbálandó fajtából nem egy, hanem több parcellát vetünk. Ezek fajtánkénti átlaga azután sokkal nagyobb biztonsággal adja meg a fajták egymáshoz viszonyított termőképességét az illető helyen. Csak a több ismétléses szántóföldi kísérlet szakszerű.

A kísérlet beállításánál nincs szükség semmiféle előzetes mérgetésre. Ezt különösen azért hangsúlyozom, mert a kísérletezéssel szemben leginkább a parcellák kimérése körüli bonyodalmak szoktak ellenszenven kelteni.

Ha kevés fáradsággal akarjuk szakszerű gabonafajtakísérletünket beállítani, a tábla egyik szélén, a szokott módon megindítjuk a vetőgépet. Mikor már 8-10 öl széles sávot elvetettünk, a vetőgép szélső, külső vetőtölcsérét elzárjuk és ilyen állapotban meg-egyszer végigjártuk a gépet a táblán. Fordulás után az elzárt tölcser továbbra is zárva marad, a vetőgépet kiürítjük és beleöntjük az első kísérleti fajtának, mondjuk röviden „A“-nak a vetőmagját. Azután újból megindulunk a géppel és miután egyszer végigjártunk vele a táblán, a zárva tartott vetőtölcsért újból megnyitva, addig vetünk tovább, míg az „A“-fajtából körülbelül egy fél holdra valót el nem vetettünk. Amikor a gép utoljára jár végig a félholdas darabon, a szélső, külső vetőtölcsért újból elzárjuk. Kérve a tábla szélére, a géppel megfordulunk, a maradék vetőmagot kifolyatjuk belőle és helyette felöntjük a következő, mondjuk röviden „B“-fajta vetőmagját. Továbbra is zárva tartván a szélső vetőtölcsért, újból megindulunk a géppel és ugyanugy, ugyanannyi fordulót vetünk a „B“-fajtából. Azután ugyanugy járunk el a „C“-fajttal. Feltéve, hogy csak három fajtával, „A“-val, „B“-vel és „C“-vel akarunk kísérletezni, a „C“-fajta parcellájának elvetése után megint az „A“-ból vetünk egy ugyanakkora parcellát, ugyanazon módon, azután a „B“-ből, majd a „C“-ből. Ha az utóbbi parcella is megvan, az „A“-ból, „B“-ből és „C“-ből harmadszor is vetünk egy-egy parcellát és végül negyedszer is. Összesen tehát négyszer három, vagyis tizenkét parcellánk lesz, amelyekben négyszer váltakozik az „A“, „B“ és „C“-fajta és minden parcella hosszirányban egymástól két vetőtölcsérnyi üres sávval van elválasztva. (Ha ugyanazokat a fajtákat vetnénk egymás mellé, az ismétlések értelme természetesen megszűnne.)

A vetőgépet vetés előtt az egyes fajtákra csak akkor érdemes külön-külön beállítani, ha az egyes fajták magnagyságában szembevetendő eltérések vannak. A beállításnak tudvalevően az a célja, hogy terület-egységként minden egyes fajtából egyenlő számú (nem: egyenlő súlyú) mag kerüljön a földre.

Hazai olajpogácsa

HUTTER JÓZSEF
SZAPPANGYÁR-OLAJIPAR R. T.
BUDAPEST
UD. ENZSÉREI-KÖRUT 6. SZÁM

Bérhizlalás Nagytétényben

magasösszegű
olcsó kölcsönrel

Kedvező bérhizlalási feltételek!
Kiváló hizlalási eredménnyel
Felhizlalt sertések legelőnyösebb
értékesítése bel- és külföldi piacokon

Magyar Sertészhitel és Husipari R. T.
Nagytétény, Déli vasút

Székelytelek: SHIRT ~ Telefon: József 334-10 és József 413-44
Felügyeltetés kimerítő közvetlen tájékoztatással

A régebbi, merítőkorongos vagy hasonló szerkezetű gépeket ugysem lehet pontosan a követelmények szerint beállítani, mert alkalmazkodniuk kell a rendelkezésre álló korongokhoz. Mindenesetre kisebb lesz a hiba, ha valaki régi, korongos géppel állítja be a kísérletet, mint akkor, ha egyáltalán nem kísérletezik. Az újabb gépeket leforgatással bármily vetőmagmennyiségre be lehet ugyan állítani, de az egyszer rögzített beállításához vetés utánig nem igen szabad hozzányulni, mert a szűk fokbeosztások lehetlenné teszik valamely mutatóállás újbóli pontos beállítását. Ismételtlen előfordult már szántóföldi kísérletek beállításánál — teljesen új és kifogástalan szerkezetű gépeknél is —, hogy a gép azonos feljegyzett mutatóállás mellett többszöri beállításánál (minden egyes ismétlésnél újból) a valóságban minden esetben más és más vetőmagmennyiséget vetett ugyanabból a vetőmagból. Sőt ezek a differenciák a legtöbb esetben nagyobbak voltak, mint azok, amelyek előállnak a területegységenként elvetett, különböző fajtájú magvak számában akkor, ha az összes fajtákat egy gépbeállításal vetjük el. Figyelembe véve még azt is, hogy kisebb ingadozásokat a fejlődő növényállomány maga is kiegyenlít, tényleg csak a szabad szemmel is első pillantásra megállapítható vetőmagkülönbségeknél érdemes különböző gépbeállításal vetni.

Az elmondottak figyelembevételével leggyakrabban leegyszerűsíti a kísérletek beállítási munkálatait azáltal, hogy kiküszöböl olyan mozzanatot, amely elméletben feltétlenül helyes ugyan, de a gyakorlatban alig valósítható meg és leggyakrabban nem lényeges.

Vetéskor mindig csak annyi magot öntünk a gépbe, amennyi a bevetendő parcellára körülbelül elég. Amikor pedig a maradék magot kiürítjük a gép alá terített ruhára, nem baj, ha néhány szem esetleg a gépben marad és keveredik a következő fajttal. Az a néhány szem nem befolyásolhatja a hozamot, viszont a vetés gyorsabban megy; a kívánatos fajttájból pedig módunkban áll a következő évre friss magot beszerezni.

A tizenkét parcella elvetése után folytatjuk a tábla vetését és végül a táblát a vetés irányára keresztben, tekintet nélkül a parcellákra, szokás szerint rendszeresen beszegjük (bedülőzzük).

A szegély (dülő) vetésállománya tehát fajtakeverék lesz és éppen azért legjobb, ha az ilyen kísérleti tábla terméséből egyáltalán nem hagyunk meg vetőmag-nak valót.

Hogy a parcellákat az alsó és felső végüknél is elhatároljuk, kelés után mind az alsó, mind a felső végüknél, ekével egy-egy széles, egyenes barázdát húzunk rajtuk keresztül, vagy ehelyett zsinór mentén fél méter széles határsávokat kapálunk ki a vetésből. Csak arra kell ügyelnünk, hogy a határsávok egymással párhuzamosak legyenek, különben az egyes parcellák nagysága nem lesz ugyanaz.

A pontos parcellanagyságot szintén kelés után állapítjuk meg.

Magától értetődő, hogy minden parcellát külön aratunk térben és ha a különböző érs úgy kívánja, időben is, gondosan ügyelve arra, hogy inkább kissé korábban történjen a vágás, mint elkésve, mert esetleges pergések nagyon károsan befolyásolják az eredmények megbízhatóságát.

A cséplés is parcellánként külön-külön történik. A cséplőgépet nem kell minden egyes parcella után kitesztogatni: csak az etetőasztalt takarítsuk le mindig tisztára; a cséplőszekrényt pedig járassuk minden parcella előtt 3—4 percig üresen és ennek megfelelően ne kezdjük a kísérleti parcellák cséplését teljesen tiszta, üres cséplőszekrényvel.

Amikor a cséplés megtörtént, hozzálatunk a kísérleti fajttak átlagos termésához, megállapításához. Egymás alá írjuk minden egyes fajta négy-négy parcellájának a termését, ezeket összeadjuk és elosztjuk négyvel: megkapjuk az átlagos terméshezamot.

Kérdés azonban, hogy minden további nélkül megbízhatunk-e az ilyen átlagszámokban. Átlag és átlag között ugyanis igen nagy lehet a különbség akkor is, amikor a két átlagszám teljesen megegyezik egymással.

Tegyükfel, hogy van egy „A”-fajtánk, amelyből az első parcellán kat. holdra átszámítva termelt 15 q, a másodikon 4 q, a harmadikon 13 q, a negyediken 8 q, $15 + 4 + 13 + 8 = 40$; osztva négyvel = 10. Az átlag tehát kat. holdankint 10 q.

De ugyancsak 10 q lesz az átlag akkor is, ha az egyes parcellákon 10, 10,5, 9 és 10,5 q termelt.

Az előbbi esetben az „A” fajta termései egyszer jók, másszor rosszak, az átlaguk egyszóval megbízhatatlan; míg a második esetben ugyanannak a fajttának termése a négy parcellán csaknem teljesen vág, vagyis az átlaguk megbízható.

Ezek után már könnyebben megértjük, hogy miért kell egy fajtan belül is valamennyi parcellát külön cséplünk.

Igaz, hogy a megbízhatóság mértékét már akkor is látjuk, ha az egyes fajttak négy-négy terméshozamát egymás alá írjuk, de mégis jó, ha ezekről a számadatokról egy kis grafikont készítünk magunknak kockás papíron, ceruzával.

Húzzunk egy függőleges és egy vízszintes segédvonalat; a függőlegest beosztjuk mázsákra, azután tőle jobbra, egymástól egyenlő távolságokra minden egyes fajttának húzzunk egy-egy függőleges vonalat. Ezekre a vonalakra egymásután rámérjük az odartartozó négy parcella termését. Amikor ez megvan, összekötjük egymással az egyes ismétlések számadatait és megvan a kísérlet képe, amelyről annak megbízhatóságát könnyedén leolvashatjuk.

Az I. sz. grafikonnal azonnal bizonyos összevisszaság ötlük szembe. Az első ismétlésben az „A”-fajta volt a legjobb, a „B” közepes és „C” a leggyengébb. A második ismétlésben az „A” ugyanannyit adott, mint a „B” és csak a „C” volt rossz. A harmadik ismétlésben teljesen ellenkezően az eddigiekkel, az „A” rossz, a „B” jó, a „C” megint rossz és végül a negyedik ismétlésben az „A” adta a legkevesebbet, a „B” a legtöbbet és „C” a közepes termést.

Egyszóval csupa ellentmondás, holott — ha csak az átlagszámokat nézzük — látjuk, hogy teljesen megegyeznek a II. sz. kísérlet átlagaival, amelyek pedig teljesen megbízhatók. Hogy néha kusza, ellentmondó eredményeket kapunk, annak különböző oka lehet: nagy talajkülönbségek, rovarkár, egérkár, víz fölt és így tovább. Az ilyen kusza eredményekkel nagyon óvatosan kell bánnunk; legjobb, ha a kísérletet megismételjük.

Ha ránézünk a II. sz. grafikonra, látjuk, hogy ott is különböző az ugyanezzel a fajttal elvetett parcellák termése, de a három fajta egymásközi *ranja* mind a négy ismétlésben ugyanaz; az egyes ismétléseket jelző vonalak csaknem párhuzamosak. Az első ismétlésben is „B” a legjobb, a másodikban, a harmadikban és a negyedikben is.

Tehát biztossággal állíthatjuk, hogy a „B”-termőképessége a kísérlet helyén jobb, mint a másik két fajttáé.

Megtörténhetik, hogy valamely fajta, amely a kísérletben résztvesz, a kísérleten kívül egész más eredményeket ad, mint a jól sikerült kísérletben. Ilyenkortörtözött figyelemmel győződünk meg arról, hogy a kísérleti eredményekbe nem csúszott-e tévedés és ha erről meggyőződünk, tartunk ki és ragaszkodunk ítéletünkben a kísérleti eredményhez.

Mert hogy ugyanaz a fajta máshol más termést adhat, mint a kísérletben, az természetes és logikus. Máshol más a tábla fekvése, más a talaj, az elővetemény, a művelés, trágyázás, vetésidő és így tovább.

Az ilyen fajtkísérletet pedig nem azért csináljuk, hogy megtudjuk, hány mázsát ad az „A”, „B” vagy „C”-fajta, hanem azért, hogy megtudjuk, hogy ugyanolyan tenyészkörülmények között, tehát helyes fajtaösszehasonlító alapon, melyik fajta jobb és milyen arányban jobb a másiknál.

Helytelen gondolkodásra vall, ha valaki anélkül, hogy kísérletezett volna, egyszerűen kijelenti: én az „A”-fajttal maradok, mert ez az egyik táblán tizenegy mázsát adott holdankint, a „B”-fajta pedig azmellette való táblán tizenháromat. Ki tudja azt bizonyosan, hogy a két tábla talaja és rajta a

többi termelési tényező teljesen egyező volt? Talán csak valamivel később lett vetve a „B” és ha rendszeres kísérletet állítottunk volna be, kitűnt volna, hogy a: a legjobb fajta!

Igy esik meg sokszor, hogy az „A” fajta mellett döntünk és azt természetjük nagyban, a „B”-t pedig elejtjük; és anélkül, hogy tudnánk róla, a hanyagságunkért évente tekintélyes terméshibáról mondunk le.

Ugyanez vonatkozik azokra az esetekre is, amikor a szemtermés minősége különleges szerepet játszik, mint a sörárpanál. Ne azután menjünk, hogy az „A”-fajta az egyik táblán teltebb, finomabb bűj szemet adott, mint a „B”-fajta a másik táblán, mert megint ráfizetünk. Hanem igenis vegyük elő az összes kísérleti parcellák szemterméseit, rakjuk őket ki otthon tányérokban egymás mellé az asztalra és ez összehasonlító vizsgálatunk alapján döntünk el, hogy melyik fajta ad jobb minőséget.

Bük.

Dworak Károly
növénytenyésztő író.

SERTÉSTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: e. Dorner Béla.

Mangalicák ivartalanítása.

A mangalicatenyésztő gazdaságok sohasem küzdöttek olyan nehéz értékesítési viszonyokkal, mint jelenleg. Legtöbb gazdaság megfelelő lőke és berendezés hiányában hizlalással nem foglalkozik, hanem a beállításra kész sovány szűdőt, esetleg a félig kész, előhizlalt anyagot adja el ipari hizlalók részére. Ezek azonban a sovány sertést csak nyomolt áron, a hizott sertés áránál jóval olcsóbban veszik meg, mert a magas takarmányárak mellett a rárakott súlyon nem tudnak keresni s számításukat az u. n. „Spannung”-ra alapítják, azaz azt a különbséget akarják megkeresni, ami a sovány sertés ára és az ugyanolyan súlyú hizott sertés ára között mutatkozik.

Ezek a viszonyok, legalább egyelőre, a gazdák-nak nincs módjukban változtatni, a tenyésztés jövődelmezőségét tehát csak úgy állíthatják helyre, ha olesóbban és jobb minőséget tudnak termelni. Erre irányuló tennivalók között nem utolsó helyet foglal el az ivartalanítás időpontjának helyes megválasztása, mert ezzel a mangalicaszűdő súlyát, főleg pedig minőségét minden külön költség, munka és kockázat nélkül lényeges mértékben fokozni lehet.

Csaknem az egész országban a kanmalacokot szűdős korban, vagy közvetlen azután, az emsékét pedig vagy egyáltalán nem, vagy többnyire az értékesítési időpontja előtt közvetlenül, vagy legfeljebb pár hónappal előbb ivartalanították. Ma már azonban számos kísérlet és nagyobb tételeken való kipróbálás eredménye alapján ezt a régi szokást általában nem tartják helyesnek, mert a kanok korai ivartalanítása (berélése) helyett azok minél későbbi, az emséknek pedig minél korábbi ivartalanítása (miskarolása) olyan gazdasági előnyt jelent, ami legalább 10% értékemelkedésnek felel meg. Nem is szólva arról, hogy az ipari hizlalók ma már szinte kártelyszerűen csak a „herelt és miskarolt” falkát keresik, az átvészeltéssel pedig ugyszólván nem is törődnek, mert a beállításkor a falkát ugys szimultánózzák, ellenben a hizlaldában történő ivartalanítás sok költséget, idő- és anyagvesztéset jelent.

Az ivartalanítási műtétnek, azaz az ivarmirigyek (here, petefészek) eltávolításának következménye nemcsak az ivarzási képesség és ivarzási vágy megszűnése, hanem az egész szervezet lényeges megváltozása. Az ivarmirigyekben ugyanis a tulajdonképeni ivarsejteket (ondószál, pete) termelő mirigyállományon kívül olyan sejtek is működnek, amelyek termelvénye nem jut ki a szervezethez, hanem a nedvkeringésbe, a nyirok- és véráramba jutva, a szervezet minden egyes részét átjárja s u. n. hormonhatást fejt ki. Ez a hormonhatás átalakítja az egész szervezetet, olyan módon, hogy az u. n. másodlagos ivari jeleget hozza létre,

FULOR
BIZTOSÍTTJA AZ ÁLLATOK
EGÉSZSÉGES
CSONTFEJLŐDÉSÉT

CHINOIN-ÚJPEST

20. SZ
azaz olyan
elváltozásol
Ez az u. n.
belső tulajd
állat általa
csontozat,
ingerlékeny
szemben a
csendesebb
Érdekes,
előidézé se
mint a tul
állomán
tartozó sze
zésre jutna
megindul
van a him
azután a
érettég (a
tehát az el
a tenyészé
Az ivartala
a másodla
is eltávolí
haltással v
minél előb
fiatal korb
ben megak
desét (telj
ezek már a
korában vé
ben képes
idejében,
kifejezésre
visszaalak
ságok alak
szoros oss
végzésének
ságok, a ny
takarmány
mértékben
történik, f
vagy bárm
A másod
hosszu fol
mirigyekbe
tevékenys
születés ut
akkor elu
ságinak
típus alak
nem hason
mintha a
ivari jelle
korán her
kancához,
hoz hason
meg ez a
tartozó iv
megfelelő
eltávolítás
a petefész
ivartalanít
desét, har
kulását h
jelleghez
megkülön
donságok
ben is kü
tulajdonsá
jellemző
ami a cso
viszont a
végig ará
nőivaru á
öblösebb.

Ne
Or
D
pr
Ve
R
Lor

azaz olyan elváltozásokat okoz a szervezetben, amely elváltozások szorosan az illető ivarhoz kötöttek. Ez az u. n. másodlagos ivarjelleg feltűnő külső és belső tulajdonságok összességét jelenti: a hímivarú állat általában nagyobb, tömegesebb, durvább (a csontozat, az összes csontképletek, bőrképletek stb.), ingerlekenyebb, rosszabb takarmányértékesítő, ezzel szemben a nőivarú állat kisebb, finomabb testű, csendesebb vérmérsékletű, jobb takarmányértékesítő.

Érdekes, hogy a másodlagos ivarjelleg kialakulását előidéző sejtek működése jóval korábban indul meg, mint a tulajdonképeni ivarsejteket termelő mirigy-állomány működése, tehát a másodlagos ivarjelleghez tartozó szervezeti tulajdonságok jóval előbb kifejezésre jutnak, mint a tulajdonképeni ivarsejttermelés megindul. Már a születéskor is észrevehető különbség van a hím- és nőivarú egyedek között, ez a különbség azután a kor előrehaladásával fokozódik, az ivar-érettség (az ivarsejtek termelésének megindulása, tehát az első ivarzás) idejében már nagyon kifejezett, a tenyészettség idejére pedig teljes kifejlődést nyer. Az ivartalanítás tehát, mivel az ivarmirigyvel együtt a másodlagos ivarjelleg kifejlődését előidéző sejtek is eltávolítottak, a másodlagos ivarjellegre is kihatással van, még pedig annál nagyobb mértékben, minél előbb történik az ivartalanítás. Az egészen fiatal korban történő műtét csaknem teljes mértékben megakadályozza a másodlagos ivarjelleg kifejlődését (teljesen azért nem, mert bizonyos mértékben ezek már a születéskor is jelen vannak), az ivar-érettség korában végzett műtét azonban már csak kis mértékben képes azt befolyásolni, míg a tenyészettség idejében, vagy azon túl eszközölve a már teljesen kifejezésre jutott külső alakulást megváltoztatni, visszaalakítani nem képes. Míg tehát a külső tulajdonságok alakulása, a szervezet külső megváltozása szoros összefüggésben van az ivartalanítási műtét végzésének idejével, addig bizonyos belső tulajdonságok, a nyugodtabb, csendesebb vérmérséklet, a jobb takarmányértékesítő képesség azonnal és ugyanolyan mértékben fellepnek, mielőtt az ivartalanítás megtörténik, függetlenül attól, hogy az egészen fiatal, vagy bármilyen későbbi időszakban történik is.

A másodlagos ivarjelleg kifejlődése ezek szerint hosszú folyamat, amelynek létrehozásához az ivarmirigyekben elhelyezett különleges sejtek állandó tevékenységére van szükség. Ha ez a működés korán, születés után rövid idő múlva megszűnik (ivartalanítás), akkor elmarad a másodlagos ivarjelleg tulajdonságainak kifejlődése és egy u. n. közömbös, ivartalan típus alakul ki, amely sem a hím, sem a női jelleghez nem hasonlít. Nem áll tehát az a sokszor hallott nézet, mintha a korai ivartalanítás a másik ivar másodlagos ivari jellegének kialakulását okozná, azaz hogy a korán herélt bika a tehénhez, a korán herélt ló a kancaéhoz, a fiatal korban ivartalanított emse a kanchoz hasonló külső alakulást venne fel. Nem állhat meg ez a feltevés azért sem, mert a másik ivarhoz tartozó ivarjelleg kifejlődéséhez a másik ivarmirigy megfelelő sejtjei kellenének, már pedig pl. a here eltávolítása nem idézheti elő a petefészkeknek, vagy a petefészkek bizonyos sejtjeinek kifejlődését. A korai ivartalanítás tehát nem a másik ivar jellegének kifejlődését, hanem egy közömbös, ivartalan típus kialakulását hozza létre, amelynek sem a női, sem a hím jelleghez köze sincsen. Ennek a közömbös típusnak megkülönböztetése azért fontos, mert olyan tulajdonságokat jelent, amelyek gazdasági érték tekintetében is különböznek mind a hím, mind a női hasonló tulajdonságoktól. A közömbös, ivartalan típusra jellemző a bármely ivarénál nagyobb testmagasság, ami a csontok feltűnő hosszúságára vezethető vissza, viszont a törzs mélysége és szélessége az egész testen végig arányos. Ezzel szemben a hímnél az elülső, a nőivarú állatnál a hátulsó testrész fejlettebb, mélyebb, öblösebb. A közömbös típus izomzata gyengébb,

mint a hímé, de erőteljesebb mint a nőstényé, vérmérséklete mindkettőnél nyugodtabb, takarmány-értékesítő képessége jobb.

Lássuk, hogy sertésekre vonatkoztatva fenti megállapításokat, milyen külső alakulást mutatnak az egyes típusok és gazdasági érték, hizlalásra való alkalmasság szempontjából melyik a legelőnyösebb?

A hím (kán) típus csontjai a legvastagabbak, leg-tömöttebbek, a törzs legmélyebb és legszélesebb, különösen a test elülső részén; a testmagasság közepes, ezért az egész test tömör, zömök: az izomzat a leg-erősebben fejlett. A közömbös (ártány) típusnál a test a legmagasabb, de a csontok vékonyabbak, lazábbak, a törzs mélysége és szélessége közepes, tehát a test magasabb, de laposabb, nyugtább; az izomzat közepesen fejlett. A nőstény típusnál (göbe) a testmagasság a legkisebb a csontok a leg-vékonyabbak, a törzs elől a legkevésbé széles és mély, hátul közepesen széles: az izomzat a legkevésbé fejlett. Két tulajdonságot, a vérmérsékletet és takarmányértékesítő képességet itt ne vegyük figyelembe, mert hizlalás előtt az ivartalanítás ugyanis elkerülhetetlen és bármely időben történik is, akár előzőleg, a fiatal korban, akár közvetlenül a beállítás előtt, következményei ugyanazok, a nyugodt vérmérséklet és jó takarmányértékesítő képesség minden esetben egyformán bekövetkezik.

Nem szorul külön magyarázatra, hogy a külső alakulás alapján a hizlalás szempontjából feltétlenül a kantipus a legmegfelelőbb, a göbétípus a legkevésbé jó, az ártánytípus pedig a kettő között foglal helyet. Minél erősebb, vastagabb, tömörebb a csontozat, minél mélyebb, öblösebb, szélesebb a törzs, minél fejlettebb az izomzat, annál alkalmasabb a test nagyobb tömegű zsir raktározására is. Ha tehát a kantipus a legmegfelelőbb, kézenfekvő dolog, hogy a hizlalásra szánt falkából a kanokat lehetőleg később, egyéves, ötnegyedéves korban legelőnyösebb ivartalanítani, amikor a másodlagos hím ivarjelleg előnyös tulajdonságai már teljes mértékben kifejlődtek. Ezzel szemben az emséknek, mivel a kantipust ezeknél előállítani nem lehet, csak két választásunk van: korai ivartalanítással az ártánytípust megközelíteni, vagy késői műtéttel a göbétípus kifejlődésének utat engedni. Mivel azonban a hizlalás szempontjából az ártánytípust, habár nem is olyan értékes, mint a kantipus, de mégis előnyösebb a göbétípusnál: ismét kézenfekvő, hogy emséknek a minél korábbi ivartalanítással az ártánytípus kialakulását kell elősegítenünk.

Ezek szerint a kanoknak késői, egyéves, ötnegyedéves korban, az emséknek minél korábbi, 5-6 hónapos korban való ivartalanítása után nyerhetjük a hizlalásra legalkalmasabb anyagot. Az ilyen falka sokkal csontosabb, kinöttebb, zömökebb, egyenletesebb úgy, hogy a kereskedő szeme mindjárt megakad rajta s nem hagyja ott, ha 10-20 fillérrel többet kell is érte fizetnie. És ha hozzávesszük azt, hogy ugyanolyan tartási és takarmányozási viszonyok mellett minden külön költség és munka nélkül, az ilyen falka eladáskori darabonkinti súlya legalább 5 kg-mal több, mint a régi rendszer szerint ivartalanított falkáé, akkor a cikkem elején említett 10%-os értékelkedés nem látszik túlzottnak, sőt esetenként ezt az értéket jóval túl is haladhatja. Nem elméleti feltevés ez, hanem a gyakorlatban sokszorosan kipróbált eredmény, amit legjobban igazol az, hogy azok a gazdaságok, amelyek erre a rendszerre tértek át, többé hallani sem akarnak a régi, elavult módszerről.

Technikai akadálya a dolognak egyáltalán nincs, mert a kanok késői ivartalanítása, megfelelő szakértelemmel végezve teljesen veszélytelen, az emsék korai ivartalanítása pedig a gazdaságnak költséget alig okoz, mert a műtét díja ebben a korban a leg-

alacsonyabb, a súlyvesztés olyan minimális, hogy szóra sem érdemes, a műtét pedig száz százalékgig rizikómentes. Egvedüli, de igazán nem súlyos hátrány az, hogy az ugyanabból a falkából kiválasztott mag- emséknek nem szabad a falkában hagyni, hanem külön vagy a maggöbékkel együtt kell tartani és jártni.

Ivartalanítsuk tehát a kansüldöket lehetőleg éves, az emsékét féleves korban s ezzel a rendszerrel minden egyéb beavatkozás és üzemváltoztatás nélkül sikerül a tenyészet jövedelmezőségét lényegesen fokozni.

Zsámár György dr.

GAZDASÁGI IPAR.

Rovatvezető: Hérics-Tóth Jenő dr.

A tengeriszár mint jövedelmi forrás.

A jövedelmező gazdálkodást nemcsak az jellemzi, hogy minden értékesíthető területet úgy aknázz ki, hogy abból a lehető legnagyobb hasznot húzza, hanem az is, hogy törekszik a termelés és hasznosítás munkájába mindig új, eddig még ki nem aknázott területeket, anyagokat bevonni. Igen nagy gazdasági jelentősége van ebből a szempontból annak a találmánynak, amely lehetővé teszi azt, hogy a tengeriszár a gazdaságok jövedelmi mérlegében, az eddiginél jóval tekintélyesebb szerephez jusson.

Már több mint egy esztendője annak, hogy Dorn-Béla dr. nevét a hír szárnyra kapta, mert hiszen az ő nevéhez fűződik a cellulózok tengeriszárból való gyártásának titka, amelyet előtte olyan sokan kerestek.

Az élelmes Amerikában már sok üzemből levő gyár ad megjelölést több ezer munkás kéznek s juttat tekintélyes jövedelmet a tengerit termelő gazdáknak. A közel jövőben Magyarországon is felépül az első cellulózyár, amelynek nyersanyagot a tengerit termelő gazdák fognak juttatni. A tengeriszárnak ez az új felhasználása eddig számításba nem jövő értéket emelni fogja. A tengeriszárat eddig csak másodsorban, kiegészítőként használták fel mint takarmányot, most egyszerre mint ipari nyersanyag lesz a piaci kereslet tárgya. A tengeriszárnak ez az újabb értékesítési lehetősége, a tengeritermelés jövedelmezőségét is emelni fogja s ha a gazdák a tengeriszár átvételi áránál is megtalálják számításait, a jövőben a vetési előirányzatokban az eddiginél minden bizonnyal jelentősebb szerep fog jutni a tengerinek.

A tengeriszárat a gazdaságok eddig kétféleképpen értékesítették. Vagy a cselédségnek osztották ki tüzelőül, vagy pedig — különösen takarmányszüketszandokban — feltépve, besavanyvítva feltakar- mányoztatták. Sajnos, igen sok gazdaság az előbb említett értékesítések egyikével sem élt, hanem tavasszal napszámosokkal hordatta kazlakba a tengeriszárat s így égette el, hogy a miniszteri rendeletnek eleget téve, májusban ne maradjon már semmi tengeriszár.

A tengeriszárnak takarmányozás szempontjából legnagyobb értéket képviselő részei a levelek, míg az izék takarmányozási szempontból alig bír értékkel, viszont a cellulózyártásnak ez a legfontosabb nyers- anyaga.

A két érdek tehát itt nem ütközik, mert a levelek takarmányként értékesítve ezennél is feleltethetők, míg a szár mint ipari nyersanyag sokkal jobb értékesítési lehetőséget talál.

A tengeriszárnak eddig szokásos másik felhasználási módja — mint tüzelőanyag — eddig sem birt nagy gazdasági jelentőséggel. Tüzeltek, mert megvolt, mert előbb-utóbb, de legalább májusig el kellett tüzelni. A tengeriszárnak ipari jelentősége háttérbe fogja szorítani régi, ezeket a gazdaságoknak egy- általán nem mondható felhasználási módokat.

Ne pazaroljunk munkát és műtrágyát fel nem ujitott, elfajzott vetőmagra. Országszerte bevált, eredeti, nemesített, Ackermann-féle

5800

Danubia sörárpa vetőmagról

prospektust azonnal küld a **Büki Növénynemesítő Üzem, Bük, Sopron m.** Vetőmagszállítmányaink ellen soha még kifogás nem merült fel!

RÉTI ZOLTÁN állatbizományos

BUDAPEST, IX. kerület, Bertósvásártér.

Levél: Réti Zoltán, Budapest, IX., Bertósvásártér. — Távirat: Réti Budapest Bertósvásártér

Telefon: József 242-25, József 242-26

Lakótelefon: József 212-11

Foglalkozik: a ferenfvárosi vásárokon sertés, bizományi eladásával. Hizott és sovány sertések, zsir, szalonna és bus adás-vételnek közvetítésével. — Kiváncra vásári jelentőse- met díjmentesen küldöm és szaküzeti felvilágosítással szolgálok. 1606

Amellett, hogy a gazdák jövedelmi mérlegébe mint számottevő tétel a tengeriszár is nonsokára bevonul, magángazdasági jelentősége mellett nem szabad figyelmen kívül hagynunk annak nagy közgazdasági jelentőségét sem. Magyarország külkereskedelmi mérlegének egyik igen nyomasztó tétele a papirbehozatal (évente kb. 600.000 mázsa papírárut hozunk be külföldről, mintegy 30 millió aranykorona értékben). Igen nagy előnyt jelentene egész közgazdasági életünkre, ha ennek a tételnek nyomasztó terhén könnyíteni tudnánk és saját helyzetünk javítására fordíthatnánk azt az óriási adót, amit mindeztől elvonunk stb. papíráru fogyasztással a külföldnek való cellulózyártásnak azért is, mert ez egyike lesz azoknak a kevés cikkeknek, amelyek a nyersanyagot kizáróan magyar föld fogja adni és nyersanyagul olyan terményt fog felhasználni, amelynek megfelelő értékesítésére eddig alkalom még nem volt.

Jankovich Endre dr.

A tördelés után a kukoricaszár takarmányértéke valamivel jobb, mint a kukorrepé. Ahhoz, hogy azt az állat jól értékesítse, nem elég a szecskázás, hanem azt meg kell tépetni. A foszlányok bevermelésekor kb. 30-40% erjedési és 8-10% elszóródási veszteséggel kell számolni. Eltehető rövidebb időre a tépett szár, szalmával lefedett kazlakban is, ekkor jóval kisebb a veszteség. Az ország egy része, különösen az Alföld e takarmányokra rászorul. A kukoricaszárát azonban ma nem használják ki eléggé. A cellulózyártásra való alkalmazása, minden egyéb közgazdasági jelentőségétől eltekintve, azzal az előnnyel jár, hogy a gazda a kukoricaszár értékesítéséből befolyt pénzből egyéb takarmányt, vagy tüzelőt szerezhet be. Különösen jelentős ez a kisgazdaságok szempontjából, akiknek még szövetkezés útján is alig volna alkalmuk a kukoricaszárát beszerzésére és annak gazdaságos kihasználására. Ezért kívánatos, hogy Dorner mérnök találmánya iparilag kihasználtsák, illetve ha még nehézségek volnának, azok megoldást nyerjenek.

Rovatvezető.

ÁLLATEGÉSZSÉGÜGY

ÉS GYÓGYÁSZAT.

Rovatvezető: Hutya Ferenc dr.

A ló érzékei.

Régi népszerű felfogás szerint embernek, állatnak öt érzéke van, u. m. a szaglás, izelés, tapintás, látás és hallás, de mai élettani ismereteink szerint pl. a tapintás érzéke többféle (hőérzés, nyomásérzés, fájdalomérzés stb.), a fül a halláson kívül az egyensúlyozás szolgálatában áll stb. A szaglás és az izelés kémiai érzékek, mert az előbbinél légnemű, az utóbbinál folyékony anyagok kémiai hatást fejtenek ki, kémiai hatás érvényesül.

A ló tapintásra leginkább a felső ajkát használja, melyben több tapintó szőr foglal helyet és nagyon idegös és érzékeny. Ezért alkalmazzák a felső ajakra a ló megfékezése céljából az ajakszorítót, az u. n. pipát is, hogy az így okozott fájdalommal eltérítsék figyelmét más helyen okozott fájdalomtól, pl. műtétknél. A ló mindenkor felső ajkával érinti meg a neki feltűnő idegen tárgyakat, szimatol, nemcsak a szaglás, hanem a tapintás útján is tájékozik azokról felől.

Az egyensúlyozás érzéke (statikai érzék) a belső fül (labirintus) félkörös ívjáraitában székel. A ló hallása élesebb, mint az emberé, már halkabb zörejeket is észrevesz, füleit hegyezi, esetleg nyugtalanságot áruel. Az egyes hangok között is különbséget tesz a ló, a gazdája vagy ápolója hangját, megszólítását, biztatását stb. felismeri, egyes szavakkal kormányozható, frömbítáásra reagál stb.

A ló látása gyengébb, mint pl. az emberé, szemének szerkezete (jéglencséinek astigmatismusa) miatt. Az egyes tárgyakat, körvonalakat elmosódottan (nem nagyítva, mint azt egyesek régebben állították) látja, innen ered idegen, ismeretlen tárgyakkal szemben való idegeskedése. A látás a ló életében nem is játszik olyan nagy szerepet, mint az embernél, munkáját a nélkül is jól végezheti, táplálkozását, a táplálék felvételét is alig zavarja. A ló szemének látótere a szemek oldalsó elhelyezése következtében nagyobb, a ló csaknem az egész horizontot áttekintheti egyszerre; a szem hátterében, az ideg- vagy renehártyában (retina) levő pálcikák és csapok fejlettségéről némelyek azt állítják, hogy finomabb, mint az emberé. A ló tapasztalás szerint a sötétben könnyebben tájékozik, mint az ember, a lovas a kantárt sötétben elengedheti. A ló színezékéről nincsenek még közelebbi adatok, de közismert, hogy pl. az ember ruházatában eltéréseket a ló is észrevesz, ami különösen a katonalovakon figyelhető meg, viselkedésük az egyenruhás és a polgári öltözött emberekkel szemben más.

A ló szaglása erősen fejlett: ez érzéke alapján tájékozódni képes ködben, porfelhőben, erdőben, megérzi pl. vágóhidak közelében a vér szagát stb. A szaglás ugyan a látás hiányosságát bizonyos mértékben pótolni képes, de nem teljesen, erre vezethető vissza a lovak többé-kevésbé ijedős természete.

Az izelés a másik kémiai érzék, amelynek kizárólag oldott anyagok hatnak (a szaglás szervére légnemű állapotban levők), lovon elég jól fejlett, a táplálék felvételénél emellett a szaglása és tapintása is érvényesül. A ló ajkával szedi fel a takarmányt. Kunke szerint (Zeitschrift für Veterinärkunde, 41. évf., 1. f.) a ló 262 féle fűvet vesz fel és 212 félet mellőz.

A ló érzékeiről és lelki világáról Maday István dr. megfigyelései sok érdekes adatot derítettek fel. Szerinte a ló érzéki észrevése, képzetalkotása fejlett, de ezeknek feldolgozására, megítélésére, fogalmak alkotására már nem képes. Öröklött ösztönei vezetik, félme (a ló ijedős természete közismert) vadon élő korából maradt fenn, társas ösztöne is gyakran megnyilvánul (egyes lovak egymagukban nem esznek). Idomítás, dresszura a háziasított, domesztikált ló szokásait, képességeit olyan irányban fejlesztette, hogy nem egyszer a gondolkodás lehetőségének látszatát kelti és megtévesztésre szolgáltat alkalmat (Osten „kluge Hans“-a. Krall elberfeldi gondolkodó loval stb.). Az emberi tagolt beszéd helyett a lelki állapot, indulat stb. kifejezésére a ló füljátéka szolgál, a fül hegyezése vagy pedig lógatása, ezenkívül a végtagok és a farok mozgatása is hozzájárul az állapot kifejezésére. A ló hangja, nyerítése, nyihogása, prúszkolése, nyögése stb., örömet, vágyakozást, esetleg haragot, fájdalmat, félelmet stb. fejezhet ki. Z. A. dr.

A gyökérgolyva elleni védekezés.

— Komló- és gyümölcsfatermelőink figyelmébe. —

Gyökérgolyvának számos művelési növényünknek azt a betegségét nevezzük, amelynek a gyökérnyak, esetleg a gyökér egy vagy több más pontja orsó-szerűen megduzzad, később pedig feltűnően megvastagodik. A golyvás daganat idővel szétesik és a talajt fertőzi.

A golyvásodás gyakoribb a következő természetű növényeknél: almafa, körtefa, birs, cseresznye, meggyfa, őszibarack, kajszinbarack, szilvafa, málna, szeder, köszméte, ribiszke, szőlő, cukorrépa, rózsa, fűz. Gyümölcsfákon hazánkban is ismeretes és különösen kereskedelmi faiskoláinkban nagy károkat okoz.

Rége ezt a betegséget egy nyálkatelepű gombával hozták összefüggésbe, az amerikai E. F. Smith vizsgálatai óta azonban tudjuk, hogy a kórokozó egy igen apró baktériumféleség, amely sebhelyeken át fertőz. Ez a baktérium a tudományban a Bacterium tumefaciens Sm. et Ts. nevet viseli.

A kórokozónak egyik gazdanövénye a komló és e sorokat az a hír teszi aktuálissá, amely szerint Jugoszláviában Bácskapalánka, Ilok és Natin vidékén, mintegy 3-10%-os erösségben. Dr. F. Zattler, a müncheni kísérleti állomás szakembere közli erre vonatkozó megfigyeléseit a „Praktische Blätter für den Pflanzenschutz etc.“ folyóiratban (VI. Jahrg. 1929. Heft 10. pag. 238). Ezek szerint a talaj szintje alatt 10-25 cm-nyire, gyakran metszéspontok közepében található a daganatok. Rendesen magánosok, de előfordul, hogy 2-3 van együtt. Fiatalon körülbelül 1-2 cm átmérőjűek, később 5-6 cm-nyi nagyságot érhetnek el. Színük világosbarna, később sötétebb. Jellegetesen még, hogy a felszínük egyenetlen, szemölcsös. Keresztmetszetben a daganat színe fehére.

A golyvák kedvezőtlenek a tőkére, mert nedveit elvonják és a vízszállítást megakasztják. A kár annál nagyobb, minél fiatalabb a növény.

Jelentősebb mértékben a betegség 1928 tavaszán metszésekortúnt fel. Állítólag egész Jugoszláviában ismeretes és így lehetséges, hogy nálunk is előfordul. Esetleges fellépése a M. Kir. Növényélet és Kórtani Állomásnak bejelentendő (Budapest, II. Herman Ottó-ut 15-17). Állítólag volt eset, hogy a szlovének földjén a tővek 50%-a mutatkozott fertőzöttnek.

Lehet, hogy a különböző fajták nem egyformán fogékonyak, tény, hogy a fentnevezett szakember a betegséget Golding-on találta.

Szigorúan véve nincs kimutatva, hogy a szeremségi komlógolyvát ugyanaz a baktérium okozza-e, mint a gyümölcsfákét. Erre nézve tudjuk, hogy E. F. Smithnek Amerikában sikerült más növényekről származó fertőző anyaggal komló tőkén hasonló golyvákat előidézni, másrészt sikerült komlógolyvából magát a kórokozót kitenyészteni.

Ezért igen nagy a valószínűség, hogy a komló szeremségi golyvásodása is hasonló baktériumra vezethető vissza. Ennek megállapítása azért nem sikerülhetett Zattlernek, mert csak kifejlesztett golyvákat talált körutján, ezekből pedig igen nehéz a kórokozót kimutatni. Azt azonban megemlíti, hogy semmiféle gombának nyomait nem találta a daganatokban.

Komlótermelőinknek mindenesetre résen kell lenniük és a tavaszi nyitáskor figyelmüket kiterjeszteni arra, hogy a tőkék között nem akad-e golyvás.

Hogyan védekezzünk a betegség fellépése esetén? Addig, míg természetét a komlónál közelebről nem ismerjük, védekezésül azt tehetjük, ami golyvás gyümölcsfacsomók esetében bevált. A védekezési teendőkkel kapcsolatban tudni kell, hogy a kórokozó sebeket át fertőz és hogy a talajt is megfertőzi. Ebből kiindulva, a teendőket kétféleképpen:

1. a beteg tőkét gondosan kiásva, a helyszínen el kell égetni, vigyázva, nehogy a fertőzött részeket széthurcoljuk;

2. a tőke helyén ültetendő dugványt fertőtlenítenünk kell, még jobb, ha ezenkívül a talajt is fertőtlenítyük.

Facsemeték, dugványok fertőtlenítése kényesebb mint a vetőmagvaké, mivel könnyebben tehetünk bennük kárt magával a fertőtlenítő szerrel. Tebát a használandó szer megválasztásánál mindkét szempont fokozott mértékben kell, hogy vezessen bennünket: egyik az, hogy a kórokozót kizárjuk, a másik, hogy a szer hatását a kezelendő növényrészen tekintetbe vegyük.

Gyümölcsfacsemetékkel történtek kísérletek és pedig egyrészt Németországban, másrészt Amerikában. A németeknél H. R. Oppenheimer, C. Stapp, W. Gleisberg több higanytartalmú gyári szer próbált ki, amelyek közül egy adott jó eredményt, amennyiben a kórokozó előlésén kívül még a csometék gyökérgolyvását is kedvezően befolyásolta. Ez a gyári szer egy ugynevezett szerves higanyvegyület (klór-

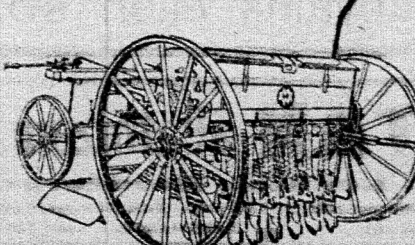
**Fagykár miatt tavasszal sok vetést pótolni kell!
Takarékoskodjunk a vetőmaggal!**

Tavaszi árpa és zabnál: **HIGOSAN** nedves, higanyos csávázószer. Tavaszi búzánál: **PORZOL** porpác.
E csávázószer után katasztrális holdankint 10 kilogramm vetőmag megtakarítható. Ennél fogva ez a legolcsóbb csávázás.
CHINOIN **UJPEST**

WEISS MANFRED ACÉL- ÉS FÉMMŰVEI R.-T.

csépelei gyárában készült páncélaóél kormánylemezés egytömes acélekéket, boronákat, sima- és rögtörőhengereket. Agrár-Drill vetőgépeket, kapáló és töltőgépeket, szecská- és répavágókat, morzsolókat, továbbá

magasnyomású „Universal“ háti permetezőket
szőlők, gyümölcsfák és cukorrépa permetezésére

a legjobb kivitelben ajánlunk a Weiss Manfred Acél- és Fémművei R.-T. mezőgazdasági gépeinek eladását központja:
„AGRARGLOBUS“
MEZŐGAZDASÁGI GÉPKERESKEDELMI R.-T.
Budapest, V., Lipót-körut 12. sz.
Távírási cím: AGRARGLOBUS BUDAPEST
Telefon: Aut. 268-49
Elsőrendű minőség! Olcsó árak!
Kérjen ajánlatot!

phenol-hig
től fogva i
legjobb vet
leg az egy
nél hosszal
használna
ára. Sajna
esetekben
sakor igen
kapható. U
gok, mint
hozhatók
Leverkuseu
A néme
— gyümö
sikerrel, h
agyagpépe
bedugaszol
A bevált
10 liter vi
ehhez egy
agyagot ad
illetőleg a
juk, néhan
megszikkas
nátal közb
A fertőt
A németek
ezer gyüm
előreláthat
vány kezel
J. E. Me
amerikai k
fertőtlenít
ható (egy
kezelésére,
őszibarack
százelékos
ajánlható a
nak rendel
A betegs
hogy a kó
ség, hogy
gunk terje
latos a kés
tőtleníteti
Amennyi
ajánlatos a
10 liter víz
szükséges
tunk fel.
Szakemb
len egy gy
csupán err
amelyek s
növények
ellenkezőle
serkentette
Amerikába
(Hydroxym
nak. Valós
csés kémia
higanytart

1929/

Szálás t
Írtá
318 oldal, 104
Ennek
szabad hiány
átmutatást nyu
letek hasznosít
arányú termész
nélkül belterj
versenyével sz
"PATRIA" P

VE
Pros

phenol-higany), amelynek kereskedelmi neve a régtől fogva ismert „Uspulun”. Az Uspulun egyike a legjobb vetőmagcsávázó-szereknek, mely tudvalevőleg az agyoncsávázás veszélye nélkül a szükségesnél hosszabb ideig, vagy nagyobb töménységben is használható. Elterjedésének egyik akadálya magas ára. Sajnálatos, hogy ez a szer, mely kényesebb esetekben, de különösen kerti vetemények csávázásakor igen jó szolgálatokat tehetne, nálunk nem kapható. Ugy 200 grammos vámentes mintacsomagok, mint nagyobb mennyiségek, magától a gyártól hozhatók (cim: I. G. Farbenindustriengesellschaft, Leverkusen am Rhein, Németország).

A németek tapasztalatai szerint a fertőtlenítés — gyümölcsfacsemetékkel — csak úgy járt teljes sikerrel, ha az Uspulun 0.5%-os erősségű oldatába agyagpépet adtak. Ugy látszik, hogy a sebhelyek bedugaszolása így sokkal tökéletesebb.

A bevált eljárás tehát a következő. Faedényben 10 liter vízben 50 gramm Uspulunt oldunk és ehhez egy ásonyi (mintegy 3-5 kg) homokmentes agyagot adunk. A képződő hig pépbe a csemeték, illetőleg a komlódgványokat kötegenként bemártjuk, néhány percig ide-oda mozgatva áztatjuk, majd megszikkasztva elültetjük. A pépes folyadékot használat közben többször felkeverjük.

A fertőtlenítés költségei aránylag nem nagyok. A németek szerint ugyanis 1 kg Uspulunnal néhány ezer gyümölcsfacsemete fertőtleníthető úgy, hogy előreláthatólag 200 gramm legalább 500 komlódgvány kezeléséhez elegendő.

J. E. Melhus és T. J. Maney, valamint H. Ness amerikai kutatók tapasztalatai szerint gyümölcsfák fertőtlenítésére az igen hig bordói oldat is használható (egy félszázalék erősségben almafacsemeték kezelésére, egy negyedszázalék erősségű oldatban őszibaracknál). Komlódgványok esetében a félszázalékos bordói lé használata csak kísérletképpen ajánlható addig, amíg pontos megfigyelések nem fognak rendelkezésre állni.

A betegség fellépése még egy veszéllyel jár. Mint-hogy a kórokozó sebeket át fertőz, fennáll a lehetőség, hogy metszőkor késünkkel a kórokozót magunk terjesztjük. Ezért fertőzött komlósból ajánlatos a kést minden egyes töke metszése után fertőtleníteni (alkoholban vagy formalinban).

Amennyiben nagyon gondosak akarunk lenni, ajánlatos a talajt is fertőtleníteni: 1 m²-re számított 10 liter vízzel, amelyben legalább 25 gramm (de nem szükséges több mint 50 gramm) Uspulunt oldotunk fel.

Szakember nehezen vállalkozik arra, hogy egyetlen egy gyári szert ajánljon; jelen esetben azonban csupán erről az egyről vannak megbízható adatok, amelyek szerint, mint fent is említettem, a kezelt növények nemcsak, hogy nem szenvedtek kárt, ellenkezőleg, még igen tevékeny gyökérvégződésre serkentettek. Mindenesetre nem véletlen, hogy Amerikában is egy teljesen hasonló összetételű szer (Hydroxymercurichlorophenol) bizonyult alkalmasnak. Valószínű, hogy ezt a higanyvegyületet is szerencsés kémiai szerkezete teszi alkalmasabbá más higanytartalmú vegyületeknél.

Husz Béla dr.

a M. Kir. Növényélet és Körtani Állomás adjunktusa.

Szálás takarmánynövények termesztése

Harmadik kiadás

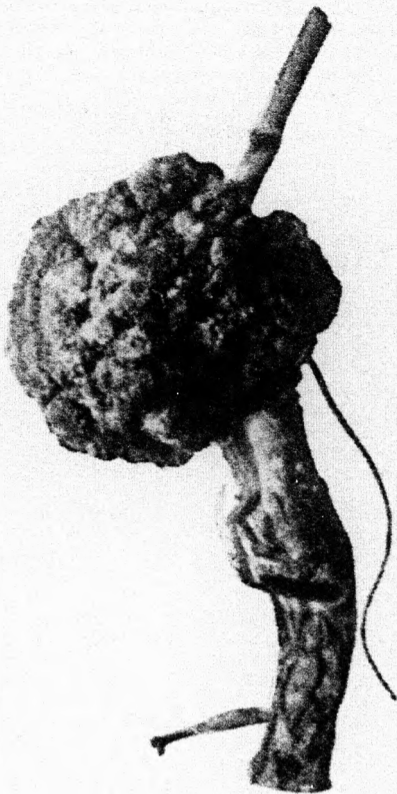
Írták: Szilassy Zoltán és Grábner Emil

gazd. főtanácsosok

Ára 14 pengő

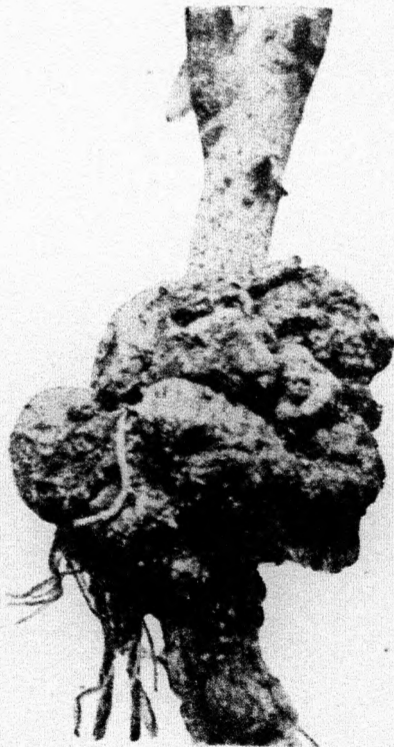
Ennek a hézagpótló szakkönyvnek egy gazda könyvpótláról sem szabad hiányoznia, mert ez a mű hűségese tanácsadója lesz és megbízható útmutatója nyújt a szálástakarmánynövények termesztésére és a gyepterületek hasznosítására nézve. A szálás takarmánynövények okos és kellő arányú termesztése az, ami a magyar mezőgazdaságot nagyobb befektetések nélkül belterjesztőbbé, egyúttal a külföldi árszorzót és értékestést rontó versenyével szemben versenyképessé teszi.

"PATRIA" R.-T. könyvostálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

18. sz. kép. Baktériumos gyökérgolyva komlón.

(E. F. Smith után.)

19. sz. kép. Baktériumos gyökérgolyva őszibarackfán.

(E. F. Smith könyvéből.)

Gyakorlati tapasztalatok a mezőhegyesi méneshirtok gazdasági lótenyésztésében.*)

A gazdasági lótenyésztés története.

A mezőhegyesi méneshirtok lótenyésztésének kezdete a 70-es évekbe nyúlik vissza, amikor is a hirtok állományában lévő kancákat, amelyek legnagyobb részét a katonai ménestől vásárolták, ugyancsak a katonai ménes törzsméjével fedeztették. A választott csikókat 3 1/2 éves korukig való tartásra átadta a hirtok a katonai ménesnek és a felnevelési idő után a gazdaság ezeket a csikókat használatba, illetőleg tenyésztésbe vette.

A hirtok monografiája szerint a tulajdonképeni gazdasági lótenyésztés 1882-ben, a katonai ménestől átvett *Furioso XII-4.* számú 3 éves ménnel vette kezdetét, amely már a gazdaságban lévő kancákkal fedezte. Az állományról, annak fajtajáról, anyagáról közlelbbi adatok nincsenek, törzskönyvi bejegyzések hiányoznak, mert a ló-törzskönyvet a ma is meglévő formájában 1890-ben fektették fel. Az első bejegyzések nagyrészt a katonai ménestől átvett normandi ősök után nevelt kancák származását tüntetik fel, helyvel-közvet a már említett *Furioso* apával.

A hirtok vezetősége 1881. évben elhatározta a katonai ménestől teljesen különálló, tisztán gazdasági célokat szolgáló és minden tekintetben megfelelő futó- és igáslovak tenyésztését és azt hiszem, a meglehetősen heterogén anyagot a *Furioso* angol félvér apával próbálták egyöntetűbbé tenni, ami azonban — a *Furioso*nak élénkebb vérmérsékleténél fogva — a gazdasági igásló tenyésztés szem előtt tartása mellett valószínűen nem a várakozásnak megfelelően sikerült és így tértek át a már akkor is a gazdasági lótenyésztés céljait leginkább szolgáló és minden tekintetben kiváló tulajdonságokkal rendelkező *Nónius* fajta tenyésztésére. A kancák fedeztetése még a ménesintézet ménjei által történik, de már 1895-ben a felzaporodott állományra való tekintettel felállítottak a gazdaság két csikóménest, amelyek egyikében a kancák, a másikban pedig a ménesikók találhatók elhelyezést.

A tenyésztés irányelve az évek hossza során át sem változik: gazdasági célokat szolgáló meleggéru lovak tenyésztési, amelyek a tisztifogatok ügét szolgálják, de elsősorban a gazdaság összes üzemáiban előforduló igásszolgálatot lássák el. A tenyésztés fejlődése a 30.000 holdas gazdaság igás- és futóló állomány szükségletének fedezésén kívül a mezőhegyes-vidéki *Nónius* tájfajta lótenyésztés közel 2000 darab anyakancájának apaállat-szükségletét is szolgálta mind a mai napig, amely tájfajta megteremtése és tenyésztésének vezetése kontinentálisan ismert nagy hippologusunknak *D'Orsay Olivér* grófnak nevéhez fűződik. Ugyancsak ő volt az, aki a legnagyobb szakértelemmel végezte a gazdaság kancaállományának párosítását és a csikóévjáratok évenkénti osztályozását.

Mielőtt a hirtok jelenlegi gazdasági lótenyésztésének szorosabban vett ismertetésébe bocsátkoznánk, meg kell említenem, hogy a hirtok igás anyakanca állománya 1918. év végén, közvetlenül a román megszállás előtt 230 darabból, a két ménes állománya közel 300 csikóból állott. A románok kivonulásuk után visszahagytak 43 anyakancát és a két ménes állományának 25%-át.

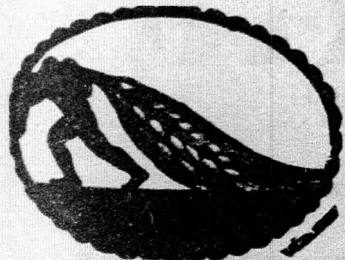
A hosszú évtizedek fáradságos, gondos tenyésztői munkája tehát pár hónap alatt ugyiszólván semmivé lett. De a gazdaság folytonossága megkövetelte, hogy az igás kancaállományt, ha tenyésztésüket fenn akarjuk tartani, számbelileg felújítsuk. Ekkor határozta el a hirtok vezetősége, hogy az országos hírű mezőhegyes-vidéki *Nónius* tájfajták tenyésztésénél szerzi be a lehetőséghez mérten a gazdasági munkák elvégzéséhez elegendően szükséges loányagot, különös tekintettel arra, hogy a vásárolandó tenyészanyag ismert származású, tehát lebélyezett, illetőleg törzskönyvezett kancákból álljon. Ez nagyrészt sikerült is és így az 1919 és 1920. években az igás kancaállomány a megmaradt saját nevelésű 3 évesek befogásával együtt 79 darabra növekedett. Az 1918. évi kanca állományt 6 darab törzsmén fedezte, a 3 ismert *Nónius* vérvonal mind-egyikének 2-2 képviselője, amelyekből a románok a 3 vérvonal 1-1 idősebb ménjét hagyták meg. Ezek közül a 29-es vérvonalat képviselő N-9 21 éves és a 36-os vérvonalat képviselő N-14 20 éves ménnek még ma is tenyésztésben vannak és nagyon jól végzik kötelességüket.

Az 1923-as esztendőben állította be a gazdaság a három vérvonal fiatalabb fedezőménjeit és ezenkívül az ugynevezett negyedik, vagy horvátországi ágat, illetőleg a *Nónius* leszármazási táblán a XLII-es vérvonalat, a gazdaság tenyésztésében viszont a 15-os vérvonalat képviselő 2 darab 3 éves mént.

* Thiringer Vilmos m. kir. gazdasági ellenőrnek, a lótenyésztési bizottság 1928 december hó 6-i gyűlésén tartott előadása.

VETŐMAGNEMESITŐ ÉS ÉRTÉKESITŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, V., Gróf Tisza István-utca 2., félemelet
Telefoni Aut. 822-36 Vezérigazgató: SZÉKÁCS ELEMÉR Táviratcim: Nemesmag

Eredeti nemesített

Székács-féle tavaszbuza,

zab, hatsoros tavaszi árpa, Mesterházy-féle sörárpa, Fleischmann-féle aranyárga lófogu tengeri, Székács-féle Putyi tengeri

vetőmagvakra előjegyzéseket elfogadunk, míg a készlet tart.

Prospektust kívánatra bérmentve küldünk.

Prospektust kívánatra bérmentve küldünk.

Ezek egyike N-19. 9 éves, jelenleg is a birtok tenyésztésében fejezi a legnagyobb tevékenységét. A másik MB-45. nevű és száma még 1925. évben a mezőhegyesvidéki tájfajtahoz került fedezőmárnak Makóra.

A birtok jelerlegitényszállománya: 7 darab törzsmén a tenyésztésben lévő és az 1928-29. tenyésztésre párosított 217 darab anyakanca, amelyből 18 darab számmal történő párosítás folytán a gazdaság öszvértenyésztését szolgálja; 131 darab különböző kora kancacsikó és 67 darab különböző kora méncsikó.

Az elletés, fedezetés és csikónevelés rendszere.

A tenyésztés, vagyis a fedezetés minden év szeptember elsejével kezdődik és június 15-ig tart. Eltérően a régebbi szokásoktól a kancák zömét, tehát körülbelül 70-75%-át az őszi hónapokban fedeztetjük.

Ennek az eljárásnak indító oka szoros összefüggésben van azzal, hogy a július, augusztus, szeptember hónapban elletett csikók az anyjuk alatt illetőleg mellett töltött hathónapi szoptatási időtartam második felét legyimentesen, a szorgos gazdasági időszak elmúltával nyugodtan tölthetik el, ellentétben a tavaszi hónapok elletésével, amikor a fias kancák a tavaszi kalászosok, kapások, takarmányok, kereskedelmi és ipari növények vetésénél, takarodásánál, maghordásánál vannak elfoglalva, energiájuk teljes kihasználásával és a munkák sürgetésére való tekintettel a szoptatásban nem állhatnak annyiszor és olyan nyugodtan a csikó rendelkezésére. A csikó maga is 10-12 órát jár naponként az anyjával, minimális megállással, pihenővel. A fiatal szervezet csontjai, izületi, általában véve egész szervezete a legerősebb mértékben van kitéve az időelőtti elhasználódásnak; a légtömegekkel való harcban tulajdonképpen állandóan az anyja alatt vagy mellett kellene tartózkodnia, hogy az a farkával legyezhesse; ezzel szemben a gazdasági táblákban való állandó járás annyira kimeríti, hogy inkább megáll egyhelyben és megadja magát szomorú sorsának.

Ezek a súlyos okok voltak azok, amelyek arra késztettek bennünket, hogy az őszi fedeztetési időnt fokozottabban mértékben használjuk ki. Természetesen a kancák esetleges visszavásárlásánál történnek eltulodások, amely eltulodások viszont annyiban előnyösek, hogy a tömegesebb csikóeléseket mérsékelik. Illetőleg ugyiszólván szabályozzák az ellések megoszlása által a kancák kihasználhatóságát.

A kancákat a leállítás utáni kilencedik napon hozzák próbára, amikor normális ivarzás mellett a mént felveszik. A fedezetés utáni következő próba a fedezetés napjától számított 19., 20. és 21. napon történik, amely próbátartási idő ma már tudományosan bebizonyított és általam két éve gyakorlatilag is alkalmazott és jól bevált. Ezt az állítástomat általában a utolsó két esztendőnek 73-84%-os, illetőleg 79-18%-os fogamzási eredménye, ellentétben az előző évek 34. maximálisan 63%-ig terjedő fogamzásával, amikor kilenc naponként vezettem a kancákat próbára. A normális ivarzási célzatosságnál emeltem, mert vannak rendelkezésére álló kancák, amelyek ivarzási tünetei rejtettek s amelyeknél a gazdasági tenyésztésben ugyiszólván csak az apólop személyi intelligenciájára lehet bízni az ivarzás tüneteinek felismerését. Mindenesetre az sem biztos, hogy a fedezetés utáni 19., 20. és 21. napon történhet meg az ivarszárlás; ennél a terminusnál is lehet 7-8 napos kilengés, amelyre azonban figyelmeztetni kell a kocsisokat a fedeztetési, illetőleg a próbátartási aktusnál olyan formában, hogy ha a kanca a próbátartási idő után a sárlás jeleit árulná el, úgy azonnal hozzák fedezetésre.

A kancák a vemhesség időtartama alatt a mindenkori előforduló gazdasági munkákat végzik, különösebb tekintet nélkül arra, hogy milyen munkát, milyen időjárás mellett végeznek. Arra azonban állandóan ügyelnek, hogy a vemhességgel a munkamegterhelés arányban álljon. A vemhesség nyolcadik hónapjában a kanca már fokozott kímélésben részesül olyan értelemben, hogy hosszabb ügét munkát nem kell végeznie, az időjárás szeszélyeinek sincs olyan formában kitéve, mint a vemhesség első fázisában, azonban könnyebb napi munkáját a leállítás napjáig végzi.

A vemhesség időtartama a dolgozó kancáknál, tehát az igás tenyésztésben rövidebb, mint a méneseiben tartott anyakancáknál. Ez a vemhességi időtartam tapasztalataim és törzskönyvi adataink szerint 182 darab igáskanca leállításánál a méncsikóknál 331 napot, kancacsikóknál 328 napot eredményezett, szemben a méneseiben tartott anyakancák vemhességi időtartamával, amelyeknél *Varga Sándor* dr. kaposvári állatorvos egészségügyi felügyelő adatai szerint 486 ménesebeli anyakanca vemhességi időtartama méncsikóknál 339, kancacsikóknál 338 napot tett ki. *Wellmann Oszkár* dr. állatorvosi főiskolai tanárak 171 darab igáskanca vemhességére vonatkozó statisztikája szerint a vemhesség időtartama átlagosan

a két ivarnál 326 nap volt. A gazdasági tenyésztésben a vemhesség rövidebb időtartamának valószínű oka a munkával vele járó fokozottabb anyagcserében rejlik. A gazdasági tenyésztésben éppen a kancának állandó munkája következtében a legritkább esetek közé tartozik egy nehezebb elletés, amely esetenként, különösen ménesebeli tartás mellett a szükséges mozgás hiányára vezethető vissza.

A leállítás után a kancát négy héti gazdaságilag nem használjuk, a csikó hétnapos koráig boxban áll, azután naponként legalább egy-két órát mozog az anyjával együtt olyanformán, hogy nyári időben portmentes helyen a reggeli és késő délutáni órákban árnyékban, késő ősszel, illetőleg télen a délelőtti vagy kora délutáni órákban napon, kőfűfűszáron vezetve járattuk a kancát a gazdaság olyan helyén, ahol a csikó szabadon szalagálhat, ugrálhat, tehát sem magában, sem esetleg gazdasági veteményben kárt nem tehet. A négy hét leteltével a kancát újra igázzuk, clemte könnyebb munkákat (szemét-, rőzsehorás, istállótrágya-kihordás, kisebb távol ságon fuvarozás stb.) végez. Később fokozatosan használjuk a komolyabb gazdasági munkáknál olyan mértékben, hogy gazdasági használhatósága a csikó fejlődésének kárára ne legyen. Az a körülmény, hogy a csikó hathónapos koráig, tehát a választás idejéig, az anyját munkájában mérsékelt és okosru beosztással kísérgeti, tapasztalataim szerint a csikó szervezeti és izomfejlődésére a lehető legkedvezőbb hatással van.

Az őszi csikóknak a tavaszi csikókkal szembeni kedvezőbb fejlődése a gazdasági tenyésztésben, azt hiszem, már az embriónális életviszonyoknál veszi kezdetét. A szeptemberi fedeztetésű kanca a napok rövidülésével mindig kevesebb és kevesebb ideig van munkában, mint a tavaszi fedeztetésű kanca, tehát a felvett takarmánynak nagyobb %-át fordíthatja vehemtlaplására, mint a tavasszal fokozatosan nagyobb mértékben munkában álló kanca. A téli hónapokban az őszi fedeztetésűeknél és vemheseknél állandó munkacsökkenés áll be a rövid téli napok miatt, a tavasz beálltával viszont az előre haladott vemhesség miatt már kímélik őket, amikor a munka recesszívítása mellett a legáltalában vitamindús zöldtakarmányozásban részesülnek, amit előnyösen értékesítenek a vehem táplálására. A tavaszi fedeztetésű kanca vemhességi időtartamának 60%-át tölti a legerősebb munkában, télen nélkülözi a vehem táplálására olyan fontos zöldtakarmányozást. A tavaszi elletés talán egyedüli előnyére írható az, hogy a zöldtakarmány biológiai hatása a tavaszi csikóknál a zöldtakarmány utáni jobb és nagyobb tejtermelésnél érvényesül.

Míg az őszi csikóknál csak egy-két esetben tapasztaltam izületi tokszalag vagy inbhüvely tárgulatokat, addig a tavaszi csikók 12%-ánál észleltem a nevezett kóros elváltozások tüneteit, amelyeket szerény véleményem szerint csakis a nyári időszaknak a gazdasági tenyésztésre már előbb említett káros hatásai váltottak ki. A legkörültekintőbb elővigyázat mellett sem lehet megakadályozni azt, hogy felvéreket hajtó kocsis olykor-olykor ki ne próbálja igáslovaknak ügétképes-ségét, ami természetesen a nyári hónapok kókémeny-szádrat utóviszonyai mellett a 4-5 hetes csikóknak csak kárára szolgálhat, mert ugyanannyit jelent, mintha köves uton hosszabbban bajtanák a csikót. Ezek az ügétpróbák, hosszabb járasok azután nem mulnak el nyom nélkül, mert elsősorban a pata gyenge szaruképletét rongálják meg, megáztatják a patacsontot, nyírroncsolást idézhetnek elő és kiváltják a láb-vegek tokszalagait, vagy az inaknak és inbhüvelyeknek betegségeit.

A csikók erőteljett mozgásának a csikók izületeire való káros hatásain kívül fel kell említenem, hogy a por mennyire árt a fiatal szervezet láto- és légzőszerveinek. Ha a kis csikón a faradt-ság jelei kezdenek mutatkozni, rendszerint már nem az anyja előtt vagy mellett jár, hanem a szekér után kullog; a szekér által felvert por belepí az orrüreget, ráakadódik a bőr felületére, nehezebbé teszi a légzést, a verejtékkel összekeveredve elzárja a pórusokat s vajjon hány kocsisnak jut eszébe napközben, hogy a szemszögletbe és orrüregbe rakódott port, amely ott a szemnedvvel és az orrüreg nyálkájával összekeveredve sárrá alakul, tiszta vízzel lemossa és a csikót legalább egy-kétszer átápolja?

Ezeket a szopós csikók fejlődésére annyira káros évszaki viszonyokat az őszi csikó nem igen ismeri. A kedvezőbb őszi csapadék eloszlása folytán puhább, rugalmasabb utakon jár, a portól már jórészt mentesítve van, január, február és március hónapokban ménesebe kerül, ahol fokozottabban gondot részesül ápolásban, takarmányozásban, mint a gazdaságban eltöltött ideje alatt, amikor sok esetben csak nyugót jelent egy dolgozó anyjának, mint ápolójának. A szopós csikó takarmányozása napi 1-2 kg jómínőségű zab, keverve 5 gr szénasavas mésszel és 1-1 1/2 kg elsőosztályú sarjulucernával, melyet a csikó 4 hetes korától kezdve szükség szerint, fejlődésének arányában fokozatosan kap meg. Az anyakancák lögyét a csikó választása után naponként hideg ecetes vízzel

mosatjuk a természetes elapadásig, a togygyulladás elkerülésé végett.

A csikók takarmányozása és fejlődése.

A csikót választásakor a birtok bélyegzőjével, illetőleg törzskönyvi jegyekkel látjuk el. A méncsikók a nyereg helyén balról a korona, alatta MB jelzést és ez alá a választási év két utolsó számjegyét kapják, jobb oldalon az apjuk számát, alája pedig a páratlan folyó számot sűtjük. A kancacsikókat ugyanígy bélyegezzük, azzal a különbséggel, hogy az apja száma alatt levő u. n. csikószám mindig páros. A megsűtött bőrfelület égési sebtől legalkalmasabb kreolin-kezeléssel naponként gyengén bekenni.

A választott csikó 7-8 napig a már méneseben lévő korosztálytól külön vannak rekesztve és ez idő alatt a nyári, tehát legeltetési hónapokban nem járnak legelőre, ellenben a ménés kihajtása után a kifutókban szabadon mozognak. Télen a jártatási idő alatt az istállóban tartózkodnak, később bekerülnek a korosztálynak megfelelő csoportba, ahol a zab-láshoz való leköltési helyet megkapják, azzal a különbséggel, hogy leköltésükkel egy csikóállás kimarad, ami által az elejük öntött zabmennyiségét a szomszéd nem dezsmálhatja meg. A 7-8 nap leteltével mindegyben a méneseben lévő csikók elbánásában részesülnek. A zabolás egyedenként cement-elbánsásban történik; a nyári időszakban a 1/2-1 éves, illetőleg másfél éves csikóknál reggel 5 órakor és d. u. 2 órakor, a téli időszakban reggel 7 órakor és d. u. 3 órakor.

Mivel a szervezet fejlődése a fiatal korban a legerősebb, iparkodjunk a természet által nyújtott erősebb fejlődést a legintenzívebb takarmányozással támogatni. Az említett időszak fejlődésére közlöm a következő adatokat: 1/2 éves őszi csikóknál 1 év alatt a marmagasságfejlődés 16 dbt. egyenlő-korú kancacsikó mérése mellett 24-75 cm, övméret fejlődés 41-7 cm, a szárvastagsági fejlődés pedig 4-5 cm volt.

A nyári takarmányozás, amely június 1-től november közepéig tart a legeltetés lehetőségei szerint, a 1/2-1 éves korú csikóknál a következő: fejenként és naponként 3 és fél kg jómínőségű zab, 2 kg lucernaszéna és a megnevesített zabhoz kevert 15 g szénasavas mésszel. A téli időszakban, tehát szigorúan véve december 1-től május 31-ig, ugyanez a zabmennyiség, 3 kg lucernaszéna, 10 dg sójababdarra, 10 g szénasavas mésszel, a két utóbbi mennyiség a szabadaggal lesz keverve és 1 kg cukorrépa, mint téli takarmány pótlék.

A nagyobb évszakt, tehát a 1 1/2 évesnél 3 évesek takarmányozása a nyári időszakban 2 és 1/2 kg zab, keverve 50 g szénasavas mésszel, 15-20 kg-ig terjedő zöldtakarmány pótlék és legelő. A téli időszakban ugyanaz a szabadag, 3-4 kg-ig terjedő anyá- vagy moharszéna, 2 kg tavaszi szalma és 1 1/2 kg cukorrépa. A szabadaghoz keverünk 15 dg sójababdarat és 45 g szénasavas meszet.

A zabolás, a csikóknak jászolhoz való leköltése után hordozható zabos ládákban történik, amelyekbe előzőleg az egyes korosztálynak járó zabmennyiséget kímérjük, azután ezt tiszta vízzel megnevesítjük és hozzámérve a megfelelő szénasavas mésszel mennyiségét, jól összekeverjük. A porított szénasavas mésszel a megnevesített végén lévő szájakhoz tapad, így a csikót a zabolásnál köhögésre nem ingerli, ami különösen hurutos bántalmaknál előnyös. A szabadagokat bent az istállóban fűzesszöből font kis fületlen kasokban mérli szét a számadó, aki a csikókat által tartott kasokba fél- és 1 kg-os mennyiségekhez szabott faedényekből adagolja a zabot. A sójababdarat ugyanezen egyedenként kis pléb mérőedényből adagolja. A sójababdarat etetésénél nagyon kell ügyelni arra, hogy a dara ne avasodjék és nagyobb mennyiségeket se etessünk belőle, mert választott és éves csikóknál már 20 dg etetés is erős köhögést válthat ki a sójadara gyors bomlásánál fogva.

A zabolás befejeztével történik a csikók ápolása, amely a csikó bőrfelületének jó átvakarásából és a felesleges bőrpőr és sárosabb időben való jártatásnál a hasi rész, szájak, csüdök és a farkra rakódott sár letöröléséből. Illetőleg lemosásból áll. A jó ápolás fél zabolást jelent, mert fokozottabb anyagcserét vált ki, ami viszont magával vonja az állat jobb takarmányértékcsökkentését.

Nyári időben a legelőre való kihajtás a zabolások után történik olyanképpen, hogy előzetesen a két korosztályt külön-külön járattuk a kifutókban félóra ügétessel és 15 percig lépésben. Utána isznak a szabad vályunál, ami szintén cementből készült és mennek a legelőre. A legelőn vannak délelőtt 11 óráig, akkor történik a behajtás, újra isznak és a nagyobbak megkapják a zöldtakarmányt, a kisebbek pedig a már említett lucerna adagjukat. Délután a nagyobb csikók 3 órakor mennek a legelőre, a kisebbek a második zabolás után. A jártatás és itatás éppen úgy történik, mint délelőtt. A délutáni legeltetés azután eltart az esti órákig, amikor tulajdonképpen legnyugodtabban legelhet a jászak. E nyári legeltetési rendszer csak abban az esetben változtatunk, ha olyan rendkívüli forró nyarunk lenne, mint amilyen

AZ ÁLLAMI KAMATMENTES MŰTRÁGYAAKCIÓBAN

RENDELHETI MEG A

23-26% FOSZFORSAVAS

RHENÁNIA FOSZFÁTOT

amely MÉSZTARTALMU, NEM SAVANYIT, NEM MAR, NEM CSOMÓSODIK!

Egyedárusítók az utóállamok részére:

DUKES és HERZOG

BUDAPEST, V., GÉZA-UTCA I.

SÜRGÖNYCIM: DUKESÉK

TELEFON: AUT. 288-09, AUT. 122-74

25%-al több tojást tojnak

tyukjal, ha tojató poromat használja. Kilogrammja 3 pengő.

Kérjen ismertetést!

WIRKER Vadászpátika
Rákoskeresztúr. Telefon: 12.

az idén is volt, amikor csak a hajnali órákban és késő este lehetett a ménest legelőn tartani a 45—50 fokos hőség miatt. A téli hónapokban a legelőn való mozgást pótolja a déli előtti és délutáni jártatás, amely napi 4—5 órát tesz ki; az itatás azonban már az istállóban történik a beépített cement itatóvályuból.

Szükségletüket a csikók a jászolba rakott sókockák nyaldosásával elégítik ki, amit helyesebbnek tartok, mint a kimért sóadagolást. A szervezet szükséglete ugyanis egyenként különböző, amit az ember legjobban a legelőn figyelhet meg, amikor a csikók a földet kezdik rágni, illetőleg szűszűségeiket ásványi sók alakjában a talajból szerzik.

A csikók ménesbéli tartásánál ki kell térnem még a *köröm-ápolásnál* észlelt tapasztalataimra is. A Nónius tenyésztésénél sok esetben hallottam a pata elégtelen szilárdságát emlegetni. Ez a téves felfogás valószínűleg az elégtelen pataápolás, illetőleg körmölés következtében alakult ki. Ha csikóink alá megfelelő minőségű és mennyiségű almot adunk, és az almot nem hagyjuk hónapokig az istállóban, hanem szükség szerint hordjuk ki a telepre, úgy a csikó nem fog trágyalében állni, nyírja nem rohad meg és nem fordulnak elő súlyosabb patabántalmak sem.

A körmölést ne mulasszuk el hathetenként szakavatott vasalókövécselel elvégeztetni. Minden csikót a körmölés előtt állítsunk négy lábra, a kovács nézze meg az összes patákat s az állás közben észlelt hibás pataművés szerint igazítsa a körmöt. Ha a nyírbarázdában nedves, bűzös anyagot találunk, ott azonnal tisztítsuk meg száraz kőccal vagy vattával a nyírbarázdát és helyezzük bele minden nap addig kreolinos vattát, amíg a tökéletes száradás be nem következik. Ahol érzékeny patával, vagy a támaszfalak faragásánál geny előtörésével találkozunk, ott csak állatorvosi beavatkozásnak van helye, mert a kovács jóindulata kezelése mellett sem fog soha egy rákosodási folyamatot felismerni, amit azután kigyógyítani még műtét után is a legnehezebb sebész eljárások közé tartozik. A tulságosan bő almozás, illetőleg az alom felszaporodása sokszor puhasűdőséget is válthat ki, amire a legjobb példát a körtenyészésben a trágyás kifutókban tartott csikók csüdjei szolgáltatják.

Minden év májusában tartjuk a ménesbéli csikók mérését és szemtükörözését, ezt az utóbbit természetesen állatorvos végzi. A *mérétek felvétele* hű tükre a csikók fejlődésének. Ezek a számok igazolják a neveléssel járó összes ténykedésünk helyes vagy helytelen voltát. Nem akarok méretingsorozatokkal unalmasvá válni s így csak átlagadatokat fogok közölni az egyes évszámok fejlődéséről:

Kor	Mén csikóknál			Kanca csikóknál		
	magasság	övméret	szár-vastagság	magasság	övméret	szár-vastagság
	centiméterekben szalaggal mérve					
választott éves	140-02	139-09	15-83	139-08	138-1	15-7
1 éves	155-69	176-79	20-59	157-03	173-6	19-32
2 éves	163-83	181-30	22-05	163-08	177-8	21-05
3 éves	—	—	—	167-56	185-3	21-92

A ménesnél mindig a már osztályozás után megmaradt anyag méreteit kell érteni, mert a tenyésztés szempontjából kifogásolható egyedek, mint továbbtenyésztésre alkalmatlanok kiheréltetnek. A 3 éves ménesekről adatokat most nem tudok közölni, mert azok mint 3 évesek, még rendszerint az osztályozás megkezdése előtt már magántulajdonba mennek az ország Nónius tenyésztő vállalkozására, az esetleg visszamaradók pedig kiheréltetnek és mint herélt igás- vagy futólovak értékesülnek a gazdaságban.

Kancáinkat 3 éves korban, ha az osztályozás értelmében tenyésztésre alkalmasak, kocsiba tanítjuk be és 6 heti tanítás után kerülnek a gazdaságba mint igáskancák, egyidejűleg a nyak baloldalán megkapják az anyakanca nyakszámot. A *tanítás* rendszerint tavasszal veszi kezdetét s az anyag nagyságához mérten eltart őszi, amikor a párosítás megkezdése után a betanított csikókat a már említett módon befedeztetjük. A fiatal kancák egy évig, tehát betöltött 4 éves korukig a gazdaságban könnyebb munkákat végeznek, ami különösen a félév tenyésztésénél kívánatos, mert tapasztalataim szerint a félévvel a szervezet fejlődési határát 4 és 5, sokszor 5 éves korában éri csak el, ami a félévnek talán egyedül hátrányos tulajdonsága.

Sok tenyésztő nincs ezzel a körülménnyel tisztában s a 3—3½ éves Nónius-csikót idő előtt nehezebb munkába veszi, aminek következménye a csánkokon, bokáitületben rövidesen

jelentkezik. Erre azután elhangzik a vélemény, hogy a fajta csontszilárdságbeli ellenállóképessége gyenge, mert a csánkok gyengék, szivacsos a csontállomány és még egynéhány komolytalan meggyezés, amelyek mind a már említett tenyésztői tévedés következményei. Én is találkoztam már a gazdasági ménesből kikértült, minden esonstijába nélküli olyan herélttel, amelyet egy évi használat után mint 4 évest vizsgálva gondolkodni kezdtem, hogy tulajdonképpen mi válhatta ki ennél a lónál ezeket a súlyos csánkhibákat. Akkor rájöttem a magyarázatra: a fiatal 4 éves kancák és a vemhesség második időszakában lévő igáskancák, ugyiszintén a gyenge fláskancák a nagyobb távolságokra szóló sürgős és sokszor a legszesélyesebb időjárás mellett történő nehéz munka alól, mint tenyészállatok, mentesítve vannak. Ezzel szemben előállhat az a helyzet, hogy a gazda összes kancái az előbbi állapot valamelyikében vannak, nincs tehát más hátra, mint elővenni azt, ami van; tehát a meddő kancákat vagy a herélteteket s ezekkel végezteni az egész állománynak szánt gazdasági munkákat. Ilyenkor történik a túlvolt megerőltetések, amelyeknek következményei a gúkos csánkok, duzzadt bokák, rokkant melles lábak stb.

Ösvértenyésztési tapasztalatok.

Amint már említettem, a bírtok jelenlegi 217 darabból álló igás kanca állományából 18 darab szolgálja az *ösvértenyésztés* céljait. Ezek a kancák vagy olyan hibákkal rendelkeznek, amelyek miatt tovább nem tenyészíthetők, vagy olyanok, amelyeknek csikói két-három évben egymásután csikóbénaságban hullottak el annak ellenére, hogy párosításuknál méncere történt. A legújabb kísérletek értelmében a csikóbénaság előidézőjének hatása mérsékelhető, vagy teljesen kiküszöbölhető, ha az anyával vitamindus takarmányt etetünk, illetőleg fokozott mértékben „D” vitamint adagolunk, amelyre a vemh is nagymértékben reagál.

Az ösvértenyésztésnél volt egy érdekes esetem. A román megszállás utáni tájfajta kanca vásárlások között volt egy nagyon jó küllemű 5 éves vemhes kanca, amely 36-os vérű apa után rendesen leellett, azonban a csikó 6 heles korában általános gyengeségben elhullott. A következő évben nyolcszori fedeztetés ellenére meddő maradt. A rákövetkező évben 31-es vérű mén után vemhes lett és újra rendesen leellett, azonban a csikó általános sárgaságban újra csak elhullott. A következő évben négy fedeztetésre sem fogamzott a kanca, majd újra vemhes lett a 15-ös vérvonal menje után, azonban a leelés ideje előtti 39-ik napon két kancacsikót vetélt. A vetélt után egy évig pihent, majd számmal fedeztettem és 341 napi vemhesség után megint ikreket ellett, még pedig egy kancát és egy mént, amelyeket az ellenőrzésem alatt történő fokozottabb takarmányozás mellett szépen felnevelt és ma már az ikrek a ménesben élnek vidám és gondtalan életüket.

Az ösvérnek az említett módon való tenyésztése talán a legbiztonságosabb. Országos viszonylatban még csak arra kellene szólni, hogy az áldozatkész tenyésztők hoznának be lehetőleg a franciaországi Poitouból egy-két jó számar mént, amelyeknek ára ugyan még ma is aránytalanul magas, de az ivadékokban jó értékesítési lehetőség mellett talán amortizálódnék.

Végül még valamire szeretném gazdatisáimait figyelmeztetni. A jelen viszonyok nehéz állatértékesítési lehetőségei mellett se mondjanak le azok, akik régebben is lótenyésztő és legtöbb esetben neves lótenyésztő gazdák voltak a gazdálkodás az állatgyógyászati ágáról, mert ha a mai súlyos gazdasági állapotok enyhülni fognak, el fog következni még pedig rövidesen az az idő, amikor a lónak, még pedig a *jó lónak* olyan értéke lesz, mint a béke boldog éveiben s érezzék magukban azt a magasztos hivatást, hogy nekik kötelességük a szegény ország lótenyésztői hírnevét, ha kell, még áldozatok árán is újra dicsőséges fényben csillogtatni.

Törvények és rendeletek.

Rovatvezető: Mutschenbacher Emil dr.

A kisebb határszéll őrési forgalom szabályozása.

A 10,761 sz. pénzügyminiszeri rendelet f. hó 7-től számított érvénnyel az őrési forgalomnak a kisebb határszéll forgalomra vonatkozó szabályait, amelyeket eddig az 1923 november 12-én kiadott 69,375 sz. rendelet szabályozott, annyiban módosítja, hogy az említett rendelet első paragrafában előírt községi bizonyítványt csak abban az esetben kell követelni, ha az, aki megőrés vagy darálás céljából gabonát szándékozik a kisebb határszéll forgalomban külön engedély nélkül a határon átszállítani, megfelelő határszéll uti igazolvánnyal nem rendelkezik. Egyébként az átszállítás alkalmával az ellenőrzés a határszéll uti igazolvány alapján, ilyenek hiányában a külön e célra kiállított köz-

ségi igazolványok alapján gyakorlandó. A kivitt és visszahozott mennyiség előjegyzése is a határszéll uti igazolványok „Hivatalos feljegyzések” című lapjára vezetendő, illetve ilyenek hiányában a községi bizonyítvány hátlapjára. A nyilvántartások a földművelésügyi minisztériumnak küldendők meg.

A kisebb határszéll őrési forgalom keretében az őrés fejében visszatartott ugynevezett vámgabona, vámmentesen kezelendő, mert az a határszéll vámörli malomnak olyan természetű keresete, amely a határon átvő munkásoknak terményekben fizetett bérével azonos megítélés alá esik.

A gazdaközönség köréből.

A hagymaértékesítés problémája.

Két dolgról híres Makó városa, egyik az, hogy nagyon messze van Jeruzsálemtől, a másik a hagymája. Jeruzsálem viszont nincs nagyon messze Egyiptomtól és itt jön a csodálatos dolog: a Jeruzsálem közelében lévő egyiptomi hagyma nemcsak, hogy erős konkurenciát csinál a makói hagymának, hanem néha úgy ráfékszik a piacra, még pedig a távoli külföldi piacokra, hogy a makói hagyma ittthon fullad és gödörbe hordódik. Pedig ezek a külföldi piacok még egyszer annyira vannak Egyiptomtól, mint Makó Jeruzsálemtől. Ugy látszik, hogy idők folyamán ez a távolság nagyon megrövidült, vagy a világhíres makói hagyma romlott meg, ha nem is itthon, de akkor, amikor a külföldre ér. Mert a derék makói hagymakereszek ma is mindent megtesznek, hogy szép, egészséges hagymát termeljenek. Sőt ez az igyekezetük még nagyobb mint valaha, mert a mai keserves élet csizmája az ő lábukat éppen úgy szorítja, mint akárki másét aki a földből él.

Az idén aránylag nem éppen rosszak az értékesítési lehetőségek, a baj inkább az, hogy kevés termelt, a nyári hosszú aszály a hagymát éppen úgy megviselte, mint minden más terményt ami ősszel érik be. Ehhez a kisebb terméshez még hozzá a hagyma árát, láthatjuk, hogy nem valami rozsás a helyzete a hagymakereszeknek.

A multak szomorú tapasztalatai azonban azt bizonyítják, hogyha egyik esztendőben van is ára a hagymának, utána két esztendőben rendesen nincs. Az értékesítés lehetőségének, illetőleg a hagyma árának ez a nagy hullámzása, mint örökös veszedelem forog a termelő, vele együtt Makó és környéke fölött.

Figyelembe véve azonban azt is, hogy a hagyma 90%-a exportotok és a csonka országnak egyik világhíres terméke, amely kivételünkben is jelentős szerepet játszik, az ország közvéleményének nem szabad továbbra is azzal a nemtörődömséggel viselkedni vele szemben, mint eddig, főként pedig a kormányzat ne kezelje mostohagyermek módjára.

Az értékesítés kérdését vizsgálva be kell ismerni, hogy a hagyma természeténél fogva nem alkalmas a szövetkezeti uton való értékesítésre. Ez irányban a makói kertészek már sok szomorú tapasztalatokat szereztek. Egyesületbe tömörültek s az egyesülettel kapcsolatosan szövetkezeti uton akarták értékesíteni hagymájukat. A vége azután mindig az lett, hogy ráfizettek. Mert a hagyma üzletet a legtalálékosabb az egyik vezető úgy jellemezte, hogy — csabító. Ezeknek a nem sikerült vállalkozásoknak azonban az lett a következménye, hogy a kertészeknek nemcsak a vállalkozástól vette el a kedvét, hanem az egyesületi összetartozás szükségességének az érzését is meglazította.

Az élet azonban mind sürgetőbben követeli, hogy a hagymaexport kérdése megoldást találjon. Ennek a megoldására az utóbbi időben egy nagyon életrevaló gondolat vetődött fel a kertészek között, amely megérdemli, hogy ne csak az agrárközvélemény, hanem a vezető körök is foglalkozzanak vele.

CUKORRÉPA ÉS A TÖBBI TAVASZIAK ALÁ ALAPTRÁGYAKÉNT, ROSSZUL TELELT ŐSZI KALÁSZOSOKHOZ FEJTRÁGYAKÉNT

MÉSZNITROGÉN 19-20% nitrogén- és kb. 60% mésztartalommal a legjobb, legolcsóbb, leggazdaságosabb.

NITROGÉN MUTRÁGYA ÉS VEGYIPAR R.-T. BUDAPEST, V., JÓZSEF-TÉR I. SZÁM. Kérjen díjtalan utbaigazítást!

A nehéz értékesítés egyik okát ugyanis abban látják a termelők, hogy a külföldi kereskedők bizalmatlanok a hagymával szemben, még pedig azért, mert gyakran kapnak rosszabb minőségű árut, mint amilyent várnak. Ennek pedig az az oka, hogy a hagyma nem jól türi a raktározást. A kereskedők meglehetősen nagy tételekben szokták már ősszel vásárolni a hagymát raktárra. Amikor azután elszállításra kerül a hagyma, nem válogatják át kellő gondossággal, hanem hozzá rakva a vagonba a raktári áruhoz egy csomó frissen vásárolt árut, kerül az elszállításra. Az igazság kedvéért meg kell vallani, hogy a termelők között is van elég, aki nem csinál lelkiismeretbe vágó kérdést abból, ha egy kis hibás hagymát kever a zsák közéjébe. Végeredményben a külföldi kereskedőnek bele kell kalkulálni már előre az árba ezt a minőségi különbséget és bele is kalkulálja. Ha azután véletlenül kifogástalan a minőség, jól járt, ha pedig silányabb mint várta, szíjva a fogát és megfogadja, hogy többet nem vásárol Makóról, ha csak elkerülheti.

Az elmondottak figyelembevételével alakult ki most már a következő terv. A cél mindennek-előtt a hagyma szolid hírének a biztosítása és ezáltal a nyugati országokban a biztos piac megszerzése. Ennek az útja az állami márkázás volna. Ezt a jogot, mint arra leghivatottabb, a Makói Hagymatermelők Egyesülete kapná. Minden vagon hagymát, amely külföldre indul, legszigorúbban felülvizsgálná egy bizottság, amelyet az érdekeltekből, elsősorban a termelők köréből alakítaná az egyesület és csak akkor mehetne külföldre, ha egy minősége, mint csomagolása s berakása megfelelne az előírt követelményeknek.

Az egyesülettel kapcsolatban alakítani kellene egy mintaraktárt és egy közvetítő irodát, amely nyilván tarthatná állandóan, melyik termelőnek milyen minőségű hagymája van eladó. Állandó érintkezést tartva fenn a külföldi érdeklődőkkel, esetleges megrendeléseiket is lebonyolítaná, az ide utazó kereskedőknek utbaigazításokkal szolgálja, nyilvántartaná az összes külföldre irányuló szállítványokat, szóval olyan hagymatörszede-fele lenne.

Mindezeknek előfeltétele lenne: a hagymakertészeket egy erős egyesületbe tömöríteni. A márkázás és közvetítés díjaiból lehetővé válhatna azután a kertészeknek régi álma, az egyesületi székház.

A csonka országnak kevés olyan világhíres kivitelű cikke van, mint a makói hagyma, nem lehet tehát a kérdés fölött napirendre térni. Vitan felül van, hogy a makói hagymának az egyiptomi és az olasz hagyma nyomába sem léphet és ha mégis gyakran megcsúsznak, hogy a versenyben azok maradnak felül, ez csak a magyar kereskedelem szervezetlenségét, gyámoltalanságát mutatja. Nyakig vagyunk a bajban, nincstelenségben, ne nézzük hát öibetett kézzel, hogy másfelé gurul, másnak a zsebébe jut az a garas, ami egy kis fáradsággal a miénk is lehetne.

Makó.

Csorba János dr.

A vetések óvása a kipállástól.

A példátlan szigorú téli időjárás nagy aggodalmat okoz a gazdáknak. Kétséges, hogy mi lesz az abnormálisan magas és dupla jégréteggé képződött hótakaró alatt az őszi (különösen a buján fejlődött) vetésekkel. Több gazdatársammal folytattam eszmecsere-t a kifulladás veszélyének megakadályozásáról. A vélemények, illetve gondolatok olyan sokfélék és különbözők; éppen ez indított arra az elhatározásra, hogy ismertessem uradalmunkban megpróbált és előreláthatóan eredményesen végződött műveletet abban a reményben, hogy esetleg hasznára lehetnek gazdatársaimnak, akik az őszi vetések kifulladását (kipállását) megakadályozandó óvintézkedéseket még nem tették meg.

Egyesek növendék szarvasmarhákkal és igás ökrökkel, mások tehenekkel tipratják (lyukgattatják) a

a jeget, míg mi nagyszámu mangalica állományunkkal próbáltuk a havat megtörni, de egyik eljárás sem ajánlatos még csak kísérletképpen sem.

Az első eljárást nem ajánlom azért, mert a megjegesedett hó felső (jég) burkolata véresre vagdossa a kényesebb bőrfelületű és gyér szőrzetű, sokszor csupasz csüd hátulsó részét, sőt a szarvasmarhák pártáját is. Az istállóban azután, ahol éppen ezeket a részeket legkevésbé, vagy egyáltalán nem tudjuk megóvni a tisztálanságtól, bekövetkezhet valamely gyulladáshoz vezető fertőzés s így mesterségesen időznék elő állatainknál körömfajást. Ugyanezek vonatkoznak a tehenészetre, súlyosbítva még azzal a körülménnyel, hogy az amugy is nagy áldozatok — drága tejtakarományok — árán csak nehezen megtartott tejhozamot, olyan mértékben csökkenthetné a tehenekkel történő jégtörés, hogy újabb nagy áldozatok árán is csak hosszú idő múlva lehetne a tejhozamot az előbbi színvonalára emelni. Ahol pedig istállózott tehénállomány van, ott ez tervbe sem jöhet.

A sertésekkel nem érünk el eredményt egyrészt, mert lábaik nem érik el a földet s így nem mennek előre, hanem csak gubbasztanak, hasra fekszenek a havon, amíg átfáznak s azt csakhamar megunva, csoportokba verődve szorosan összebújnak, hogy testük melegét így biztosítsák. Juhokkal való tapasztást is hallottam tervezni, de nem hiszem, hogy erővel bírni a birka a 40—60 cm magas havat hosszabb ideig dagasztani.

Rátérve a tárgy lényegére, uradalmunkban végzett hótorést az alábbiakban ismertetem:

Lófogatainkkal 3—5 méteres távolságokban rendszeres egytagu „Sack” ekékkel hossz- és keresztirányban barázdákat húzunk a vetéseket borító 40—60 cm magas hóban s ezáltal a jégréteg egyik barázdától a másik barázdáig annyira szétrepesztjük, hogy így levegőt juttatunk a talaj felszínéhez, illetve a növényzethez. Reméljük, hogy ha a kipállás veszélyétől nem is tudnánk vetéseinket teljesen megmenteni, de a kárt legalább csökkenteni fogjuk. A barázdolások megismétlése ajánlatos azért, hogy az olvadásokat követő fagyok után a barázdafalakon képződött jégréteg szigetelő hatását megsemmisítsük.

A hószántás (barázdolás) alkalmával szedjük ki lovaink patkóiból a tábla szélén az éles patkósarkokat és pótoljuk kopott, tompa sarkokkal, nehogy pártába tiprás forduljon elő. Mint tudjuk (főleg téli víz idején), igen lassan gyógyul a mélyen megsebzett pártá, sőt sokszor a lónak egyszer s mindenkorra lesántulását okozza. Előfordul, hogy az éles hóréteg lovaink lábán is kisebb-nagyobb sérülést ejt, de aránylag jelentéktelen az ilyen esetek száma.

Naponkint egy kettős lófogat 5—8 kat. holdat végez aszerint, hogy közelebb, vagy távolabb esnek a barázdák egymáshoz.

Kérem gazdatársaimat, hogy amennyiben az általam ismertetett védekezési eljárásnál jobb (esetleg a gyakorlatban már kipróbált és bevált) módot ismernek, közöljék azt a „Köztelek” hasábjain, hogy minél nagyobb megnyugvással nézhessünk az amugy is késlekedő kikelet elé.

Király Kálmán
gazdatiszt.

Gazdasági levél.

Március 7-et mutat a naptár, de ha február 7-et mutatna, a gazda még akkor is el lenne késvé.

Március 7-én a 15 cm. vastag hótakaró, a tél derekába beillő hideg idő és a 60 cm mélységig csontta fagyott szántóföld méltán sok aggodalmat okozhat a gazdáknak s teljesen érthetővé teszi a napról-napra mind sürűbben felvetődő kérdést: mikor vetünk, mi lesz velünk?

Alföldi ember nem is tartotta eddig jó gazdának azt, aki februárban el nem vetette az árpáját. Más években február utolsó harmadában és március elején már

hangos volt a határ a szántó-vetők lárájától. Bezzeg nincsen most se szántás, se vetés, vastag hótakaró és kemény fagy fekszi az egész hatrárt, mintha csak december volna és még soká az is akarna maradni.

Mikor vetünk, mi lesz velünk, kérdezzük egyre gyakrabban és szorogóbban. De aki felelni tudna, a természet, még jobban begombolódik, még jobban elrejtí fagyos leple alá a választ és a várva várt kikeletet.

De ne is várjuk a választ, hanem e nem mindennapi helyzet helyes mérlegelésével és megfontolt előrelátással készüljünk a nagy tavaszi munkára.

Kétségtelen, hogy a tavaszi vetésével nagyon el leszünk, sőt már el vagyunk késvé.

Természetes tehát, hogyha bizonyos tavaszi vetéséről mégsem akarunk lemondani, akkor itt a segítségnek csak egy egyszerű módja van és pedig az, hogy azt a tavaszi munkát, amit normális esztendőben 4—5 hét alatt végeztünk el, most 2 hét alatt kell — hogy úgy mondjam — keresztül elvégezzük.

Az a gazda, aki ezt keresztül tudja vinni, ezzel nagyrészt pótolhatja azt, amit a túlhosszu tél miatt mulasztani volt kénytelen. Csak félre a kishitűséggel, fogjunk hozzá szilárd elhatározással és erős bizalommal s bizonyosan sikerülni fog mindazoknak gazdáknak, akik ősszel rendszeren előkészítették az elkészítendőket.

Miképpen lehet 4 hét munkáját 2 hét alatt elvégezni? Ugy, hogy dolgozunk, vetünk éjjel-nappal, hétköznap, ünnepnap egyaránt.

Attól a pillanattól kezdve, hogy a vetés megkezdhető, a vetőgépek menni kell folyton, folyvást. S ha az idő alkalmas, ünnepnap éppen úgy, mint hétköznap. Váltott igaerő és váltott munkások beosztásával kiszéleljük ki teljesen a déli munkaszünetet, mert ezzel vetőgépünk munkateljesítményét 25—30%-kal emelhetjük.

Uradalmakban, ahol megfelelő világítólampek is rendelkezésre állanak, avagy könnyebben beszerezhetők, az éjszaka sem lesz a sötétség miatt akadály a sürgős vetés folytatásának.

Minthogy fontos gazdasági érdekek fűződnek a tavaszi vetési munkák zavartalan gyors elvégzéséhez, megfelelő intézkedésre van szükség, hogy alkalmas idő esetén a vetési munkálatokat vasárnap és ünnepnap is háborítatlanul folytathassák a gazdák. Szükség van erre annál is inkább, mert az amugy is egyhármadára összezsugorodott tavaszi vetési munkáidőnket a vasárnap és ünnepnapok is megrövidíti még hat nappal. A bünt nem azzal követjük el, hogy az idő előrehaladottsága és fontos gazdasági érdekek miatt ünnepnap is vetünk, hanem, ha bizonyos előfeltételek miatt az alkalmas időt nem használjuk ki.

K—y M—y.

Az országos mezőgazdasági kiállítás csoportjai.

Az elmúlt években rendezett tenyésztésvásárokon az állattenyésztőkön kívül évről-évre nagyobb számban vettek részt a mezőgazdasági termelés többi ágai. A tenyésztésvásárok mellett az ezzel kapcsolatos egyéb kiállítások az idén méretükkel és a kiállításra kerülő anyag sokoldalúságával szintén felülmúlják az előző évi kiállításokat úgy, hogy az ez évi országos mezőgazdasági kiállítás már a mezőgazdaság csaknem minden ágát felöleli. A múlt évben rendezett kiállítások újabb csoportokkal gazdagodtak és az egyes csoportokon belül is öröndetes fejlődést láthatunk a kiállítók számát és a kiállítás anyagát illetően. A kiállítás anyagának kibővülése miatt ebben az évben is több új csarnok építése vált szükségessé, amint arról már hírt adtunk.

Az ez évben lókiállításal kibővült tenyésztésvásárcsoport anyagáról, az állatbejelentések számáról és megosztásáról már beszámoltunk, most a kiállítás többi csoportjairól nyújtunk vázlatos tájékoztatást.

A *vetőmag- és terménykiállítás*on ez évben a Hatvan Növénynemesítő R.-T., a Vetőmagnemesítő és Érté-

1910 ÓTA **Ford** KÉPVISELŐ

HAHN ARTHUR ÉS TARSAI

Telefon: **BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-UTCA 12.** Hírvételeim: **HANCO Budapest**

FORDSON-traktorokban és hozzávaló alkatrészekben megfelelő nagy raktárral rendelkezünk. — Tudunk azonnal szállítani.

Fiók: Székesfehérvár, Magyar Király szálló épület.

Kérje 4. sz. prospektusokat!

MOTOR- ÉS GÉPGYÁR MARTOS ÉS HERZ, BUDAPEST

Gyártelep: VII., ERZSÉBET KIRÁLYNÉ-UT 87. SZ. TELEFON: JÓZSEF 96-22

Városi lerakat: V., BERLINI-TÉR 2., NYUGOTIVAL SZEMBEN. TELEFON: 20-43

SZIVÓGÁZ- ÉS BENZINMOTOROK TAKARMÁNYKAMRA, KASTELYVILÁGÍTÁS

SZIVÓGÁZ-, BENZINCSEPLŐGARNITURÁK ONTÓZÓBERENDEZÉS STB. HAJTÁSÁRA

kesítő R.-T., az OMGE kezelésében levő Szelényi-féle alapítványi tangazdaság, az alsóti főhercegi uradalom, a Nagycenki Cukorgyár R.-T. növénynevelő üzem, a Mauthner Ödön Magtermelő és Magkereskedelmi R.-T., Papp Endre pusztaszárzbeői gazdasága, Molnár Imre hódmezővásárhelyi gazdasága, Esterházy Pál gróf lovászpátonai növénynevelő üzem, Schiller Béla nicki gazdasága, a Magyar Magtermelő R.-T., a Rabbethge és Giesecke R.-T., a bányai főhercegi uradalom, a mezőhegyesi ménesbirtok, Esterházy Pál herceg rédei növénynevelő üzem, a Selecta R.-T., Eszenyi Jenő tornyospálcai gazdasága és a magyar királyi földművelésügyi miniszter legelőjavítási akciója állít ki különféle nemesített vetőmagvakat és gazdasági terményeket.

Külön pavillonban állít ki a Szuperfoszfátterjesztő R.-T., a Nitrogénműtrágya és Vegyipar R.-T., valamint a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete is, amely a szövetkezet összes osztályainak anyagát a múlt évben épített kiállítási csarnokban mutatja be.

A lejártság ez évben is nagy és tanulságos anyagot fog szerepelni. A kiállításnak ebben a csoportjában részt vesz a Tejszövetkezeti Központ, a Pécsváradai Tejszövetkezeti Vállalat, az ölbői bér gazdaság Viktória sajtgyára, Jeszenszky Andor báró, a Stauffer-sajtgyár, a Budapesti Központi Általános Tejcsarnok, a dörpustai sajtgyár, Ferenc bajor királyi herceg uradalmi tejgazdasága, Neumann Sándor, a Toblier sajtgyár, a Mosonmegyei Szövetkezet, a Magyaróvári Szarvasmarhatenyésztő Egyesület tejszövetkezetei, a Karmaci Tejszövetkezet, Molnár Imre és a Sopron-Győr-Vasmegei Tejszövetkezeti R.-T. Az intézmények között az Országos Tejpropaganda Bizottság, valamint a M. Kir. Tejtermékekellenőrző Állomás is gazdag anyaggal szerepel. Bemutatásra kerülnek a tej- és tejtermékek importját és exportját feltüntető grafikonok is.

Az újabb bevezetett kiállítási csoportok befogadására az idén több új pavillon épült. A nagy szarvasmarhaistálló és a kiállítási iroda közötti téren épülő két új csarnok egyikeben az *élelmiszer- és borkiállítás* nyer elhelyezést, amely a finom hentes- és húsuipar, gyümölcs- és huskonzervipar, a malomipar, továbbá a méhészet termékeit fogja bemutatni, a borkiállítással és borkóstolóval kapcsolatban. A másik csarnokban a *szövetkezeti központok*, a Hangya, az OKH, a Gazdák Biztosító Szövetkezete és a Faluszövetség mutatják be működésük eredményeit. Ugyancsak itt nyer elhelyezést az *állattenyésztő egyesületek és a vármegyei gazdasági egyesületek* tanulságos csoportos kiállítási anyaga is.

Az új löstálló mellett épülő pavillonban a *háziipar, gyógynövény-, kender- és lenipar*, továbbá a *selyemhernyótenyésztés* nyer bemutatást nagyon értékes és tanulságos anyaggal. Egy másik, ugyancsak most épülő csarnokban a *mezőgazdasági kamarák* csoportos kiállítás keretében mutatják be a mezőgazdasági kultúra fejlesztése körül kifejtett munkásságuk eredményeit és eszközeit. Különös érdekessége lesz az ideki kiállításnak a *m. kir. dohánygyövedék* kiállítása, amely dohánygyártmányok és dohánylevél-mintagyűjtemények kivül a cigarettagyártást és csomagolást üzemben is be fogja mutatni. Ujjonnan épült csinos erdei házban nyer elhelyezést az *erdészeti és fásítási* kiállítás is, amelynek keretében a földművelésügyi minisztérium erdészeti osztálya a fásítás gondolatát óhajtja népszerűsíteni.

Az *állami kísérletügyi intézmények* csarnoka az idén már csak ezek anyagát fogja bemutatni. Az értékes és nagy érdeklődésre számot tartó kiállításon részt vesznek a halélettani állomás, a gyapjuminősítő intézet, a gyógynövénykísérleti állomás, az ampelológiai intézet, az erjedéstan intézet, a tejszövetkezeti kísérleti állomás, az országos kémiai intézet, a szegedi talajtani intézet, a debreceni, miskolci és pécsi vegykísérleti állomások, az újpesti mezőgazdasági vegykísérleti állomás, az állatélettani állomás, az országos növénynevelő intézet, az országos növénytermelési

kísérleti állomás, a vetőmagvizsgáló állomás, a gabona- és liszt-kísérleti állomás, a növénykórtani állomás, a debreceni dohánykísérleti állomás, a burgonyatermelési hivatal és a rovar-tani állomás.

Ugyancsak igen gazdag és tanulságos anyagot ölel fel a földművelésügyi minisztérium szakoktatási csarnoka, amelyben a *szakoktatási intézmények* sokoldalú kiállítását mutatják be. Ebben az évben a magyaróvári m. kir. gazdasági akadémia, az állatorvosi főiskola, a jászberényi, nagykállói és pápai földművelésiskola, a nagykovácsi és hajdudorogi téli gazdasági iskola, a szegedi gazdasági szaktanítónő képző intézet és a szarvasi középfokú gazdasági tanintézet fognak kiállítani. Ez a kiállítás módot nyújt a gazdaközönségnek arra, hogy tájékozódást nyerjen a szakoktatásügyi intézmények kiterjedt hálózatáról, munkásságuk irányáról és eredményéről.

A mezőgazdasági gép- és eszközkészítés ez évben még a múlt évinél is gazdagabb anyaggal fog szerepelni. Örvedetes fejlődést mutat a múlt évben először rendezett autókészítés is, amelynek keretében személyszállító és teherautók egyaránt bemutatásra kerülnek.

A tenyészállatkiállítások sorában az ez évi mezőgazdasági kiállítás sikere minden téren a legnagyobbak ígérkezik, mert a számos új kiállítási csoporttal gazdagodott anyag a mezőgazdaság összes ágát képviseli s a kiállítás látogatóinak Magyarország mezőgazdaságának magas színvonaláról teljes képet fog adni.

VEGYESEK.

Tóth Jenő vándordíj a mezőgazdasági kiállítás szakoktatási csoportja részére.

A fokozatosan országos mezőgazdasági kiállítással bővült tenyészállatkiállításán pár éve megjelentek a földművelésügyi miniszter fennhatósága alatt álló gazdasági szakoktatási intézmények is a mezőgazdasági szakismeretek elterjedését szolgáló szemléltető anyagokkal. A látogatók részéről állandóan örvedetes nagy érdeklődés nyilvánult meg a kiállítás e csoportja iránt és különösen a gazdák minden évben nagy számban keresik fel a „szakoktatási pavillont”, jelül annak, hogy e csoport szervezés beletartozik az országos mezőgazdasági kiállítás kereteibe.

A nagy érdeklődés érthetően nemes versengésre késztette az egyes kiállító intézmények vezetőit, akik igyekeztek tudományos és gyakorlati munkájuk eredményeit a látogató közönség számára minél könnyebben érthető formában bemutatni és a közfigyelmet magukra irányítani, hogy így oktató céljuknak lehetőleg tökéletesen megfeleljenek. E vetélkedés eredményeként tapasztalható volt, hogy egyes mostohább természetű viszonyok között működő vagy szűkebb anyagi helyzetben levő szakoktatási intézetek kiállítása gyakran nagyobb érdeklődést keltett előnyös elrendezésével, mint az esetleg mellette levő gazdagabb és terjedelmesebb anyag.

Tóth Jenő dr. államtitkár, aki a földművelésügyi minisztériumban a gazdasági szakoktatást legfelsőbb fokozatig irányítja, mindenkor nagy egyszerűséggel támogatta a szakoktatási kiállítást. Ez irányu nagyrésztükü és megértő munkásságát a kiállítás rendezője már a múltban is örömmel tapasztalta. A rövidesen megnyíló ez évi kiállítás alkalmából Tóth Jenő művészi kivitelű ezüstserleget ajánlott fel a földművelésügyi miniszternek a szakoktatási csoport részére. A miniszter a szép ajándékot elfogadta és az államtitkárnak a hivatalos közlönyben köszönetét nyilvánította. Egyben megállapította az örökös vándordíj szabályzatát és a díj odaítélésével az OMGE-t bízta meg. Az OMGE hálás köszönettel fogadta a díjat és a kiállítás rendezőbizottsága legutóbb tartott gyűlésén a szabályzatnak megfelelően megválasztotta az évről évre a díj odaítélésére alakítandó bíráló bizottságot. Ennek tagjai: *Boday Barna*, az OMGE főszervező-igazgatója, *Kégl János* dr.

földbirtokos, *Mesko Pál*, a „Hangya” igazgatója, *Récz Lajos* dr., a debreceni mezőgazdasági kamara igazgatója, továbbá *Csvetkovics Ferenc* dr. miniszteri osztálytanácsos, mint a földművelésügyi miniszter által kijelölt tag.

A szabályzat kimondja, hogy az örökös vándordíj odaítélésénél nem annyira az egyes szakoktatási intézmények által kiállított csoport anyagának terjedelme és gazdagsága, mint inkább a kiállítás által bemutatott tudományos és gyakorlati munka értéke, valamint a kiállítás összeállításában megnyilvánuló ötletesség, csín, ügyes elrendezés és különösen a szemléltető oktatás sikeres megoldása mérvadó, mint amely szempontok a szakoktatási intézmények rendeltetésének és céljának megfelelnek.

Az értékes vándordíj előreláthatóan fokozni fogja a szakoktatási intézetek eddig is örvedetesen észlelt buzgalmit és arra sarkal, hogy a gazdaközönség érdeklődésén túl a szép díjat is maguknak megszerezék és lehetően azt a következő években is megtartsák.

Halálozás. Brezovai és egerfarmosi *Brezovay László*, a Fejsház tagja, volt országgyűlési képviselő, Borsod-Gömör vármegye közizgatási bizottságának hosszú éveken át tagja, földbirtokos, 65 éves korában Egerfarmoson elhunyt. A megboldogultban *Graefl Jenő* földbirtokos, egyesületünk igazgatóválasztmányi tagja sógorát gyászolja.

Miniszteri elismerés. A m. kir. földművelésügyi miniszter *Tilinger Miklós* és *Vuics Izsák* pest-pilis-solt kiskunvármegyei gazdasági tudósítónak hasznos és buzgó működésükért „Elismerő oklevelet” adományozott.

A Dohánytermelők Országos Egyesülete folyó hó 7-én tartotta *Hadik János* gróf elnök, majd *Eszenyi Jenő* alelnök elnöklésével igazgatóválasztmányi gyűlést és évi rendes közgyűlést. *Hadik János* gróf elnöki megnyitójában kegyeletos szavakkal emlékezett meg az elhunyt *Almasy Imre* grófról, majd behatóan méltatta a közelmúltban megalakult Állandó Dohánytermelési Szaktanács jelentőségét és annak első gyűlésén kifejtett munkásságát, amely a folyó évi dohánybevéltési határozatok, a dohánytermesztési munkálatok és a dohány kötelező jégbiztosítása kérdéseivel foglalkozott. Az igazgatóválasztmány és a közgyűlés egyhanguan elfogadta *Papp-Szász Tamás* egyesületi igazgatónak a tagmozgalomra, a pénztári jelentésre, a költségvetésre és az alapszabályok módosítására vonatkozó előterjesztéseit, majd a közgyűlés az igazgatóválasztmány új tagjait *Benkó Ferenc* h. államtitkár, *Farkas Géza* országgy. képviselő, *Gosztony Andor* nagybirtokos és *Juhász Árpád*, a dohánykísérleti állomás igazgatóját választotta meg és a számvizsgálóbizottságot megalakította a folyó évre, *Ruffy-Varga Kálmán* felsőházi tagot pedig az egyesület tiszteletbeli tagjaként vette fel.

A Nemzetközi Falufelújítási Kongresszus előkészítése. A folyó évi június hó 1-3-ig Budapesten tartandó Nemzetközi Falufelújítási Kongresszus előkészítő bizottsága gyűlést tartott *Schandl Károly*, az OKH alelnök-vezérigazgatójának elnöklésével. Az értekezleten a földművelésügyi minisztériumot *Mayer Károly* államtitkár, a népjóléti minisztériumot *Johann Béla* egyetemi tanár és *Weiss István* miniszteri tanácsos, a belügyminisztériumot *Szmalovszky Tibor* miniszteri tanácsos képviselték. Megjelentek továbbá: *Buday Barna*, az OMGE igazgatója, *Marschall Ferenc* országgyűlési képviselő, az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatója, *Bajthay Mihály* és *Nagy Sándor* a Faluszövetség igazgatói, *Szekeress László* a Faluszövetség főtákar, *Szalay József* az OKH cégvezetője, *Radisich Elemér* a Külügyi Társaság főtákar, *Tölgyes István* és *Ihrig Karoly* a Gazdaszövetség titkárai és mások. *Schandl Károly* vázolta a Nemzetközi Falufelújítási Kongresszus célját, fontosságát és lefolyását, majd *Weiss István* miniszteri tanácsos, a kongresszus főtákar számolt be az előkészítő bizottság eddigi munkájáról. Beje-

Ősszel — tavasszal
alaptrágyának — fejtrágyának
mindenképen bevált és alkalmazható a

Leunasalétrom BASF 26%

vizben oldódó nitrogéntartalommal.

mert kb. 1/4 rész salétromnitrogénje
a zsenge hajtást táplálja, erősíti, ellenállóvá teszi

mert kb. 3/4 rész ammóniáknitrogénje
a későbbi egész fejlődés folyamán egyenletesen hat, jó termést biztosít

mert ammóniákegyesége a legolcsóbb
mert salétromegyesége ammóniáárban vásárolható
mert egyetlen a maga nemében.

Magyarországi
vezérképviselet:

KALMÁR VILMOS, Budapest, V., Lipót-körut 5. sz.

Meszet a földnek!
Salétromot a növénynek!

Mészsalétrom 15.5%

mész tartalma kb. 28%, mely megfelel
kb. 50% szénsavas méznek.

Az egyedüli
ebben az árban — ebben a minőségben!

lentette, hogy az egyes programpontokhoz nagy tekintélyű külföldi előadókat kért fel, akik előadásaikkal emelik a kongresszus színvonalát. Így többek között az iskola és az iskolán kívüli népoktatás kérdéséről előreláthatólag Lindequist, volt birodalmi miniszter, a falusi vezetés módjairól Sanderson vagy Galpine, az amerikai agrárminisztérium megbízottai tartanak előadást, míg az utóbbi években beállott mezőgazdasági és falusi, valamint szövetkezeti mozgalmakról Jacobson, a dán követség gazdasági vezetője fog előadást tartani. Ezen kívül magyar szakferfiaknak is bőséges alkalmuk lesz a falufelújítás problémáit hazai szempontból megvilágítani. A kongresszusra a külföldi vendégek május 31-én érkeznek Budapestre, az első plenáris gyűlés június elsején lesz, a zárógyűlés 3-án délután. A vendégek megtekintik Budapest nevezetességeit, mezőgazdasági és kulturintézményeit, egy a főváros mellett fekvő magyar falut és kimennek a szegedi tanyákra is. Az értekezlet a bejelentéseket tudomásul vette, majd megválasztotta tükárnak Siegescu Miklós földművelésügyi miniszteri segédüként.

Agrárértékesítési mozgalmak a külföldön. Tóth B. László, a „Georgikon” szerkesztője folyó hó 4-én az Országos Széchenyi Szövetség közgazdasági szakosztályának ülésén előadást tartott a külföldi agrárértékesítési mozgalmakról. Előadása bevezetésében az agrárválság okait fejtegette, majd kitért az ipari kartelek szerveződésére, amely elsősorban a legnagyobb fogyasztó, a mezőgazdasági lakosság ellen irányul. A gazda másként nem védekezhet e a törekvések ellen, minthogy megvizsgálja üzemét, hogy megállapíthassa, mi az, ami termelését drágítja; a kevésbé jövedelmező üzemekkel felhagy s új, életképesebb üzemek bevezetésével átszervezi üzemét. A mezőgazdaságnak ma már alig van jövedelmet hajtó üzeméje. Az agrárválság nem lokális jelenség, mert jelentkezik mind az exportállamoknál, mind az importállamoknál, csak méretei különböznek. A gazdák törekvései mindenütt arra irányulnak, hogy a termelési költségek csökkentése mellett az értékesítés kérdését is megoldják. Súlyos gondokkal küzdenek az Egyesült Államok farmerai is. Az Unióban állandóan napirenden van a farmerkérdés. A válság megoldására felvetett tervek közül az egyik az értékesítési költségek csökkentésével és a közvetítők lehető kizárásával igyekszik a kérdést megoldani. Az exportáló Unióhoz hasonlóan az importáló Németországban is nagy mértékben jelentkezik az agrárválság. Több mentőakciót indítottak a német gazdák megsegítésére, de eddig minden törekvés hajtóerést szenvedett s a nemrég megtartott berlini „Zöld hét” mára jövedelmezőségi programot írta zászlajára. Furesán hangzik bár, de a merkantil Németországban is agrárértékesítési nehézségekkel küzdenek és a gazdák igen sokszor exportparitás alatt kénytelenek gabonájukat elköttyavetelni. Az egész világ érdeklődése kíséri azt a harcot, amely Argentína és Amerika között folyik. Argentína mezőgazdasága ugyanis a háborús konjunktúra alatt nagyot fejlődött, így például búzatermelését majd kétszeresére emelte, s mert nem rendelkezik ilyen nagy tömegű buza tárolásához szükséges raktárakkal, elevátorokkal, termését aratás után rögtön piacra dobja. Nagy gondot okoz Amerikának ez az Argentinából nagy mennyiségben beözönlő buza, amely immár veszélyezteti az amerikai farmerek búzatermelésének rentabilitását. Ugyancsak nagy mértékben árasztja el Amerika piacait Argentína fagyasztott hussal, amelynek behozatala ellen Amerika magas védővámokkal akar védekezni. Argentína viszont azzal fenyegetőzik, hogy ha Amerika ezeket a vámoikat életbelépteti, búzatermelését olyan arányokban terjeszti ki, hogy a buza világpiaci árának lenyomásával a búzatermelés többé nem lesz rentabilis. Lengyelország ugyancsak szervezkedik, hogy terményeit a világpiacra elhelyezhesse, így legújabbban a sertésszindikátus megalapításával oldotta meg a vajudó lengyel sertéskivitel problémáját. Magyarországnak éber figyelemmel kell kísérnie az agrár exportállamoknak ezeket a törekvéseit, nehogy még meglévő piacainkat is

elhódítsák. A magyar agrártermékek a világpiacra mindenütt megállják helyüket s a termelés jövedelmezőségének, az értékesítés és piacépesség kérdésének megoldásával mi sem állja útját annak, hogy meglévő piacainkhoz új piacokat hódítsunk.

A buzakivitel kérdése. Friedländer Emil tőzsde-tanácsos március hó 5-én a Magyar Tőzsde Klubban nagyszámú hallgatóság előtt „A buzakivitel kérdése” címen értékes előadást tartott. Előadása bevezetéséket ismertette az európai buza exportállamok ezévi buza-termését és feleslegét, szembeállítva a kivitel szempontjából számbajövő importállamok termésével és szükségletével. Eszerint Bulgária idei búzatermése 13,8 millió, kiviteli feleslege 1,2 millió, Jugoszlávia termése 28,5 millió, kiviteli feleslege 5 millió, Románia termése 31,5 millió, kiviteli feleslege 1,9 millió méter-mázsá. Magyarország, ideai búzatermése 25 millió mázsá volt, a múlt évi 21 millió mázsával szemben. Buzakivitelünk 1927 július 1-től 1928 június 30-ig (a lisztet is búzára átszámítva) körülbelül 6,7 millió métermázsá volt. A takarmányozásra felhasználható buza mennyiségét az előadó 1-1½ millió méter-mázsára teszi és így a magyar világbeeslés adatára jut, amely szerint búzafelhasználásunk 9 millió mázsá. Ezzel szemben Ausztria ideai búzatermése 3,3, beviteli szükséglete 3,5 millió q, Csehszlovákiaé 11,2, illetve 4, Németországé 37,5, illetve 22, Olaszországé 50, illetve 20,5, Görögországé 4,2, illetve 3-3,5, Törökországé 18, illetve 0,8, Lengyelországé 14,5, illetve 2,3, Svájcé 1,6, illetve 4 millió métermázsá. Az európai exportállamok összes kiviteli feleslege 17 millió, az importállamok 61 millió mázsás szükségletével szemben. Hogy a kivitel ennek ellenére nehézségekbe ütközik, annak elsősorban a világ buza-tultermelésének az oka, amelyben nem kis szerep jut a többtermelési propagandának. A növekvő világversenyben a minőség és a standard kérdés megoldását tartja szükségesnek. A minőség szempontjából az importállamok termése nem versenyképes a magyar búzával, csupán a kanadai és részben az északamerikai buza, ezért a minőségre kíván nagyobb súlyt vetni. A sikérvizsgálatok eredményét az előadó nem tartja megbízhatónak és azt ajánlja, hogy propagandával biztosítsunk új, távolabbi piacokat a magyar búzáknak. A standardizációnak a közraktárakban történő keresztülvitele költséges s így azt már a termelőhelyen kell véghezvinni, egyúttal több figyelmet kell fordítani az áru tisztaságára. Az 1928. évi export 49,5%-a Ausztriába, 34%-a Csehszlovákiába irányult, amely államok a világpiaci importparitáshoz viszonyítva igen előnyösen szerzik be a magyar búzát. Míg ma az argentinai buza Wienbe szállítva 29-25 P, a magyar buza ott 2 P-vel olcsóbb. Ezen a helyzeten helyesebb fuvarpolitikával, a kereskedelmi szerződések revíziójával és távolabbi piacok szerzésével kell változtatni. Egyúttal a jó minőségű tisztavideki búzát szállítási kedvezményben kell részesíteni. A magyar gabona jó minőségének bizonyítéka az ez évben Hollandiába irányuló rozs-exportunk sikere. A 76 kg-os magyar rozsért ott mintegy 3 P-vel nagyobb árat fizettek, mint a cseh, vagy német rozsért. Az előadó ezután rámutatott arra, hogy földrajzi fekvésünk miatt kedvezőtlen helyzetünk, amennyiben exportunkat a drága szárazföldi fuvardíj terheli. A magyar fuvardíjon kívül a szomszéd államok drága vasúti tarifája is terheli a kivitt búzát. Így például a Svájcba feladott küldeményt Hegyeshalomtól Buchsig P, míg a tengerentúli gabonát Velencétől Chiasso svájci határig csak 1-68 P fuvar terheli. Csehszlovákia északi része az Elba vízi útján jut olcsó külföldi buzához. A hamburgi és triezti kikötők versenye miatt alacsony német vasúti fuvardíjak pedig Ausztriába, Csehszlovákiába teszik lehetővé a tengerentúli gabona importját, míg másfelől a magyar gabona bevitelét megakadályozza azáltal, hogy a tengerentúli gabona utvonálára kedvezményes fuvardíjat állapít meg. Ebből a szempontból igen nagy jelentőségű a Duna-Majna-Rajna csatorna terve, amelynek megvalósításával Rotterdamig nyílna olcsó vízi út a magyar lisztnek és gabonának. Az előadó ezután rámutatott a magyar gabona-

kereskedelem fontos hivatására s azt hangoztatta, hogy e fontos munkája után az exportőr bruttó haszna 2% körül mozog, míg a belföldi bizományos 1½-1% jutalékot számít.

A Mangalicatenyésztők Országos Egyesülete folyó hó 13-án (szerdán) d. e. 12 órakor az OMGE székházának tanácstermében (Budapest IX., Köztelek-utca 8. sz., I. em.) igazgatóválasztmányi gyűlést tart, amelynek tárgysorozatán a következő pontok szerepelnek: 1. Megemlékezés az egyesület elhunyt elnökéről, Almásy Imre gróf dr.-ról. 2. Jelentés az egyesület jelenlegi helyzetéről. 3. A közgyűlés előkészítése. 4. Állandó képviselő delegálása az O. T. B.-be. 5. Előterjesztés a törzskönyvelt tenyészeknek a köztenyésztésben való használatáról. 6. Előterjesztés a fekete fecskéhasú mangalicacserítés standardjának megállapítására. 7. Folyó ügyek.

Téli ubjurgonya termelés támogatása. A téli ubjurgonya az erősebb téli hidegek elmúltával, rendszerint február végén és március hónapban kerül értékesítésre. Ennek a termelési módnak a nagyobb-mérvű felkarolása érdekében a m. kir. burgonya-termelési hivatal (Budapest, földművelésügyi minisztérium) az értékesítésnél a termelők segítségére van, az érdeklődőknek utbaigazítást ad, az értékesített tételek fuvarköltségét vagy annak egy részét esetleg magára vállalja és az értékesítéshez szükséges feliratokról gondoskodik. A gazdák ennek ellenében a termelési eredményeket és tapasztalataikat tartoznak a hivattal közölni.

Elismert vetőburgonya kedvezményes szállítása. A kereskedelemügyi miniszter a nemcsitett és az államilag elismert vetőburgonyák április hó végéig vagonrakományban történő vasúti szállításánál keréken 30%-os fuvardíjmérséklést engedélyezett. A kedvezmény igénybevételére jogosító igazolványokat a m. kir. burgonyatermelési hivatal (Budapest, földművelésügyi minisztérium) állítja ki, ugyanez a hivatal ad ez ügyben bővebb felvilágosítást is.

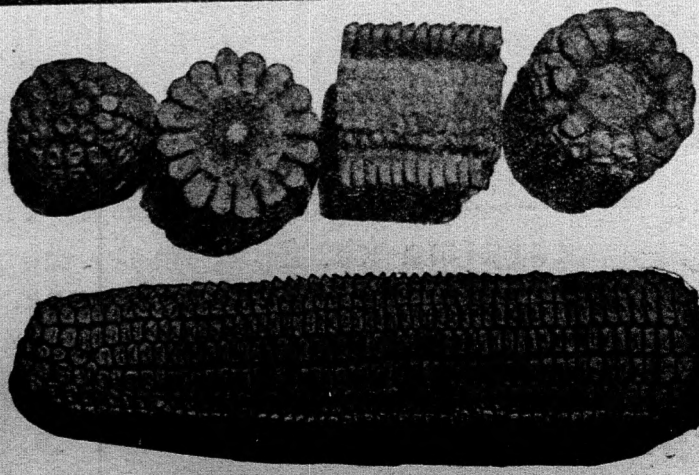
Bikavásár Szekesfehérvárott. A Fejérvármegyei Gazdasági Egyesület 1929. évi március hó 14-én a méntelep istálló helyiségében tenyészbikavásárt rendez, amelyre eddig 79 bikát jelentettek be. Mivel ezek közül legtöbb neves tenyészteiből jó tejjel, ellenőrzött ösöktől származik, a gazdaságörömségnek módjában lesz jó tenyészállatokat beszerezni. Örömmel állapítja meg a vásár rendezősége, hogy a vásár iránt eddig is rendkívül nagy érdeklődés nyilvánult meg.

Emelkedik a tejfogyasztás Budapesten. A főváros tejfogyasztásának alakulásáról a szekesfővárosi központi tejhivatala által 1928-ra készített statisztika a tejfogyasztásnak az elmúlt évben jelentékeny emelkedését mutatja. Az 1928. évben Budapestre 120 millió liter tej érkezett, ebből feldolgozták 12½ millió liter, tejként forgalomba hoztak 105 millió liter. Az elfogyasztott tej mennyisége az elmúlt évben közel 12 millió literrel volt több, mint 1927-ben és 23 millió literrel több, mint 1926-ban. A fejenkénti és naponkénti tejfogyasztás 1925-ben 0,21 liter, 1926-ban 0,27 liter, 1927-ben 0,31 liter, 1928-ban 0,34 liter volt, a fogyasztás emelkedése tehát 57%. A folyó év elején megkezdődött az iskolai tejfogyasztás megszervezése és ezidőszent 46 elemi és középiskolában naponként mintegy 10,000 pohár tejet fogyasztanak. A tejfogyasztás emelésében bizonyára része van annak a tervszerű propagandának, amelyet erre a célra a földművelésügyi és népjóléti miniszterek által alakított bizottság kifejt.

Csehszlovákia kumlóexportja és importja. (A M. Kir. Erjedelmi Állomás jelentése.) Csehszlovákia kumlóexportja és importja az utolsó négy év alatt 50 kg-os mmázsánként:

	Import	Export
1925. évben	16,211	112,389
1926. "	10,834	147,163
1927. "	10,334	162,424
1928. "	14,867	131,104

1928. év importjának részletezése: Jugoszlávia 7406, Lengyelország 4816, Oroszország 1241, Magyar-

A TENGERTI-TÖBBTERMELÉS

alapfeltétele: **bőtermő, megbízható, tökéletes vetőmag!**

A „FUNK BROSERS” világs sárga, dus olajtartalma, lőfogu nemesített eredeti vetőmag 100% csiraképes és utólrhetetlen biztos nagyarányú többtermés.

A „FUNK BROSERS” nemesített lőfogu tengerivetőmagvak az Egyesült Államok Földművelési Vetőmag-ellenőrző osztályai által felülvizsgálva és bizonylattal ellátva, eredeti amerikai csomagolásban szállíthatnak, de csak korlátozott mennyiségben állanak rendelkezésre.

Megrendelhető kizárólag:

SZÜCS ZSIGMOND
CÉGNEEL

5711

Budapest, VI., Teréz-körut 26. sz.

Ez az „INTERNATIONAL McCORMICK“ automobil!

XX/4.

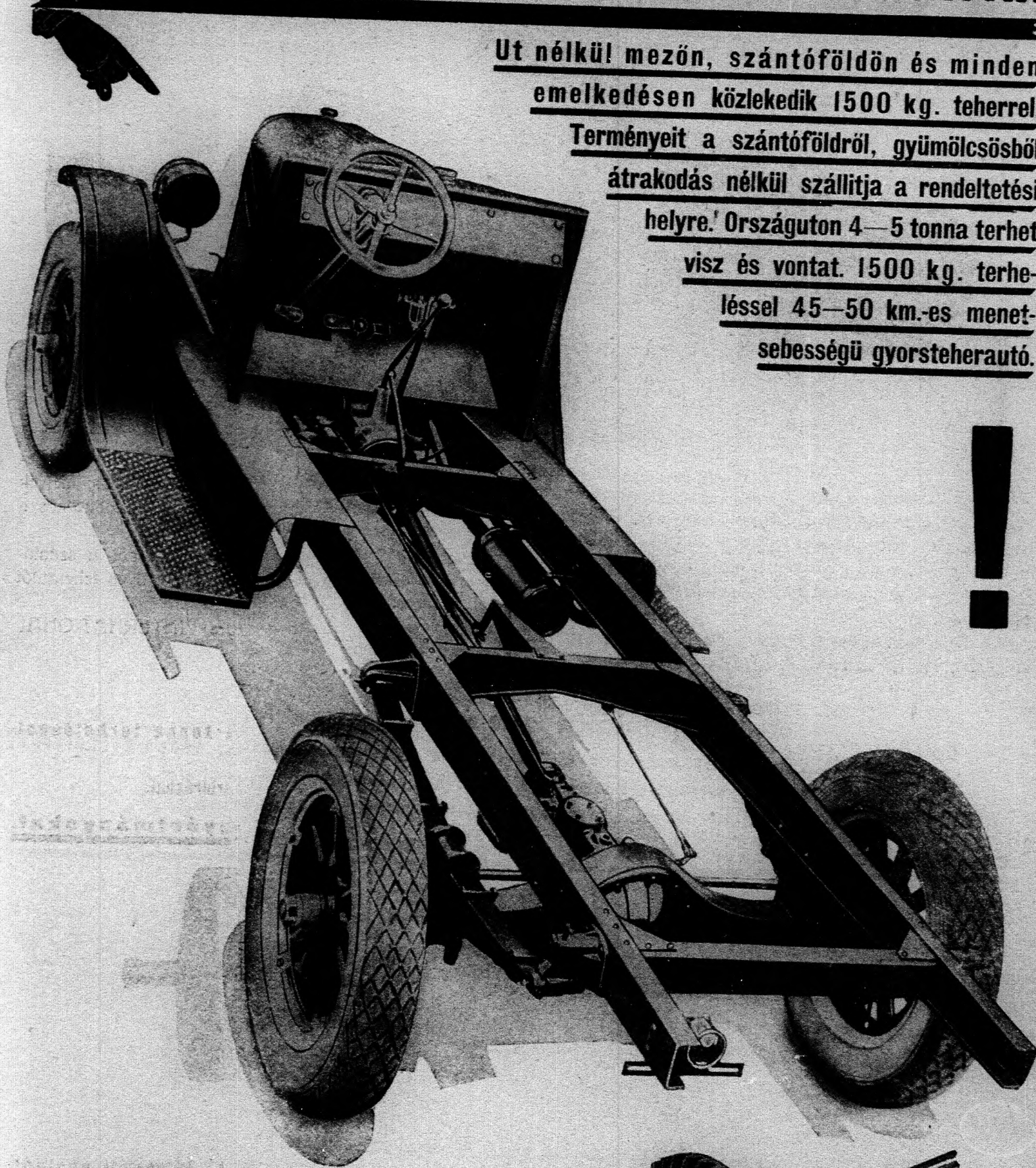
Ut nélkül mezőn, szántóföldön és minden emelkedésen közlekedik 1500 kg. teherrel.

Terményeit a szántóföldről, gyümölcsösből átrakodás nélkül szállítja a rendeltetési

helyre. Országuton 4—5 tonna terhet visz és vontat. 1500 kg. terhe-

léssel 45—50 km.-es menet-

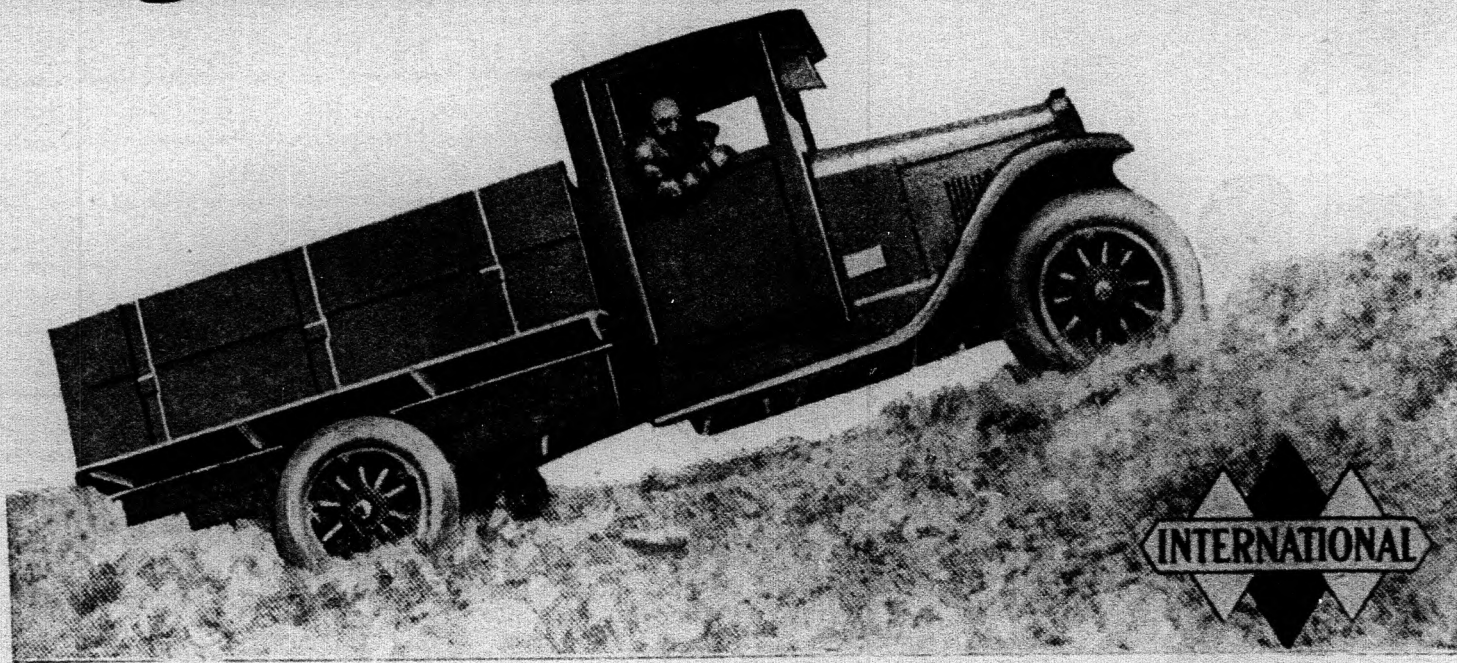
sebességű gyorsteherautó.

„INTERNATIONAL McCORMICK“ teherauto-
mobilok készülnek 1, 1½, 2, 2½, 3, 4, 5, 7 és 10
tonna teherbirással, de minden szállítási
problémához más-más motorral és alvázzal.

A kétszeres áttételezésű tengely.

A gazda teherautója!

Á motorok világát éljük! Csak az a gazda tudja manapság helyét megállni, aki a technika vívmányait idejekorán állítja szolgálatába és gazdaságát mechanizálja. Á mozgékony, a gyors elhatározás azok a faktorok, melyek a gazdaság racionális kihasználását lehetővé teszik. Hiszen sokszor órák időközön mulik csak, hogy a földbirtokos a terményeit jó, vagy kevésbé jó áron tudja-e értékesíteni.

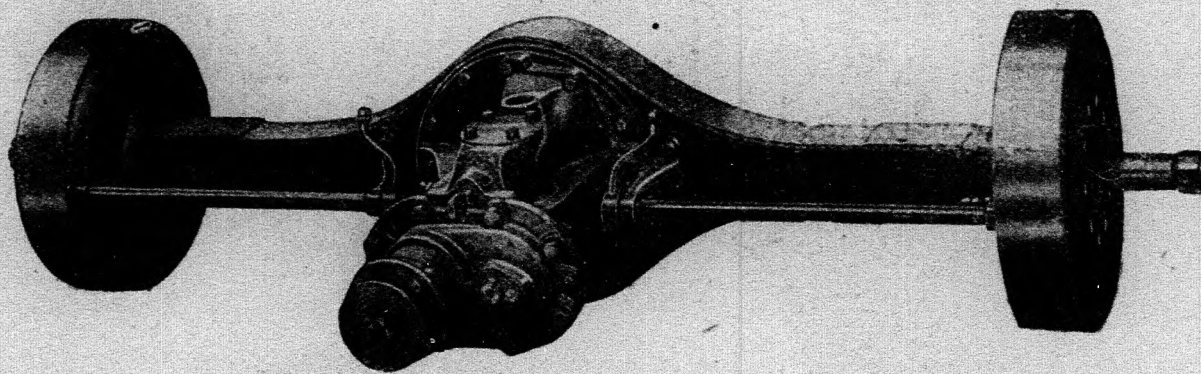
Á gazdatársadalomnak eddig nem volt olyan motorikus szállítóeszköze, mellyel a gyümölcsösből, a szántóföldről terményeit közvetlenül a rendeltetési helyre tudta volna szállítani. De gyár sem volt, amely ilyen teherautót eddig konstruált volna.

Á „McCORMICK“-gyár ezt a problémát az 1929. típusú „Speciális hat sebességű“ INTERNATIONAL „McCORMICK“-teherautóval sikeresen oldotta meg.

A „Speciális hat sebességű“

1. Közlekedik dűlőutakon, mezőn, szántóföldön és minden emelkedésen $1\frac{1}{2}$ tonna terheléssel.
2. Pótkocsival a terep mineműsége szerint 4—5 tonnát visz és vontat.
3. Mint gyors-teherautó 45—50 km. sebességgel halad országutakon $1\frac{1}{2}$ tonna teherbírással.

100 esztendeje ismeri a gazdatársadalom a „McCORMICK“-gyártmányokat.

Á túlméretezett hátsó hid, a kétszeres áttétellezéssel.

Arajánlattal, üzembalkulációval, bemutatással, továbbá mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál:

DÉNES B. RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, V., Váci-ut 98.

Levélcíme: Budapest 56. fiókbérlet
Telefon: L. 909-51, 909-89, 963-42 és 920-63

Sürgőnycíme: „Débert Budapest“
Alapítva: 1883

ország 5
Belgium
14,867.
Németo
9082, B
Svédors
nia 1991
tina 166
1060, D
mók 50
Amerika
161, Me
59, Urn
mók 71
A Mag
Egyleten
az akadá
tanárvedr
Károly és
a szénsav
kifejtette,
jelenleg g
eredmény
életani s
menly Jós
delnező-e
A kérdés
gróf, Par
és Grene
esőkkeno
ken azutá
kedni: mi
a terhek
eltörésve
segítségg
kálása me
den olyan
mélésre t
szőlősgazd
védekezés
borok terr
külföldi sz
eszme nap
szőlősgazd

Az ide
hivatottak
hogy felel
részleteivel
annyt felel
ben volt a
feljegyzése
valónak er
mellett kiv
idei február
még valam
földre is k
talati végsz
fokozatos e
A rendkiv
el reudívt
idei gazdas
szőlősgazda
gazdasági k
vizsgát tett
nyugodtan
mányozása
gazdasági n
A február
nagy mélyá
kétség nélk
Magyaróvá
—28, Pécs
—26, Turke
—25 és Ege
Turkeve, De
is hajszálra
két mélyálá
és —27 C f
Keckeméter
—20—21
A fák, s
formán talá
szőlők és a
be döntően
temérdek m
a h, a D
Tiszántul pe
Nem mindh

T

V
beszer

ország 518, Ausztria 504, Franciaország 170, Anglia 86, Belgium 75, Németország 49, más országok 2, összesen 14,867. Az export részletezése 50 kg-os mmászakban: Németország 53,195, Ausztria 23,350, Franciaország 9082, Belgium 6712, Lengyelország 5336, Svájc 5172, Svédország 4970, Brazília 4405, Hollandia 2522, Románia 1991, Magyarország 1851, Jugoszlávia 1799, Argentína 1666, Anglia 1612, Saar-vidék 1511, Olaszország 1060, Dánia 848, Spanyolország 694, Egyesült Államok 505, Görögország 429, Kolumbia 311, Dél-Amerika 275, Norvégia 234, Hamburg 213, Egyiptom 151, Mexikó 120, Kína 106, Litvánia 72, Portugália 59, Uruguay 59, Danzig 45, Bulgária 34, más államok 715, összesen 131,104.

A Magyaróvári M. Kir. Gazdasági Akadémia Gazdasági Egyletének ifjusága febr. 26-án szakülést tartott, amelyen az akadémia tanárai közül megjelentek *Világhy Károly* tanárvédnő, *vitéz Bittera Miklós dr., Gróf Béla dr., Kolbay Károly és Réty Dezső. Bronner László III. é. hallgató* a szénsvátrágyázásról tartott előadást. *Bittera Miklós* tanár kifejtette, hogy a szénsvátrágyázásnak gazdasági üzemből jelenleg gyakorlati haszna nincsen, ellenben kertészetekben eredményesen lehet felhasználni. *Réty Dezső* segédtanár élettani szempontból foglalkozott a kérdéssel. Ezután *Kemény József III. é. hallgató* vitakérdést vezetett be: „Jövedelmező-e a bortermelés jelen viszonyaink között?” címmel. A kérdéshez a hallgatókból hozzászóltak: *Nádasdy Ferenc* gróf, *Parragh Farkas*, *vitéz Derék István, Moyses Gyula* és *Greiner Gyula*. A vita során az a nézet alakult ki, hogy csökkenteni kell a szőlőterületeinket; a megmaradt területen azután kiváló minőségű borok termelésére kell törekedni; míg a kormány az export megszervezésével és a terhek: így pl. a borfogyasztási adó csökkentésével, illetve eltörlésével kell a végveszélyben levő magyar bortermelés segítségére sietnie. *Bittera Miklós dr.* a szőlőterületek redukálása mellett foglalt állást. Komolytalannak minősített minden olyan indítványt, hogy a Tokaj Hegyalja rózsaojaj-termelésre térjen át. *Gróf Béla dr.* tanár kifejtette, hogy a szőlőgazdák még igen tájékozatlanok a kártevők elleni védekezés tekintetében. *Világhy Károly* tanárvédnő olyan borok termelését, illetve előállítását javasolta, amelyek a külföldi üzleseknek megfelelőek, hangsúlyozta a szövetkezeti eszme nagy előnyeit s a szövetkezést ajánlotta a magyar szőlőgazdák számára.

IDŐJÁRÁS.

Rovatvezető: **Sávoly Ferenc dr.**

1929 február.

Az idei február rendkívül hidegről ma a napi sajtóban hivatottak és hivataliok nap-nap mellett annyit írtak már, hogy feleslegesnek látszik ezen a helyen is a rendkívül hideg részleteivel foglalkoznom. Elég lesz talán összefoglalóan annyit felmenteni, hogy éppen 50 év előtt, 1879 decemberben volt a mostani februárhoz közeljáró negy hideg, de a feljegyzések azt a múlt század legnagyobb hidegei közül valóknak emlegetik és paratlan nagyságu szélsőségsége mellett kivált makacs tartósságát mondják feltűnőnek. Az idei február tulit ezen a klasszikus példán is, amennyiben még valamivel hidegebb, általánosabb, főként az egész Alföldre is kiterjedő volt, azonkívül pedig a télnek tapasztalati végzakában jött, amikor éghajlatunk már szabályként fokozatos enyhülést írt elő.

A rendkívül hidegnek természetesen nem maradhatnak el rendkívül következményei sem és alighanem az egész idei gazdasági évben érezni fogjuk a szertelen természeti szélsőségek, amelyet bátran katasztrófának is nevezhetünk, gazdasági következményeit. Minden telető növényünk szinte vizgát telt a fagyállóságából, amelyik jól kibirta, ezután nyugodtan lesz ajánlható. A fagykarak ilyen értelmű tanulmányozása értékes tapasztalattal fogja gazdagítani mezőgazdasági növényeink élettani ismeretét.

A februári hideg időrendi menetében három szerfelett nagy mélyállást különböztethetünk meg. A lehidegebb nap kétség nélkül február 11-e volt. E napon mért Sopron, Magyaróvár és Szombathely -29, Keszthely -23, Kaposvár -28, Pécs -22, Budapest -24, Kecskemét -27, Szeged -25, Turkeve -23, Debrecen -26, Mátészalka -30, Tarcsl -25 és Eger -28 C fokot. Meg kell azonban jegyezni, hogy Turkeve, Debrecen, Mátészalka és Tarcsl már február 10-én is hajszára ugyanekkora hideget észlelt. A hőmérő másik két mélyállásának napján, 3-án és 22-én a Dunántul -20 és -27 C fok között változott a hideg. Az Alföldön csak Keszthelyen, Szegeden és Turkeven volt a hőmérséklet -20—21 fokos, egyebütt valamivel „enyhébb”.

A fák, s így elsősorban a gyümölcsfák mindenütt egyformán talán századok legnagyobb hidegét szenvedték. A szőlők és az őszi vetések teli sorsába a védő hótakaró szőlő be döntően. Legtöbb hó a Dunántul esett, egyes tájain temérdek mennyiségben, kelet felé azonban rohamosan apad a hó, a Duna-Tisza közén már meglehetősen vékony, a Tiszántul pedig helyenként pusztá, hótalan föltek maradtak. Nem mindha legalább keveset itt is nem havazott volna,

hanem a viharos szél nagyon hordta, ami viszont a Dunántul nagy hava mellett kevésbé kockáztatta a vetések, szőlők biztonságát. Az erős hófúvás miatt nehéz teljesen reális adatokat adni a hó rétegvastagságról, de az itt közölt csapadékkimutatás is hozzávetőleges képet nyújt a hótömegek tájankinti különbözőségéről:

I. Dunántuli dombos vidék:

Ország	Előírás a normális mennyiségűtől
Baranya	27 mm — 25%
Fejér	44 „ + 37%
Győr, Moson	19 „ — 41%
Komárom, Esztergom	37 „ + 23%
Somogy	54 „ + 46%
Sopron	12 „ — 65%
Toina	32 „ — 10%
Vas	24 „ — 31%
Veszprém	38 „ + 12%
Zala	53 „ + 39%

II. Északi dombos vidék:

Abauj-Torna	14 mm — 48%
Borsod, Gömör	17 „ — 41%
Heves	23 „ — 15%
Nógrád, Hont	30 „ 0%
Zemplén	26 „ — 19%

III. Alföld:

Bács	15 mm — 56%
Békés	14 „ — 55%
Bihar	17 „ — 49%
Csanád, Arad, Torontál	17 „ — 50%
Csongrád	19 „ — 41%
Hajdu	19 „ — 37%
Szolnok	20 „ — 23%
Pest	26 „ — 16%
Szabolcs, Ung	21 „ — 38%
Szatmár, Ugocea, Bereg	16 „ — 53%

+ = többlet, — = hiány.

Lapunk mai számához mellékeljük *Dénes B. R.-T.* (Budapest, V., Váci-ut 98.) cég prospektusát, amelyre felhívjuk olvasóink szives figyelmét.

Ujgyapjura kamatmentes előleg folyósítatik: *Párczer Mezőgazdasági Áruforgalmi Iroda Budapest, V., Honvéd-utca 38. szám. Telefon: Lipót 968—24.*

Ha proteindus abraktakarmány- és mindenféle olajpogácsa-, valamint szárított répaszelet- és melasse-szükségletét úgy azonnali, mint egész évi szállításra, a beltartalom kezessegével fedezni óhajtja, úgy forduljon **Zwebner Jacques** céghez, Budapest, V., Nádor-utca 28. Telefon: Automata 140—72

Közgazdasági és pénzügyi hírek.

A Magyar Általános Takarékpénztár Részvénytársaság igazgatósága megállapította az 1928. évre szóló mérleget. A kimutatott tiszta nyereség az intézeti nyugdíjpénztárnak körülbelül 140.000 pengővel való intern dotálása után 1.889,177 78 P (tavaly 1.184,298 09). Az igazgatóság az 1929 március 14-re egybehivandó rendes közgyűlésnek javasolni fogja, hogy az 1928. évre osztalékjogosult 240,000 darab 50 pengő névértékű részvény után 7.— P = 14% osztalék (tavaly 6'50 P = 13%) fiztessék.

NYILTÉR.

(E rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Mezőgazdasági Termelők Egyesült Szövetkezete

mint az O. K. H. tagja

Budapest, IV., Régi posta-u. 19., félemelet
Telefon: Aut. 899—60, 899—69 Sörgöncim: Pomus, Budapest

Vesz és elad fix és bizományi alapon: **vető- és étkezési burgonyát**, valódi makói fajta **dughagymát, hagymamagot** és **fokhagymadugványt.** 5829

A Magyar Földhitelintézet

Budapest, V., Bálvány-utca 7. szám

Engedélyez jelzálogkölcsonöket kizárólag földbirtokra, jelenleg 35 éves törlesztésre. A legkisebb felvehető kölcsön 400 dollár (mintegy 2200 pengő). Részletes értesítőt kívánatra postán küld az intézet

Táblaüveg BIELEK KÁROLY
melegágyi üveg
táblaüveg-nagykereskedés
Budapest, VIII., Tavaszmező-utca 18. sz.
Telefon: József 325—94

TULIPÁN-PENZIÓ

Tátralomnic (Csehszlovákia)

Egész éven át nyitva.

Napi penzió szobával, ötszöri étkezéssel, fűtessel és villanyvilágítással 50 cseh korona.

Kiválóan alkalmas üdülők és gyengélkedők részére. 2250

Tulajdonos: **Turák Gyula.** Magyar levelezés!

Budapest, budai oldalon bérbeadó gyümölcsiskolának kiválóan alkalmas tizenhatholdas kertészet lakóházzal,

gazdasági épületekkel, növényházzal stb. Cim: **Haasenstein és Vogler r.-t.** hirdetőirodának, Budapest, V., Dorottya-utca 11. megtehető. 5854

Mezőgazdák „Zuhatag”

kutja

a legegyszerűbb és legjobb

Sok ezer darab évtizedek óta üzembn

Kedvező fizetési feltételek!

Kizárólag szállítja a 5826

Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezete
Budapest, V., Alkotmány-utca 29. szám

TEJLET veszünk

KORONA TEJCSARNOK R.-T.
FŐTELEP ÉS KÖZPONTI IRODÁK:
BUDAPEST, IX., DRÉGELY-UTCA 15. SZÁM
Sörgöncim: Koronatej Budapest. Telefon: J. 331—54 és J. 390—04

Vetőmagszükséglete

beszerzése előtt saját érdekében kérjen tőlünk legolcsóbb mintázott ajánlatot!

Fekete Testvérek Magkereskedelmi R.-T.
(Schwartz Testvérek)

Alapítva: 1870. Sörgöncim: „Gebrüder”
Iroda: Budapest, V., Sas-utca 1. — Vetőmagtisztítótelep:
Budapest, IX., Soroksári-ut 44. sz. (Királymalom)
Levélcim: Bpest 4., 196. Telefonok: 808—20 sorozat

Jelzálogkölcsonók! Folyószámlahitel! Parcellázások!
 Mindennemű pénzügyi tranzakciók!
Schwarz Gusztáv banküzlet
 BUDAPEST, IV., Kossuth Lajos-utca 3. sz.
 Telefon: Automata 988-62
 Sürgőnycím: SCHVARGUSZ BUDAPEST. 8282

Budapest 72, postafiók 46

VETŐMAGVAK

Viktoria-borsó, zalsiktelennített
LENMAG, bõtermõ
 magra termelt vételére elõjegyzéseket elfogad
Zempléni Mezőgazdasági R.-T.
 Bõrgazdasága, Szerencs.
 5637

A körmendi ménesben, Körmend

felosztás következtében az összes
tenyész- és versenylovak,
 számszerint **46** ügetõ,
 zárt versenytárgyalás után 1929. évi március hó
 16-án szabadkezbõl eladásra kerülnek.
 A körmendi ménes intézése, Körmend, Vas megye, az
 érdeklõdõknek kívánatra küld eladási jegyzeket. 5837

MELEGÁGYI ÜVEGET

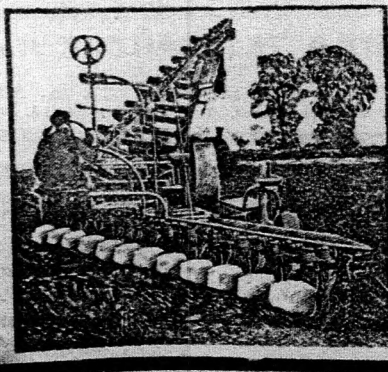
szállít azonnal minden mérethet és mennyiségben, a leg-
 olcsóbb napi áron, vidéki vevõk után vagy budapesti
 raktárból, magyar és elõrendû cash minõségben

FORGÓ és TARSÁ R.-T.
 tábla- és tükõrûveg-nagykereskedés
 Budapest, VII., Dohány-utca 16-18. szám
 Telefon: József 425-70 és József 426-05 Sürgőnycím: „VITRUM”

KEMNA J.

VEZÉRKÉPVISELETE:
GRESKOVICH és SCHACKE
 BUDAPEST, VI., VILMOS CSÁSZAR-UT 51.
 TELEFON: AUTOMATA 291-21

Uj kombinált mély-, sekély- és hántóekék
 3-25" munkamélységgel, 3-12 kicsérélhetõ eketes-
 tekkel, mindenféle talajra és munkaalkalmakra.
Tárcsásboronás kultivátorok mindenféle
 szélességben.

MINDENFÉLE CSAPÁGYAT AZONNAL SZÁLLIT:

AUTO-és TRAKTOR CSAPÁGYAK KÖZPONTI RAKTÁRA.

PÁL MIHÁLY
 OKL. MÉRNÖK
 BUDAPEST 62.
 BOX 86.
 TELEFON: AUT. 151-98
 V., SZEMÉLYNÖK-UTCA 16. 5807

Juhgomolyát, juhsajtot

állandóan veszünk
Budapesti Központi Általános Tejesarnok R.-T.
 Budapest, VII., Rottenbiller-utca 31.
 Telefon: József 462-65 Sürgőnycím: Köztej, Budapest

Uj, prima sinek szállítása, ugy raktárról,
 mint közvetlenül a **Rimamurányi**
 és az **Állami Vasművekből** is.

Sinek

Kisvasuti kocsik

váltók, fordítókorongok és
 felépítményi apróanyagok.

Használt sinek

ugy eladásra, mint bérbe.

SCHLESINGER ALAJOS
 Budapest, V., Váci-ut 30-32. sz.
 5661

TŐZSDE és KERESKEDELEM.

A gabona- és terménypiac áralakulása.

A gabonaüzlettel foglalkozók azt mondják, hogy minden termésév értékesítési lehetősége más és más. Nem lehet összehasonlítani a két évvel ezelõtti gabona-üzletet a tavalyival és ugyan így az elmúlt év értékesítési periódusából nem következtethetünk az idei esztendőre. Mégis rendkívül érdekes és jellemző a mezőgazdasági termelés válságára és a helyzetre, ha az alábbi táblázatban közölt tavalyi ilyenkorai és mostani árakat figyelemmel kísérjük.

Mult évben a magyar búzát ugyszólván az összes importra szoruló szomszédaink élénken vásárolták és a piacra kerülõ tételeket minden nehézség nélkül adták el, míg ma a kiviteli üzlet, noha a leg-élénkebb propagandát fejtik ki, jelentõsebb mennyiségû magyar búzát sehol sem tud elhelyezni. Pedig ha az árakat megfigyeljük, azt állapíthatjuk meg, hogy a buza ma vagononként 700 P-vel olcsóbb és a rozs közel 800 P-vel áll alacsonyabb árfolyamon vagononként!

Ha figyelembe vesszük is a tavalyi bõ terméseredményt, a legnagyobb jóakarattal sem állapítható meg az, hogy a nagyobb készletek miatt realis az ilyen nagyarányu, közel 25 százalékos árcsökkenés akkor, amikor a mezőgazdasági termelés költségei mindenütt az egész világon 7-8 százalékkal emelkedtek. Ha a termelés válságáról beszélnek és ezt a problémát akarják megoldani, akkor ezekre a tényekre minden körülmények között figyelemmel kell lenni.

A buzakiviteli üzlet a kenyérmagvak e heti némi árfelválása (átlagban 30-40 fillér métermázsánként) ellenére is igen szûk keretek között mozgott. Egyetlen importállam sem érdeklõdött különösen magyar buza iránt és ennek következtében csak egyes vagon-tételekben kötõttek le aránylag nyomott árak mellett, legtöbbzör tiszai és felsõtiszi búzát. Csehszlovákia részérõl a szlovák, fõként azonban a russzinkói, egykor magyar malmok: Ungvár, Munkács, Nagyszõllõsön szerepeltek vevõk gyanánt. Záhonny paritásában 154 ok-t fizettek métermázsánként. Lengyelország részére csak késõbbi terminusokra érdeklõdnek magyar buza iránt, mert ezidõszerint a beviteli kontingens már kimerült. Az érdeklõtt körök remélik, hogy májusra a lengyel kormány engedélyezni fogja a magyar buza bevitelét vámentesen, mert addigra ott a szükséglet igen jelentékeny lesz. Mindenesetre a magyar kormány közbelépését várják a szakkörök, hogy a magyar buza vámentesen juthasson Lengyelországba, mert a 12 zlotys vám mellett még a beviteli engedély is kérdéses. Olaszország felé — sajnos — már buza-mosabb ideje nem tudunk búzát exportálni, mert a Plata buza igen erõs versenytárs, a felsõolaszországi malmoknak a mi árunknál 3-4 lírával olcsóbban ajánlanak tengerentúli gabonát és így magyar búzát nem vásárolnak. Románia, mint a közep európai országok egyik vezetõ gabonaexportállama magyar búzát importál. Kötegyán és Bihar-keresztes állomásokon át különösen magyar tavasz-búzát keresett és több nagyobb tételt már meg is vásároltak.

A belföldi gabonaüzlet is kis keretek között mozgott és csak a hét végén volt valamivel élénkebb az üzlet, amikor a budapesti nagymalmok ismét erõteltesebben kezdték meg a vásárlást.

A gabonanemûek e heti és ugyanez idõszaki tavalyi átlagárainak összehasonlítása a következõ:

A gabonanemûek megnevezése	Átlagár a pesti paritásban	
	1929	1928
	március hó elsõ hetében	
Tiszai buza 80 kg-os	26.40	33.50
Dunántúli buza	26.05	33.25
Rozs	23.30	31.30
Árpa I. r.	26.25	29.25
Árpa II. r.	25.75	28.65
Sõrárpa	27.30	35.00
Tengeri	29.70	26.15
Zab I. r.	26.00	28.90
Zab II. r.	25.65	28.65
Kõles	28.00	23.50
Határidõûlet:		
Buza 76 kg-os III.	25.30	32.00
" V.	26.05	33.10
" X.	26.65	30.68
Rozs III.	23.45	31.50
" V.	24.30	31.40
" X.	24.40	25.96
Tengeri V.	29.15	26.86
" VII.	29.05	27.16

A rozspiacon ugyancsak némi árfelválás következett be ezen a héten, azonban élénkebb üzletrõl nem számolhatunk be, mert a termelõk részérõl a mai alacsony árak mellett nincs elegendõ kínálat.

Az árpapiac szilárdul. A rostálatlan takarmányminõségû árpát is szívesen vásárolják, mert jó minõségû árpából egyáltalán nincs kínálat. Az árak természetesen itt is emelkedtek. Sõrárpában készlet hiányában nincs fizlet és így az árak csak névlegesen.

A lengyel piac igen szilárd. Mint már a „Köztelek” megírta a mult hónapokban márciusi szállításra eladott tiszai és felsõtiszi tengerikészletek leszállítása áruhiány következtében akadályokba ütközött és az eladott tételek legnagyobb részét stornozták.

A zabpiazon az elmúlt heti átmeneti lanyhulás után az irányzat ismét megszilárdult. Mind az elsõrendû, mind a szokványminõségû zab ára ismét emelkedett és a kereslet növekedésével a kínálat csökkent.

Állatvásári szemle.

A marhavásárok élénksége az elmúlt hétfõn a csekély felhajtás miatt, még az elõzõ hét vásárainál is nagyobb volt. A felhajtott 348 darab marha közül mindössze 7 darab maradt eladatlannal, az eladott jószág pedig az elõzõ heti áráknál 2-4 fillérrel jobban kelt el. A valamivel kedvezõbb vásári helyzet azonban a csütörtöki vásáron nem tudott tovább fejlõdni, mert erre 873 darab marhát hajtottak fel, amelybõl bár csak 55 maradt eladatlannal, de az árak a nagy kínálat miatt már a hétfõi helyzetüket sem tudták tovább tartani.

A sertésvásárokon nagy meglepetést okozott hétfõn az 5000-nél nagyobb számu sertésfelhajtás, amelyhez hasonló már régen nem volt a ferencvárosi vásáron. Ezen a napon nagyobb áreséstõl lehetett tartani, de az árak csak néhány fillérrel estek, míg a következõ napokon már a vásár ujra élénk volt és a hétfõi nagyobb felhajtás miatt elõállott lanyhaság elmúlt. A zsír ára állandóan javul, ennek megfelelõen a nehéz zsirsertes iránt az érdeklõdés elég nagy és a prima fiatal sertést nagyobb tételekben 174 fillér körül lehet eladni, de néhány darabot még ennél sokkal jobb áron is értékesítettek. A sonkasülõ-vásár kezd egészen ollanyhulni, mert a kereskedõk a husvétûi sonkaszüketüket már fedezték és az

1929/...
 idõ is rõ...
 véti sonk...
 a 100 kp...
 Gabon...
 paritásb...
 vidéki 25...
 25.35...
 25.00...
 26.40-26...
 26.15, eg...
 bácskai...
 más szár...
 -26.50, t...
 felsõmag...
 zab I. r...
 tengeri...
 állomáso...
 19-1...
 aranka m...
 150-1...
 26.14-2...
 24.48-2...
 29.30-2...
 (A M...
 jelentés...
 gen ind...
 fagykár...
 dult. A...
 fokozott...
 takarmá...
 kelt for...
 25 fillér...
 A hatá...
 szilárd...
 emelked...
 fillérrel...
 5 fillér...
 Liszt...
 árak: B...
 2-es 39...
 roza 0-á...
 nélkül, k...
 2-es 34...
 33.50, r...
 Budapest...
 Szõrke...
 Árak q...
 borsók...
 takarmá...
 dara 22...
 napraf...
 szárított...
 takarmá...
 pogácsa...
 Vetõm...
 magos...
 A külfö...
 még mi...
 hidegek...
 ország...
 a szük...
 akkor s...
 ugyszólv...
 tehát c...
 elõrelá...
 gultat r...
 és Dánia...
 ezért a...
 árak em...
 lengyel...
 élénk vé...
 is kifeje...
 érkezett...
 barátság...
 mozgott...
 here. Az...
 állandó...
 hatását...
 svédheré...
 Takarmá...
 folytatód...
 teljesen...
 tel, a fog...
 a szokot...
 sobb ter...
 majd az...
 és Nagy...
 kenység...
 a román...
 és az ir...
 idõjárás...
 nagyobb...
 térsé né...
 a hang...
 üzletmen...
 nagyrész...
 A vételi...
 C...
 csá...
 P...

idő is rövid már arra, hogy a most vásárolt süldő a husvéti sonkavásáron szerepelhessen. A hussertéseknél inkább a 100 kg körüli árunál észlelhető érdeklődés.

Termény- és takarmányfélék.

Gabona- és terményüzem. (A Budapesti Áru- és Érték-társulat hívtatalos árjegyzése.) 1929 március 8. Árak budapesti paritásán 100 kg-kint. Készárúüzlet: Buza, 77 kg-os, tiszavidéki 25-70—25-90, felsőtiszavidéki 25-55—25-75, fejmegyei 25-35—25-55, egyéb dunántúli 25-35—25-55, pestvidéki 25-40—25-60, bácskai 25-35—25-55, buza, 80 kg-os: tiszavidéki 26-40—26-50, felsőtiszavidéki 26-20—26-30, fejmegyei 26-05—26-15, egyéb dunántúli 26-05—26-15, pestvidéki 26-10—26-20, más származású 23-35—23-45, takarmányárpa, I. r. 26-—26-50, takarmányárpa, középminőségű 25-75—26-—, sörárpa, felsőmagyarországi 27-—28-—, sörárpa, egyéb 26-50—27-—, zab I. r. 26-—26-25, zab, középminőségű 25-65—25-85, tengeri, tisztántúli állomásokról 29-70—30-—, tengeri, egyéb állomásokról 28-75—29-—, köles 28-—28-50, búzakarpa 19-—19-25, lucerna, 1928. évi 135-—145-—, lóhere, nagy aranka mentes 150-—160-—, lóhere, nagy arankás 130-—150-— P. Határidőüzleti záróárfolyamok: Buza, májusra 26-14—26-16, buza, októberre 26-76—26-78, rozs, májusra 24-48—24-50, rozs, októberre 24-50—24-52, tengeri, májusra 29-30—29-32, tengeri, júliusra 29-16—29-18 P.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete gabonaosztályának jelentése.) 1929 március 7-én, a készárúüzlet nyitáskor gyengen indult az üzlet, utóbb azonban élénkebb kereslet és fagyárokrol szóló hírek következtében az irányzat szilárdult. A buza ára 10—15 fillérrel emelkedett, a rozs pedig fokozottabb kereslet következtében 20 fillérrel drágult. A takarmányfélék irányzata ugyancsak szilárd volt. Mérsékelt forgalomban a tengeri 20, a zab 30—40, a sörárpa 25 fillérrel drágult. A köles jegyzését 50 fillérrel emelték. A határidőüzlet piacon közepes forgalomban az irányzat szilárd volt. A buza ára májusra 15, októberre 18 fillérrel emelkedett. A májusi rozs 30, az októberi rozs pedig 24 fillérrel drágult. A tengeri piacon májusra 10, júliusra 5 fillérrel magasabb árakat fizettek.

Liszt- és őrlenyőpiac. Budapest, 1929 március 7. Lisztárak: Budapesti és vidéki nagymalmok árai március-június bóra skontóval: duplanullás 40-50, 0-ás 40-—, 1-es 39-50, 2-es 39-—, 4-es 36-—, 5-os 34-—, 6-os 30-50, 8-as 24-—, rozs 0-ás 36-—, rozs 1-es 32-—: vidéki kismalmok árai skontó nélkül, készpénzért, prompra: duplanullás 36-50, 0-ás 36-—, 2-es 34-—, 4-es 32-—, 6-os 27-—, 8-as 23-—, rozs 0-ás 33-50, rozs 1-es 31-— P q-kint.

Budapesti abraktakarmánypiac. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete gabonaosztályának jelentése.) 1929 március 8. Árak q-kint Budapest: Árpakorpa 23-—, Árpaliszt 24-50, borsókorpa 23-—, búzakarpa 21-75, búzakarpa 19-50, búzakarpanyliszt 23-—, gabonamoslék, szárítva 28-—, konkoly-dara 22-25, köleshéj, darálva 13-—, lenmagpogácsa 33-—, napraforgópogácsa 28-50, repcepogácsa 25-50, répaszelet, szárított 19-—, rozskonkoly 21-—, rozskorpa 20-—, rozstakarpanyliszt 22-50, szójabab pogácsalisz 38-—, tökmagpogácsa 31-— P.

Vetőmagvak. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete vetőmagosztályának jelentése.) 1929 március 8. Lóheremag. A külföldi enyhébb időjárásal szemben Németországban még mindig havazások és egyes vidékeken igen nagy hidegek vannak, ezért a vetési idő is eltolódott. Németország, mint a magyar piac legnagyobb lóheremagfelvevője, a szűkös pénzügyi helyzetére való tekintettel leginkább csak akkor szokta fedezni szükségletét, amikor a vetés ideje megszűnik már a küszöbön van. Az exportüzlet kialakulása tehát csak az időjárás jobbrafordulásával várható, ami előreláthatóan a belföldi piac ezidőszerűtlen barátságos hangulatát még inkább fokozni fogja. Lucernamag. Németország és Dána vetélmegbízásai sorkéntően hatottak a vásárlásra, ezért a forgalom élénkebb volt, ami végeredményben az árak emelkedését idézte elő. Baltacim. Az a tény, hogy a lengyel és csehországi ajánlatok a piacról elmaradtak, újabb élénk vételkedvet eredményezett, ami az árak javulásában is kifejezésre jutott. Nyulszapukamag. Prágából és Danzigből érkezett jelentések szerint, az ottani tőzsdéi irányzata barátságosabb volt, a forgalom azonban szűk keretek között mozgott és az árak nagyjában tartottak maradtak. Fehérhere. Az a hír, hogy a szigorú hidegek következtében az állandó rétek és legelők kárt szenvedtek, nem tévesztette el hatását és az irányzat megszilárdult. Az első kézből levő, svédherétől mentes készletek ára 5—10 pengővel emelkedett. Takarmányrépamag. Német, angol, dán és francia piacokon folytatódtak az áremelkedés, a megbízható termelők készletei teljesen kimerültek, a helyi piacon, az időjárásra való tekintettel, a fogyasztás még igen vonatott és félt, hogy ha a kereslet a szokott kereteknél kissé erősebben indul meg, úgy nevesebb termelőknél csak túlzott árkövetelések mellett lehet majd az utánpótlást eszközölni. Tavaszai búkköny. Szatmár és Nagykároly környékén a jugoszláviai kereslet nagy tevékenységet fejt ki a vásárlások körül, ennek következtében a romániai kínálat a helyi piacon alaposan megcsappant és az irányzat szilárdan tendált. Viktória-borsó. Az enyhébb időjárás beállta azt a reményt keltette, hogy borsó iránt nagyobb vételkedvet fog jelentkezni. Minthogy azonban említésre méltó üzlet még olcsóbb árak mellett sem jött létre, a hangulat kimondottan lanyhává vált. Express-borsó. A jelenlegi nagy bizonytalanság uralkodott, ami nagyrészt a vetési idő eltolódásának tulajdonítható. A vetési érdeklődés csekély és a királat túlsúlya követke-

tében az árak csökkentek. Köles. Noha a forgalom nem volt élénk, a keresletet mégis a várható fokozottabb szükséglet kedvezően befolyásolta, ami az elhelyezési viszonyok javulásában rövidesen mutatkozni is fog. Muharmag. A világgiapec irányzata legutóbbi jelentésünk óta ismét szilárdabb. Zsombolya vidéki árúért ab határállomás, elfogadhatatlan árat kérnek, 75 pengőt 100 kilogrammonként. Csillagfürt és Hajdinamag ára nem változott. Babban javuló árak mellett Allandón nagy a kereslet. Mák változatlanul szilárd irányzatot követ. Ha a gazdasági munkálatok nem lehet rövidesen megkezdeni, úgy tartani kell attól, hogy a vetésforgóbból ezidén egyáltalán kimarad. Az enyhébbre fordult időjárás az üzletmenetre élénkitően hatott s úgy gazdasági, mind konyhakerti és virágmagvakra tömegesen érkeznek megrendelések. Árak nyersárúért 100 kg-kint, budapesti paritásán, minőség szerint, bab, fehér 103—110, bab tarka 69—70, baltacim-mag 58—60, borsó, Viktória Ia 45—55, IIa 40—45, búkköny, tavaszi 41—42, csillagfürt 25—27, fehérhere 160—180, kendermag 48—52, köles, fehér 45—50, köles, vörös 31—33, lenmag 45—50, lóbab 32—34, lóheremag arankatartalom és minőség szerint 160—180, lucernamag arankatartalom és minőség szerint 140—165, mák, étkezési célokra 118—120, muharmag 70—75, mustármag 44—50, nyulszapukamag 140—150, pohánkamag 24—26 P.

Burgonya. (A Mezőgazdasági Termelők Egyesületi Szövetkezetének jelentése.) 1929 március 8. A mai felhőztal a budapesti vásárcsarnokban 16 vasúti kocsit volt. Árak méter-mázsánként a budapesti vásárcsarnokban a következők: Nyári rozsburgonya 26-—27-—, ősi rozsburgonya 20-—, Ella burgonya 16-—17-—, fehér burgonya 11-—12-—, Wohltmann burgonya 10-— P. Az irányzat tartott.

Budapesti takarmányvásár. (Budapest székesfővárosi vásárgazdóságának jelentése.) 1929 március 5. Árak méter-mázsánként pengővel: réti széna I. r. 6 16-—18-—, réti széna II. r. 6 13-—15-50, réti széna III. r. csomagolásra 7-50—12-50, muharszéna 18-—21-75, alomszalma I. r. 5-—5-80, alomszalma II. r. 4-— P.

Külföldi terményüzemek. Ujevidék, március 7. Tartott irányzat mellett az árak változatlanok maradtak. — Pozsony, március 7. A mai tőzsdén kenyérgabonában barátságosabb megítélés uralkodott. A takarmányfélék és malomáru is megszilárdult. Jegyzések 100 kilonként egyéb megjelölés hiján feladóállomáson: 73—79 kilós buza 182—184, 76—77 kilós 178—179, magyar buza tranzit Oroszvár 157—158, jugoszláv alsótiszai buza 158, rozs, speciális feltételekkel 173—176, 70—72 kilós rozs 169—170, zab 173—176, jugoszláv és magyar tengeri ab Szob 168—169, La plata tengeri prompt triezti vagonból 164—166, Yellow tengeri triezti vagonból 161—162, román tengeri prompt tranzit Petrovitz 157—158 március-áprilisra jugoszláv tengeri 160—167, tavaszi búkköny 200—220, buzhatszárak 6t cseh koronával olesbódtak, félédes laza széna 82—87, ugynevezett préselt 87—92 cseh korona. (1 cseh korona = 0-17 P.) A többi jegyzés nem változott. — Wien, március 7. A mai terményüzem, a külföldi nyugodtság ellenére, barátságosabb volt. Kenyérmagvak iránt valamivel élénkebb érdeklődés mutatkozott. 78—79 kilós magyar búzáért 37-50 schillinget kértek ab Wien. Tiszavidéki 40-50, belföldi 37 osztrák schilling. Rozs valamivel gyengébben tendált, marchfeldi 37-75 ab állomás, magyar rozs 34—25 osztrák schilling ab Wien. Tengeri nyugodt, magyar áru 37-50, helyben tárolt La Plata 38-50 osztrák schillingért kapható. Zab szilárd, magyar áru 36 osztrák schilling, csehszlóvak 144 cseh korona ab Schattau. (1 schilling 0-80 P.) A hivatalos jegyzések változatlanok maradtak. — Hamburg, március 7. Az irányzat ismét rendkívül csendes, a forgalom csekély volt. Külföldi árpa nyugodtabban tendált, tengeri nem változott. Zab irányzata ma is nyugodt maradt, a piac felvevőképessége megcsappant. Jegyzések tonnánként: buza franko Hamburg 232—234, ab Mecklenburg Hollstein 219—221, rozs franko Hamburg 222—224, ab Mecklenburg Hollstein 209—211, sörárpa 216—230, dunai 182—184, kanadai 186—187, zab franko Hamburg 221—223, ab Mecklenburg Hollstein 209—214, tengeri eredetűnek megjelölés nélkül elvámoltatott franko Hamburg 185—207 márká. (1 márká = 1-36 P.) Külföldi gabona cifrijegyzései: II-a Manitoba buza márciusra 13-55, III-a márciusra 13-20, Rosafé márciusra 12-05, Barusso márciusra 12, Hardwinter márciusra 12-75, dunai delorosz árpa loko 10-80, La plata márciusra 10-75, Western rozs márciusra 12-25, La Plata tengeri áprilisra 11-20, Mixed márciusra 11-25, un Clipped. Plata zab márciusra 10-17 1/2 hf. (1 hollandi forint = 2-30 P.) Pollards búzakarpa hajóuton 136, Brahu hajóuton 144 shilling. — Liverpool, március 7. Buza márciusra 8-11 1/4, májusra 9-2 1/4, júliusra 9-5 1/4 shilling, az irányzat nyugodt volt. Tengeri márc-ápr- májusra 9-3 1/4, áprilisra 9-3 1/4, La plata áprilisra 40, április-májusra 38-3, május-júniusra 37-9 shilling. Az irányzat tartott volt. (1 shilling = 1-40 P.) — Chicago, március 7. A búzapiac nyitáskor az irányzat jól tartott volt. A nyitóárfolyamok a tegnapi zárathoz képest 1/4 centes árjavulást értek el. Később a felszínre került üzlettelenség folytán a nyitási árnyereségek elveszték. A második tőzsdéféldőben kifejezetten szilárd irányzat uralkodott. A javulást a Mississipp áradása következtében előállott súlyos károk idézték elő. A külföldi piacokról jelentett szilárdabb irányzat is hozzájárult a dráguláshoz. A zárlati jegyzéseket 7/8—1 1/8 centtel magasabban állapították meg. A tengeripiacon az irányzat mindvégig szilárd volt. Az árviszokozta károk következtében a kínálat visszahúzódt s miután az exportkereslet fokozódott, az árakban átlag egy centes áremelkedések állottak be. Zárlati árfolyamok: (Zárójelben a legutóbbi záróárfolyamok.)

Buza márciusra 122 1/4, (121 1/4), májusra 127 1/4 (125 3/4), júliusra 129 7/8 (128 1/2). Tengeri márciusra 95 3/4 (94 7/8), májusra 96 3/8 (98 1/2), júliusra 102 1/4 (101 1/2). Zab márciusra 46 (45 3/8), májusra 49 (48 1/4), júliusra 49 (48 1/2). Rozs márciusra 109 1/2 (107 1/2), májusra 111 1/2 (109 3/4), júliusra 111 1/2 (109 1/2). — Winnipeg, március 7. Zárlati árfolyamok: (Zárójelben a legutóbbi záróárfolyamok.) Buza márciusra 129 3/4 (128 3/4), júliusra 131 3/4 (130 3/4), októberre 130 7/8 (129 7/8). Zab májusra 55 1/2 (55 1/2), júliusra 55 1/4 (56). (1 dollár = 5-70 P.)

Állatok és állati termékek.

Budapesti vágómarhavásár. (Budapest székesfővárosi vásárgazdóságának jelentése.) 1929 március 7. Felhajtott bika I. r. 11, II. r. 75, III. r. 7, ökör I. r. 118, II. r. 340, III. r. 16, tehén I. r. 15, II. r. 252, III. r. 34, bivaly III. r. 5, összesen 873. A vásár irányzata lanyha volt, az árak kg-kint 2—4 fillérrel estek. Eladatlannul visszamaradt 55 darab. Árjegyzés éősúlyban kg-kint: bika, magyar II. r. —68—80, tarka I. r. —98—106, II. r. —88—96, III. r. —68—86, ökör, magyar I. r. —98—106, II. r. —72—96, III. r. —60—70, ökör, tarka I. r. —96—120, kivételesen 1-24, II. r. —74—94, III. r. —50—72, tehén, magyar II. r. —75—96, III. r. —64—70, tehén, tarka I. r. —92—111, kivételesen 1-16, II. r. —64—90, III. r. —42—62, bivaly, magyar —58—62, növendék (éves) —64—96, kicsontozni való —38—42 P.

Budapesti szarvómarhavásár. (Budapest székesfővárosi vásárgazdóságának jelentése.) 1929 március 5. Felhajtás 400 darab, ugymint 370 darab élő belföldi szopós borjú és 30 darab élő bárány. A vásár irányzata élénk volt, az árak változatlanok maradtak. Jegyzett árak: Élő borjú, belföldi szopós II. r. 1-40—1-52, kivételesen 1-56, II. r. 1-20—1-36, élő bárány 1-40 P.

Tenyészmárhak és jármosókrök. (Magyar Mezőgazdák Állatértékesítő R.-T. jelentése.) 1929 március 8. I. rendű belföldi jármosókrök (tarka) —88—95, I. rendű belföldi jármosókrök (fehér) —92—96, 1 1/2—2 éves üszök I. r. —1-05, 1 1/2—2 éves tinók —88—92, fiatal, friss fejűtehén 1-35—1-40 P kg-kint.

Budapesti sertésvásár. (Magyar Mezőgazdák Szövetkezete sertéstelepeinek jelentése.) 1929 március 8. A csütörtöki ferencvárosi nyit és zárt vásárra a felhajtás 3544 darab, angol 709 darab volt, eladatlannul visszamaradt 634 darab, angol 205 darab volt. Élénk irányzat mellett a következő árakat jegyezték. Prima urasági 1-72—1-76, prima szedett 1-70—1-72, közép 1-54—1-60, könnyű, jobb 1-32—1-36, könnyű, silány 1-24—1-32, öreg urasági 1-60—1-64, öreg szedett 1-48—1-56, angol sonkamalac 1-40—1-70, zsir 2-14—2-18, szalonna 1-80—1-84, hus 2-10—2-26 P. A beállítani való soványserítés 1-36, hasított felsértés 2-—2-20 P. A pénteki vásárra a felhajtás körülbelül 1100 darab volt. A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete bizományi hízalásra sertéseket elfogad és olcsó előleget biztosít.

Wieni vágómarhavásár. (A Magyar Mezőgazdák Állatértékesítő R.-T. jelentése.) A március hó 4-i, hétfői fővásár felhajtása: belföldi 1010, magyarországi 288, csehszlóvakiai 106, jugoszláviai 65, romániai 930, összesen 2399 darab. Az irányzat kezdetben élénk volt, később ellanyhult, a bika ára 5—10 garassal, egyéb minőségű 5 garassal drágult. Jegyzések: ökör, extrém 2-10—2-20, I. r. 1-80—1-90, II. r. 1-35—1-45, III. r. 1-05—1-15, bika, extrém 1-40—1-55, I. r. 1-35—1-45, II. r. 1-25—1-35, III. r. 1-10—1-25, kicsontozni való —70—80, tehén, extrém 1-70—1-80, I. r. 1-20—1-30, II. r. 1-05—1-15, III. r. —85—95 schilling kg-kint.

Wieni sertésvásár. (A Magyar Mezőgazdák Állatértékesítő R.-T. jelentése.) 1929 március 5-i, keddi fővásár felhajtása: belföldi hussertés 16, magyarországi zsirsertés 938, lengyelországi hussertés 8584, romániai hussertés 611, zsirsertés 21, jugoszláviai zsirsertés 980, összesen hussertés 9211 darab, zsirsertés 1936 darab. Az irányzat hussertésben k3zepes, zsirsertésben vonatott volt. Jegyzések: prima zsirsertés 2-25—2-30, kivételesen 2-35, öreg zsirsertés 1-95—2-05, szedett zsirsertés 2-—2-30, keresztetett 2-—2-35, kivételesen 2-40, hussertés 1-85—2-35, kivételesen 2-40 P.

Csehszlóvági állatárak. (A Magyar Mezőgazdák Állatértékesítő R.-T. jelentése.) Március 4-i, hétfői marhavásár felhajtása 650 darab volt közepes irányzat mellett. A sertésfelhajtás 3580 darab volt (780 darab zsirsertés), az irányzat úgy hus, mint zsirsertésben élénk volt. Jegyzések: Ökör I. r. 7-50—9-25, ökör II. r. 6-50—7-40, tehén I. r. 6-50—7-20, tehén II. r. 5-50—6-40, bika I. r. 6-50—7-50, bika II. r. 5-50—6-40, növendékmarha I. r. 4-50—6-—, hussertés I. r. 10-—10-70, hussertés II. r. 9-—9-90, zsirsertés I. r. 11-—11-90, zsirsertés II. r. 10-40—10-90 cK.

Tej- és tejtermékek. (Budapest székesfővárosi vásárgazdóságának jelentése.) A vásárcsarnokokban 1929 február 24-től március 2-ig jegyzett árak pengőben. Teljes tej literje —36—44, lefölözött tej literje (nyílt piacokon) —16—18, habtejszín literje 3-—4-—, tejfejl literje 1-80—2-40, centrifugált vaj kg-ja kicsinyben 5-60—6-80, nagyban 5-20—5-80, szedett vaj kg-ja kicsinyben 4-40—5-—, tehénturó kg-ja 1-—1-40, juhturó kg-ja kicsinyben 3-—3-60, grói sajt kg-ja kicsinyben 4-80—6-—, trappista sajt kg-ja kicsinyben 3-—4-20, emmentáli sajt kg-ja kicsinyben 5-—6-— P.

Tejpiac. (A Budapesti Központi Állatmos Tejesarnok R.-T. jelentése.) 1929 március 7. Árusító fiókjainkban a kannamej fogyasztási ára változatlanul 44 fillér.

Baromfi és tojás. (Budapest székesfővárosi vásárgazdóságának jelentése.) A vásárcsarnokokban 1929 február 24-től

GERMISAN nedves **TUTAN** száraz
 csávázószer a legmegbízhatóbb a tavasziak üszögje és a répa gyökérfekélye ellen.
 Gyártja a SACCHARINFABRIK A.-G., MAGDEBURG. Forgalomba hozza:
PANTODROG R.-T. Mezőgazdasági Osztálya, Budapest, V., Visegrádi-utca 7. szám. 5062

március 2-ig jegyzett árak pengőben: Csirke, élő, darabja 2'—4'50, tyúk, élő, darabja 3'50—7'—, pulyka, élő, darabja 5'60—10'—, hizott ruca kg-ja 3'—3'80, hizott pulyka kg-ja 2'80—3'50, libamáj kg-ja 6'—15'—, ludzsír kg-ja 3'20—5'—, tejás darabja —18'—24 P.

Gyapju. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete jelentése.) 1929 március 8. A londoni gyapju-akció — amely március 5-én kezdődött — lanyha irányzattal indult. A merinó gyapjuért 5, a középminőségűért 5, 7, a goromba minőségűért pedig 5—10 százalékkal alacsonyabb árakat fizettek. A londoni gyapju-akció lanyha irányzata következtében, a hazai piacon is mérsékeltek az ajánlatokat és pedig a gyapjunál kilogrammonként körülbelül 10, új gyapjunál pedig körülbelül 20 fillérrel. Az 1928. évi gyapju ára minőség szerint kilogrammonként 2'40—2'70 pengő, az új gyapjuért pedig kilogrammonként 2'20—2'40 pengőt ajánlanak.

Nyersbőr. A budapesti nyersbőrpiac az elmúlt hét óta az árak nem változtak. Árak: marhabőr, magyar (25—35 kg-os) 1'30—1'40, marhabőr, tarka (25—35 kg-os) 1'40—1'50, marhabőr, magyar (36—49 kg-os) 1'10—1'20, marhabőr, tarka (36—49 kg-os) 1'20—1'30, marhabőr, magyar (49 kg-on felül) 0'90—1'—, marhabőr, tarka (49 kg-on felül) 1'—1'10, borjubőr (hosszu lábbal) 2'10—2'20, juhbőr 1'20—1'30, báránybőr (fehér merinó) 5'20—5'50 P kg-kint. A tarka és goromba báránybőr kg-ja 2'—2'10 P.

Különfélék.

Paprika. (A m. kir. földművelésügyi minisztérium növényvédelmi és növényforgalmi irodájának jelentése.) Budapest, 1929 március 6. A kereslet tartózkodása folytán az árak kissé gyengültek. Termelői árak: Szegeden: Csövespaprika füzerekenként 9'—10'—, édesnemes paprika kg-kint 5'10—5'40, félédes paprika kg-kint 4'60—4'80, I. r. paprika kg-kint 3'20—3'60, II. r. paprika kg-kint 1'—1'40, III. r. paprika kg-kint —'60—'80 P. Kálcsán: Édesnemes paprika kg-kint 5'10—5'20, rózsapaprika kg-kint 3'30—3'40, II. r. paprika kg-kint 1'70—2'80, III. r. paprika kg-kint —'70—1'30, csövespaprika kg-kint 2'80 P.

Zöldsej és gyümölcs. (Budapest székesfőváros vásárgazdagságának jelentése.) A vásárcsarnokokban 1929 február 24-től március 2-ig jegyzett árak pengőben. Sárgarépa kg-ja —'35—'52, petrezselyem kg-ja —'70—1'20, zeller kg-ja —'60—1'—, kalarabé kg-ja —'70—1'—, karfiol (külföldi) 1'70—2'40, vöröshagyma —'22—'32, fokhagyma kg-ja —'50—'90, cékla kg-ja —'30—'56, fejeskáposzta kg-ja —'50—'65, kelkáposzta kg-ja —'60—1'—, vöröskáposzta (külföldi) kg-ja —'58—'80, torma kg-ja 1'—2'20, rózsaburgonya kicsinyben kg-ja —'28—'36, nagyban q-kint 22'—30'—, közönséges burgonya kicsinyben kg-ja —'14—'20, nagyban q-kint 12'—15'—, kifliburgonya kicsinyben —'38—'46, champingomba kg-ja 2'80—5'—, retek kg-ja —'50—'80, ugorka 1'20—1'40, sóska kg-ja 3'60—5'—, spenót kg-ja 2'40—3'80, alma kg-ja —'70—2'60, körte kg-ja 1'—2'20, térlé ellett szőlő 2'40—3'60 P.

Budapesti vadpiac. (Budapest székesfőváros vásárgazdagságának jelentése.) A vásárcsarnokokban 1929 február 24-től március 2-ig jegyzett árak pengőben: szarvas egészben kg-ja kicsinyben 3'—3'60, vaddisznó kg-ja 3'60, vadruca darabja 1'80—2'—, fácán darabja 4'—, fogoly drb-ja 2'30.

Budapesti halpiac. (Budapest székesfőváros vásárgazdagságának jelentése.) A vásárcsarnokokban 1929 február 24-től március 2-ig jegyzett árak pengőben: ponty, élő, kicsinyben, nagyság szerint 2'40—3'60, nagyban 2'20—2'80, ponty, jegelt, kicsinyben, nagyság szerint 1'60—2'40, nagyban 1'20—2'—, harcsa, élő, kicsinyben, nagyság szerint 4'—7'—, harcsa, jegelt, kicsinyben, nagyság szerint 3'—6'— P.

Borpiac. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete borértékesítő osztályának jelentése.) 1929 március 8. A múlt hónapban a nagy hideg miatt a bevásárlás szűk keretek között mozgott. Szállítások teljesen szüneteltek. Az utolsó napokban az üzlet élénkebb, a szállítások megkezdődtek és miután az alacsonyfokú borok iránt élénk a kereslet, ára szilárd. Borárak: Paraszta 9—10°-ig 2'—2'20 pengőtől feljebb. A jobb uradalmi 11°-os tételékért 2'50—3'— pengőt, a 12°-os és ennél magasabb fokú zöld-fehér árúért 3'—3'50, egész 4 pengőt fizetnek. Fenti árak hektoliter- és Mallingand-fokonként részben fejtve, részben seprővel értendők, ab termelőhely.

Szész és szeszszitalok. 1929 március 8. A szeszüzletben a forgalom a hidegebb időjárás folytán élénk és az összes szeszüzletben változatosan árban törtétek nagyobb üzlet. A detailforgalomban finomított szesz és denaturált szesz kelt élénk forgalom mellett változatosan árban. Gyümölcsitalokajánlatában a kínálat azáltal, hogy a hidegebb idő folytán több helyen a termelést csökkentették, gyéresebb és törköly új 3'70—4'—, szilvórium új nyári árú 4'80—5'—, kék árú 6'—6'20, borpárat 4'80—5'— pengőig kelt el 10,000 literfokonként + 2% forgalmi adó ab termelő állomás.

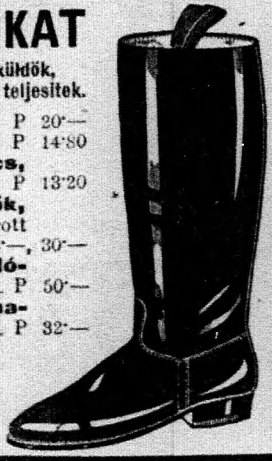
Cukor. M. T. I. jelentése. London, 1929 március 7. Cukor tőzsdezárlat: „B” típusú fehércukor londoni szabadraktárból márciusra 12/6—12/7¹/₂ shilling per cwt. (1 shilling = 1'40 P. 1 cwt = 50'8 kg.) Az irányzat tartott, a forgalom élénk.

Országos állatvásárok. 1929 március 11-től március 18-ig. Március 11. Dunaszekcső, Vajszló, Hercegfalva, Bató, Kéthely, Nagyatád, Adánd, Nagydorog, Csögle, Veszprém, Nova, Kálóz, Jászfényszaru, Tiszaróff, Kunszentmiklós (bizonytalan), Füzessabony, Mándok, Kálló, Balassagyarmat, Tarcal, Sajószentpéter, Magyarboly. Március 12. Rackozár, Sósut, Nagybajom, Gálosfa, Somogyásmon, Karád, Csoma, Simontornya, Körmend, Répecszentgyörgy, Badacsonytomaj, Zalaszentgrót, Göc, Borsodnádasd (sertés- és juhvásár). Március 13. Újmalomsok, Gyöngyöspata, Büssü, Polgár. Március 14. Hosszuhelény, Somogyád, Görgeteg, Balatonendréd, Hajdúhadház, Jásztelek, Nyitábrány, Jank, Bodvaszilás, Devecser. Március 15. Székesfehérvár. Március 16. Szentdienes, Attala, Szenna, Makó, Hódmezővásárhely. Március 17. Kisujszállás, Kiskunfelegyháza, Budapest (2 nap), Baja. Március 18. Siklós, Bogdása, Mohács, Peráta, Iszámér, Cece, Sárkeresztúr, Polgárdi, Seregélyes, Mosonszentjános, Győr, Nagyigmánd, Esztergom, Berzence, Nágocs, Döbrököz, Bataaszék, Vasvár, Kőszeg, Somlóvásárhely, Ósi, Zalaegerszeg, Kunbaja, Kalocsa, Kisvárd, Mátészalka, Szendrő, Mezőkövesd, Putnok, Bánréve, Apc, Nagyoroszi, Salgótarján, Tokaj, Szécsény, Zirc.

MINTAPÁROKAT

vagy képes árjegyzéket küldök, postal rendeléseket pontosan teljesítek.

- Férfi boxcipő, egész P 20'—
- Férfi sárga strapacipő P 14'80
- Sárga tehénbőrakancs, tiszta bőr P 13'20
- Vadász- és sportcipők, dupla talp, bőr-bevarrott nyelv P 22'—, 26'—, 30'—
- Elsőrangú box lovaglósizma kézimunka P 50'—
- Strapa bőr- vagy halinacsizma P 32'—

KISS H.
cipőgyároskereskedő
Budapest, VII.,
Miksa-u. 13.

Állandóan készleten ábra szerinti és egyéb kivitelű
kézi-és-erőüzemű TRÁGYALÉSZIVATTYÚK
Győző Béla és Társa
szivattyú és fecskendő specialista
Budapest, V. Bőrö Acsi-utca 33.
Telefon: Automata 242-77.

TRÁGYALÉ-ÉS VIZHORDÓK.
TRÁGYALÉSZITŐK
ÁLLANDÓAN KÉSZLETEN.

A M. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérigazgatója
BUDAPEST, V. KERÜLET, VILMOS CSASZAR-UT 32. SZÁM.
A Győri Waggonyár: szekérkerék gyártmányainak vezérképviselete.
Modern gazdaságokban kitűnően bevált

Rába
szekérkerék
hajlított talppal, vasalva. — Tökéletesen száraz faanyag! — Rendkívül tartós! — Készül minden járatos méretben. 5340

Hirneves Szent Egydy-i GÖZEKEKÖTELEKET

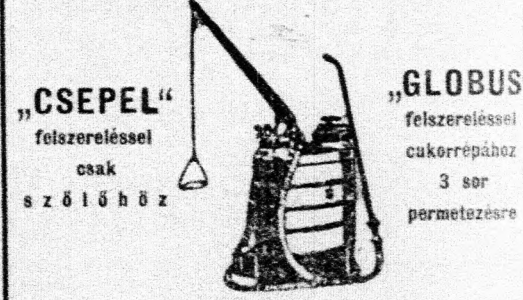
legelsőrendű minőségben raktárról azonnal szállít a gyár képviselője:
Magyar Béla
Budapest, VI., Gróf Zichy Jenő-utca 30.
Telefon: T. 244-47

MÉLYHUTÉS — JÉGGYÁRTÁS
minden szakértelem és vegyszer nélkül
A SVÁJCI BROWN-BOVERI-FÉLE 5742

piros-ezüst (A) (S) hűtőautomatával
Egyszerű! Nincs közlés! fesséjű! Nincs utántöltés!
A HŰTŐAUTOMATA MELLETT ELSŐRANGU AMMONIÁK-KOMPRESSZOROKKAL SZOLGÁLTATUNK.
Gellért Ignác és Társa R.-T.
Budapest, VI., Podmaniczky-u. 41.
WIEN TELEFON: AUTOMATA 212-91 BRÜNN

„UNIVERSAL”[®]
magasnyomású dugattyús háti permetező

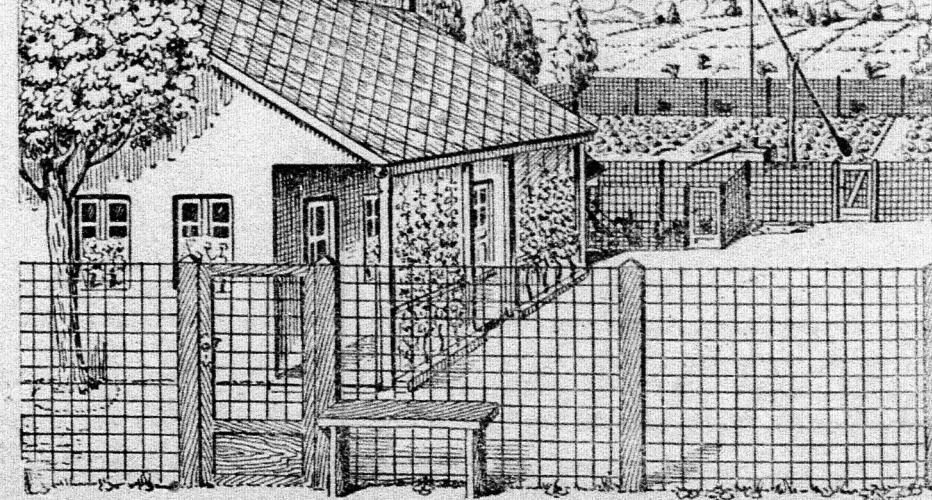
„CSEPEL” felszereléssel csak szőlőhöz
„GLOBUS” felszereléssel cukorrépa-hoz 3 sor permetezésre
„ARBOR” felszereléssel, gyümölcsfához
speciális belső olmozással, kénfózetek és egyéb ártalmas vegyszerekhez egyaránt használható.
Universal permetezőinket kívánatra állandóan működő folyadékkeverő-készülékkel is szállítjuk
Gyártja:

WEISS MANFRED
ACÉL- ÉS FÉMMŰVEI R.-T., CSEPEL.

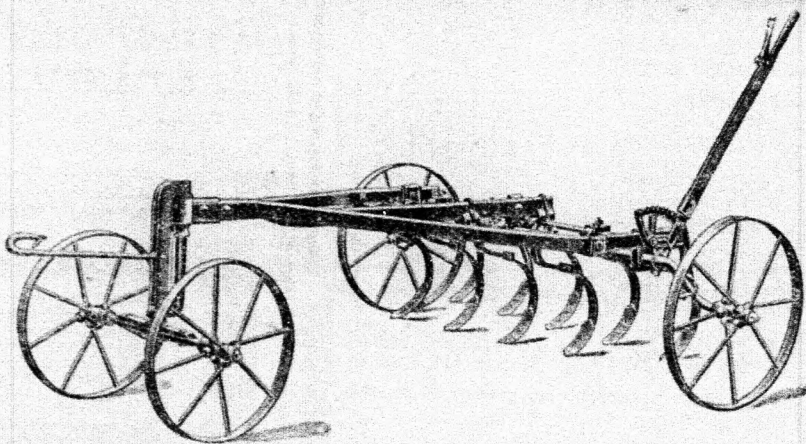
Kapható:
Agrarglobus

Mezőgazdasági Gépkereskedelmi R.-T.
Budapest, V. kerület, Lipót-körut 12. szám
Telefon: Aut. 283-49 5631

Rendes a házatája, ha HAIDEKKER HUNGÁRIA-fonattal keríti be

Igen alkalmas lakóházak, belsőségek, udvarok, szőlők kerítésére.
Egyedüli gyártója: **HAIDEKKER SÁNDOR** sodronymű-, vasbutor- és láncgyár
Budapest, Üllői-ut 48/5.
Okvetlenül kérje szép képes árjegyzékünket, amit szívesen küldünk INGYEN!!!

Szállítható kíván-
ságra fenti szivalaku
késekkel is.

A hótömegek által megnyomott szántások gyors és alapos
fellazítása és vetésre alkalmassá tételére kiválóan bevált

rugalmasfogú Kultivátort

ugy fogatos erőre, mint **traktorvontatásra** is azonnal szállíthatjuk.

Kapható:

BÄCHER-MELICHAR cégnél, Budapest, V., Vilmos császár-ut 60.

Sürgönycim: „KULTUR“

2314

Telefonsz. 228-02, 219-57

TAVASZI VETŐMAGUAK

legkiválóbb minőségekben,
jutányos áron és előnyös fizetési
feltételekkel, azonnali vagy
későbbi szállításra előjegyezhetők

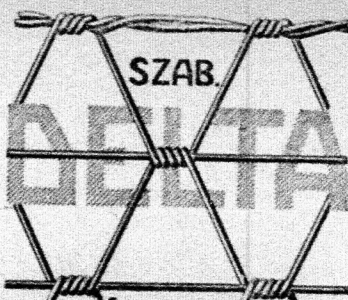
Földes Győző

Mag- és Termény-
Kereskedelmi r.-t.-nál

Budapest, V., Zrinyi-u. 14.

Telefonszám: 141-10 és 141-46

Táviratcim: Földesur, Budapest

DROTFONAT
A LEGJÓBB KERITÉSANYAG.
KOLLERICH PÁLÉSFIAI
BUDAPEST, IV. FERENC-JÓZSEF RAKP. 21.

Most jelent meg!!!

Baromfi betegségek

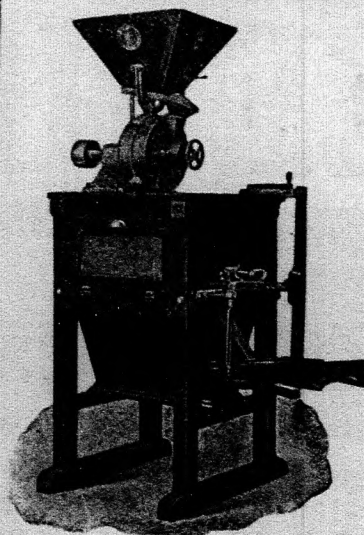
II. bővített kiadása

Irták:

Balás Károly és Winkler János

192 oldal 77 képpel — Ara 6 pengő

„PÁTRIA“ R.-T. KÖNYVOSZTÁLYA,
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI-UT 25. (Köztelek)

IRUS DARÁLÓ és ŐRLŐMALOM

Nagy munkateljesítmény!

Csekély erőszükséglet!

Abrás prospektussal és árajánlattal szolgál
a magyarországi vezérképvislet.

Magyar Királyi Allamvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége
Budapest, V., Vilmos császár-ut 32. Nyugati fiók: VI., Vilmos császár-ut 63.

Keresek mintagazdaságokat és kertészeteket, akik német és holland cégek megbízásából spenót és hónaposretket termelését vállalnak. Vetőmagot én adok. Igen magas árakat fizetek. Érdeklődők írjanak: **Kellner Ilka** magkereskedő és magtermelő, Budapest, VIII., Rákóczi-ut 9. Telefon: J. 304-83

LUCERNAMAG

elsőrendű garantált saját termései arankamentes területen holdankint 5% q-ás hozama, fehérbarcás, államilag ólomzolt, métermázsánként 200 pengős áron eladó kisebb tételekben is dr. gróf Semsy László balmazújvárosi uradalomban, Balmazújváros, Hajdu megye. 5809

Virágtenyésztés. Írta: Czapáry Bertalan kert. igazgató 318 oldal, 262 képpel. Ára: 8 pengő "Patria" r.-t. könyvkiadása, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

10-20 holdas baromfitenyésztésre alkalmas gazdaságot keresek bérbe vagy megvételre

Budapest közelében könnyen megközelíthető helyen. Ajánlatok Binder, Budapest, Rökk Szilárd-utca 18. címre küldendők. 5855

Vetőmagnak Viktória-Express-borsó

métermázsánként **45 pengőért** kapható. Kivánatra mintával szolgálók. **Csanak Jenő, Szalkszentmárton, Pest megye.** 5810

Amortizációs kölcsönt földbirtokosoknak

több 100 ezer pengőt sürgősen kibélyezünk 7-7½% kamattal, becsúls és váltó nélkül, holdankint 4-70 pengőig. Kétszázötven forintig, utólagos kamattal és ültetőkamattal bekezelettel. Egyszeri kölcsönt 8½% FÖLDHITEL, Budapest, Dohány-u. 90. kamattal. 5856

A bécsi „Hochschule für Bodenkultur“ s a magyar-óvári akadémia okleveleivel bíró

gazda megfelelő állást keres

Szívélyes megkereséseket kér: Agrar-Ingenieur, Dipl. Landwirt Karl Kos Sauerbrunn, Burgenland. 5844

Sopron vármegyében, Soprontól mintegy 20 km. távolságban fekvő

urasági birtok

mely **530 kat. hold szántóból, 138 kat. hold rétől, 83 kat. hold legelőből és 29 kat. hold földadó alá nem eső területből áll,** 1929. évi október hó 1-től kezdődőleg **haszonbérbe adandó.** Bővebb felvilágosításokat **dr. Leitner Ernő budapesti ügyvéd (IV., Régi posta-utca 5.)** ad, akiből a haszonbérleti ajánlatok is **f. évi április hó 10-ig** beadandók. 5851

Ford

uljon hozzánk, ha **Fordson-traktort vagy Ford-autót** akar venni vagy becserelni. Legolcsóbb árak, legkedvezőbb feltételek. Legmesszebbmenő garanciák. 1124/5311

Szűz

Edjön meg! **Magyar Talajművelő és Gazdaságberendező R.-T. Győr, Vilmos császár-ut 45. — Ford autorizált képviselő.**

Tavaszi patkányirtást

95% garanciával végez SINKA hatóságilag engedélyezett patkányirtó. 5808
Előre egy fillért sem!!!
Sinka László, Békésgyula, Damjanich-utca 14.

Hirdetés.

A jászberényi református egyház tulajdonát képező és Jászjákóhalma (5500 lélekszám) községben levő **malom szabadkézből eladó.** A malom félmagas őrlésű, 11 járatú hengergőzmalom. Jókárból levő 75 lóerős, Láng-féle, alacsony és magas nyomású géppel, megfelelő kazánnal és teljes műhelyfelszereléssel. Hozzá tartozik 2400 négyzetögl beltelek, 4 szobás, üvegerandás uri lakás, 22 méter hosszú, természetesen alapincézett új melléképület, bővizű saját tulajdon artézi kut, az ezen kútból és mellette levő folyóból táplált halastó, öntözésre berendezett nagy kertek. Nagy istálló, szónaktár, kocsiszin, magtárpépület, molnár- és gépészlakással és még külön egy molnárakásnak alkalmas melléképület.
Erdeklődők forduljanak a jászberényi református egyház lelkesi hivatalához vagy Papp Péter presbiterhez, lakik Jászberényben, Kossuth Lajos-utca 36. szám. 5736

Havonta megjelenő **KÖNYVÁRJEGYZÉKÉT** ingyen küldi a "Patria" r.-t. könyvkiadása, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Nagy tiroli tenyészbika-eladás.

Február, március és április hónapokban Tiroli összes tenyészterületein igen jelentős tenyészbikakiállítások lesznek, melyeken jónövésű, alpesi származási bizonylattal bíró bikák kerülnek eladásra. Az eladásra kerülő bikák körülbelül 1½ évesek.
A leginkább tekintetbe jövő fajok:

Borzderes oberinntáli hegyiszarvasmarha, tiszta oberinntáli, tiroli pinzgauai marha, unterinntáli tarka marha (Berni típus), zillertáli és tuxi marha. Minden felvilágosítást a felhajtott bikák, marhák állapotáról, áráról, a kiállítások sorrendjéről a legnagyobb készséggel ingyen ad „Die Viehverkaufsmittlung des Landeskulturates für Tirol“ in Innsbruck, Greilstrasse No. 9.

A marhavásár-közvetítő országos tanács kívánatra szakembereket is ajánl a bikák megvételére és készségesen segít a vásárlásnál, szállításnál, élelmezésnél, kísérők beszerzésénél stb.

A tiroli országos gazdasági tanács elnöksége.

Reitmaier Ferenc

gazdasági tanácsos, elnök.

5817

Szénsavas trágyamész

95-100%-os, jól oldódó, megbízható minőségben, vagontételekben szállít:
Greiner és Dr. Várkonyi
Budapest, IV., Múzeum-körút 5. Telefon: Autowata 867-00

Gazdák figyelmébe!

Férfi és női angol lovaglósizmák, vízhatlan gazdasági csizmák, vadászcipők a legjobb kivitelben, a legolcsóbb árban megrendelhetők:

STEFANITS JÁNOS cégnél
Budapest, IX., Üllői-ut 85.

Ujekék

14 db Kühne-féle egyes eke 8 A sz.
18 » Kühne-féle egyes eke 10 A »
66 » Flöte-féle egyes eke FSG 3 »
26 » Hofherr-Schranz-féle DIOMS
6 » Hofherr-Schranz-féle rigóirós eke
15 » Kühne-féle háromvasú eke 9 D sz.
1 » Kühne-féle háromvasú felhúzható eke TFO
1 » Kühne-féle háromvasú felhúzható eke TFO
a napi árnál lényegesen olcsóbban kaphatók, kedvező fizetési feltételek mellett.
ABELES EMILNÉL, Budapest, V., Váci-ut 88. Telefon: L. 909-23. 5853

Ajánljuk a M. Kir. Növénynevelési Intézet által elismert következő eredeti nemesített vetőmagvakat:

Rédei gróf Eszterházy Pál-féle eredeti nemesített **lovászpatonai fehér zab** (nagy szemű, bőtermő, nem dül).

Eredeti nemesített **lovászpatonai sárga lófogu tengeri** (korai bőtermő).

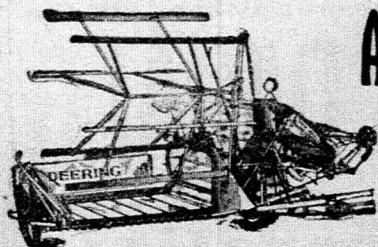
Eredeti nemesített **lovászpatonai hosszú fehér tengeri** (25-30 cm. hosszú esővek, óriási szár, szem- és csalamádétermelésre igen alkalmas, magas keményítőtartalom).

Eredeti nemesített **lovászpatonai korai fehér tengeri** (kitünő másodnövény pl. biborhere után).

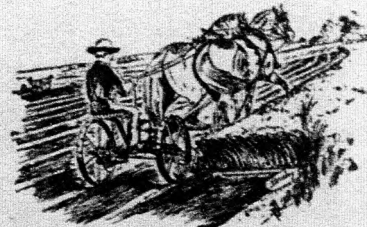
Ezenkívül ajánljuk **nemesített piros kölest** (korai, bőtermő, egyszerre érke be, kopatásra keresett, kopatva egyforma sárga színű).
Garantált elsőrangú csiraképeség és tisztaság.

Ajánlatot és mintát küld:

Rédei gróf Eszterházy Pál növénynevelési üzeme, Lovászpatoná, Veszprém megye.
Budapesti eladási iroda: VI., Andrásy-ut 68.
Telefon: L. 999-73 5849

A DEERING-féle

arató-, Kaszáló- és gyűjtőgépek

hazánkban 40 év óta ismertek, legtartósabbak és legcsekélyebb vonóerőt igénylik.

Legjobb minőségű eredeti Deering-féle **kéveköttőzsineg**, ugyancsak minden Deering gépéhez való **eredeti gyártmányu alkatrészek** állandóan raktáron vannak.

Ajánlattal szolgál:

PROPPER SAMU R.-T., BUDAPEST, V., VILMOS CSÁSZÁR-UT 52.

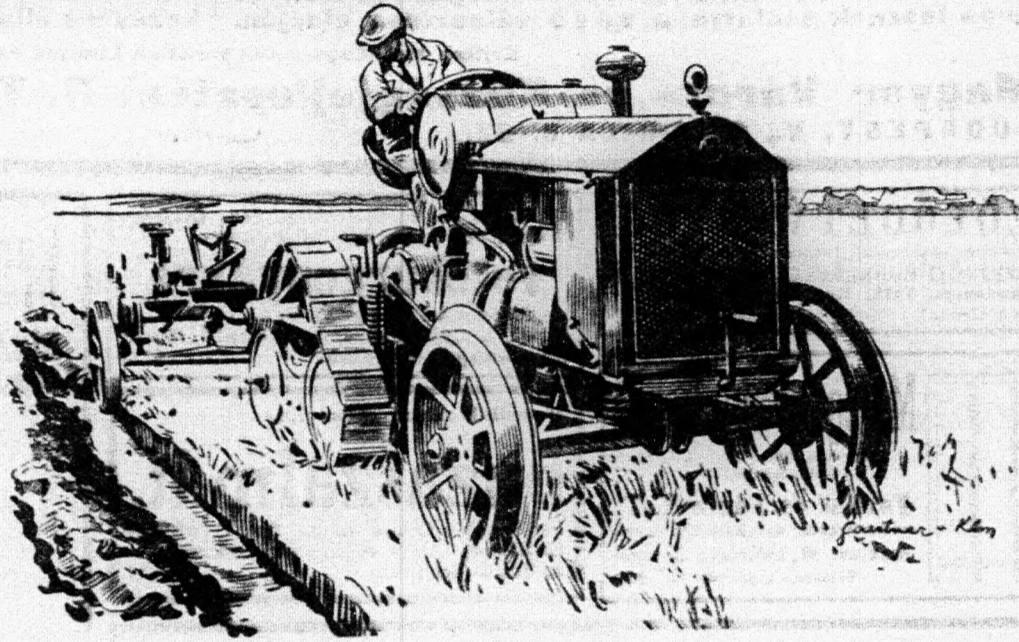
Vetőburgonya
fajszta korai rózsza, szabadalmazott postaládáim-
ban előcsiráztatva, továbbá Ella, Kifli, Sárga,
Wohlmann és bármely fajtát minden mennyiség-
ben vagontételben előnyös fizetési feltételek mellett
szállít: **Schönvald Lipót** burgonyaközvetítő iroda,
Budapest, IX., Lónyay-u. 46. Telefon: Aut. 874-42.
Több aranyérem elismerés és kitüntető oklevelek.

GYÜMÖLCS TERMESZTÉS BENA-JÖVŐ!

NAGYOBB TERMÉS - TÖBB PÉNZ!
Az Ön traktora az idén a legjobbat fogja
nyújtani: állandó, nagy teljesítményt.
On valóban csodálkozni fog traktora
teljesítőképességén, ha tüzelőanyaga
SUNFLOWER PETROLEUM
lesz, helyes kenésére pedig Gargoyle
Mobilolilt használ.

Ügyeljen a védjegyre és kérjen kifejezetten
SUNFLOWER PETROLEUMOT.

NAGYOBB TERMÉS - TÖBB PÉNZ
SUNFLOWER PETROLEUM
által.

Főkertész

aki nagyterjedésű, elsőrangú kertészetet gazda-
ságosan vezetni képes és különösen magtenyész-
tésben, konyhakertészetben, gyümölcsöskezelés-
ben, dísznövénykultúrában kiváló erő, biztos
kultivátor és parkkezelésben is jártas, vidékre
keresztetik. Csakis nagy gyakorlattal bíró és
eredményeket elérni tudó szakemberek ajánl-
koznak. Ajánlatok a kor, családi állapot,
eddig működés közlésével, esetleg bizonyítvány-
másolatokkal felszerelve, következő címen kül-
dendők: **Ráde Károly székesfővárosi**
kertészeti igazgató, Budapest, X.,
Népliget. 5847

Átcsereőnök

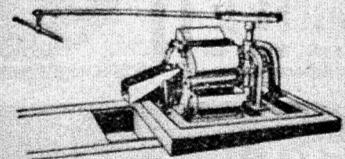
nagyon jó, teljesen hibamentes állapotban levő
Fowler-féle ötös, hatos gőzeke ekén-
ket, melyhez hármas általajturó tartozik **hetes,**
nyolcas könnyű ekére, Fowler- vagy
Kemnagyardmánya.
Értesítést kér: 5836
Hazai Mezőgazdasági r.-t. központi irodája,
Budapest, VI., Andrásy-ut 98. Tel.: 141-47

Magyar Általános Köszénbánya
Részvénytársulat, Budapest
V., Zoltán-utca 2-4.

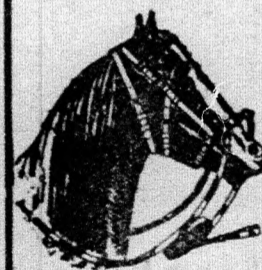
Szállít: oszlepléshez, gőszéntárhoz és házfűtéshez
la tatabi tojás- és téglabrikettet
la tatabi darabos- és kockaszemet
Felsőgallai karbidot,
nagyüzemi áruportland cementet,
égetett meszet 7007

Évi kötés mellett
vajat és uradalmi tejet
átvesz legmagasabb napi áron **Sanus Tej-**
üzem R.-T., Budapest, VIII., Karpfenstein-u. 13.
Telefon: József 458-52 5858

ELEVATOR JÁRGÁNYOS KERTÉSZKÜT
TELJESÍTMÉNYE ÓRÁNKÉNT 350-400HL.

FARKAS és TÁRSA R. T.
VASSZERKEZETI GYÁR
BUDAPEST V. LEHEL-UTCA 8

50 évesek a
FREUND-nyergek, lószerszámok
nyereg- és istállószerkek

KÉPES ÁRJEGYZÉK KIVÁNATRA!
ALAPITVA 1848-BAN
FREUNDA, ÉS FIA
BUDAPEST, VIII., KÖFARAGÓ-UTCA 8.
Telefon: József 312-18 5856 Telefon: József 312-18

Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetsége

(Altruista bank)
Budapest, V., Nádor-utca 32. sz.

100 holdon felüli birtokosoknak
kedvező feltételek mellett
már most engedélyez termé-
nyükre előleget, ugynevezett

zöldhitelt

KNUTH K.

MÉRNÖK ÉS GYÁROS
BUDAPEST, VII., Garay-utca 10. TELEFON: J. 310-75

Vízvezetékek

Központi fűtések

12 HAVI HITELRE, vagy havi részletekre szállít 9%-os kamat mellett mindenfajta bel- és külföldi tejelő- és tenyésztőteheneket, hizó- és legelőmarhákat

borju és növendékállatokat, hazai és erdélyi igás marhát.

Importált yorkshirei tenyészsertéseket, kanokat (Angol- és Németországból), mindenfajta lovat és juhokat.

Az összes állatok legjobb minőségben és előnyös áron lesznek szállítva a vevő választása alapján.

Kérjen kellő időben ajánlatot, mert tavasszal az árak emelkedni fognak.

Az 1928. évben több, mint 1000 tenyésztőtehenet szállítottunk.

A legkedvezőbb referenciák a vevők rendelkezésére állanak.

British and Magyar Corporation Limited képviselője:

Magyar Város- és Községfejlesztési R.-T. Állatkereskedelmi osztálya
BUDAPEST, V., BÉLA-UTCA 8. SZ. Bankkóntó a Budapesti Takarékos és Vásárpénztárnál.

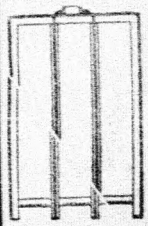
SZŐLŐOLTVÁNYOK

gyökerező hazai vesezők, fajtisztán, legelősebben a NEMZETKÖZI BORKERESKEDELMI R.-T.-nél Budapest, VIII., Kenyérmező-utca 6. Kérjen árajánlatot! 5707 Kérjen árajánlatot!

Középkorai rózsza, Őszi rózsza, Ella, Deodara, Krüger, Wohltmann, Kifli- és „Bellona”-

vetőburgonyákra

megrendeléseket tavaszi szállításra elfogadunk. Árajánlattal szolgál: Szold Manó gazdasága, Mezőlak. 5723

Melegágyablakokat

vaskeretes, 100 x 150, 20 kár-ól jutányosan szállít!

Farkas és Társa R.-T. vaszerkezeti- és lakatosárú gyára Budapest, VI., Lehel-utca 8. szám Telefon: Lipót 908-62 2190

Veszünk néhány vagon prima

buzaszalmát.

Legelősebb ajánlatok franko Buchs Johann Galliker, Landesprodukte en gros Emmenbrücke (Schweiz). 5836

Legelőnyösebb beszerzési forrás mezőgazdasági gépkatrészekben!

Nagy raktárkészlet a világ minden gyártmányú fűkaszaló-, kévekető- és marokrakó-aratógép-, tárcsásborona- és lógereblye-alkatrészekben stb.

Kiváló minőségért és pontos kivitelért a legmesszebbmenő szavatosságot vállalom. Szállítok továbbá:

Traktor-, motor-, henger- és gépolajat, gépzsiradékokat csakis a legkiválóbb minőségben, az összes üzemszükségleti cikkeket és mezőgazdasági eszközöket.

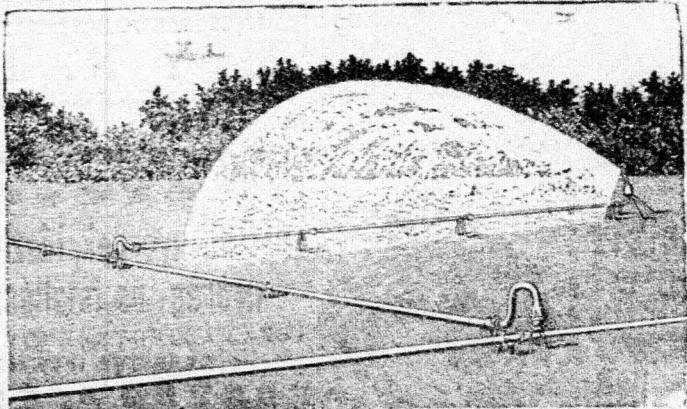
KOCSIS GYULA gépforgalmi és műszaki vállalata, Budapest, IX. ker., Ferenc-körút 1. sz.

Telefon: József 371-81

PHOENIX öntözőberendezések

forgó távszóróval adnak 10.000 négyzetméterig = 2-3 magyar holdig egy-egy állásból csapadékot!

Óriási munkamegtakarítás a oszvek szállításánál

Nagy megtakarítás kezelőszemélyekben.

Legelősebb üzemköltségek!

WINTER CURT okl. mérnök, Budapest, I., Krisztina-körút 53. sz. Telefon: A. 506-01 5845 Telefon: A. 506-01

BORSÓVETŐMAGOT

közvetlenül termelőknél

terméskor történő fizetésre

jutányos áron és feltételekkel szállít:

Földes Győző

Mag- és Terményhereskedelmi R.-T.

Budapest, V., Zrinyi-u. 14.

Telefonszám: 141-10 és 141-46

Távíratcím: Földesur, Budapest

RENDELJEN JÓL BEVÁLT **SZOLD FÉLE**

FELHIVÁSRA AJÁNLATTAL SZOLGÁLUNK!

SZOLD GAZDASÁGOK NÖVÉNYNEMESÍTŐ TELEPE

NEMESITETT ZAB és TENGERI VETŐMAGOT

MEZŐLAK

ARTÉZI KUTAK

furását mérsékelt árakkal vállalja **Soós Sámuel** kutfurómester Ujpest, Gróf Apponyi-utca 52. sz. 2108

Nem k eshetik el

a tavaszi munk atokkal, ha olyan nagy teljesitményü, feltétlen üzembiztos, komoly muukag ppel rendelkezik, minő a

JOHN DEERE

traktor, amelynek „D” 1928.  vi typusa 10  rai üzemben mélyen felszínt 13–15 magyar holdat, felt r s z 35–40 magyar holdat,  jfel-nappali munkával ennek kétszeresét és aránylag alacsony sulyánál fogva

nem nyomja meg a talajt

Felvil gosit ssal, árajánlattal készséggel szolgál a VEZÉRKÉPVISELET:

F LDM VEL -, TRAKTOR-  S GÉPKERESKEDELMI R.-T.

TELEFON: L. 912–64

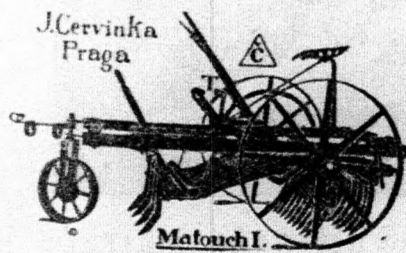
BUDAPEST, VI., VILMOS CSÁSZÁR-UT 61.

TELEFON: L. 912–64

Specialit saink, melyek minden modern gazda figyelmére érdemesek:

Cservinka-féle szabadalmazott r tujit -gépek

Egyszeri használatuk után dupla terméshozam

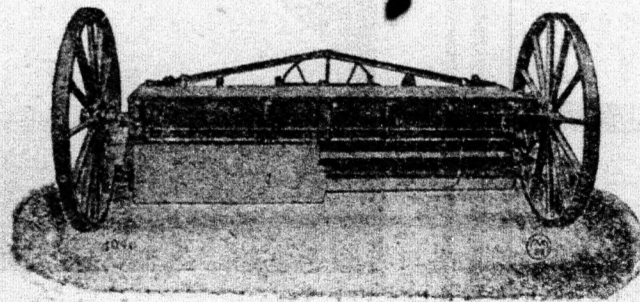
Néhány referencia:

D ry Hugó, T skepuszta.
 Eszterházy László gróf, Sárosd.
 G th László j szigazg t , Nyirbátor.
 H dik János gróf, Ser g lyes.
 Inkey József b r , Iharosb r ny.
 K ndy László gróf uradalma.
 Kisb r  m. kir. m n sparancnokas g.
 Lónyay Elemér herceg, B. Olasz.
 Magyar K nyes Tanit rend, M rnye.
 Massai b r zadalom, Kesz h degykut.
 Mailáth József gróf, Monyha.
 Meran Jánosné gr fn , Zámoly.
 Metternich herceg n  uradalma, B a.
 Mezőssy Béla nyugalmazott földm. miniszter, Ujfehértó.
 Molnár Imre v rmegeyi gazdasági f telgy l , C ce.
 Rupprecht Olivér főrend, Sajt k l.
 Széchenyi Bertalan gróf uradalma, Nagycenk  s Segesd.
 Teleky József gróf, Dunat tlen.
 Wertheim Pál, Pusztaszentm h lya.

Augsburgi gyártmány   szabadalmazott

„Columbus” műtrágyaszóró-gépek.

Minden létező műtrágyát, m sznitrog nt és meszet is biztosan és pontosan  r nak.

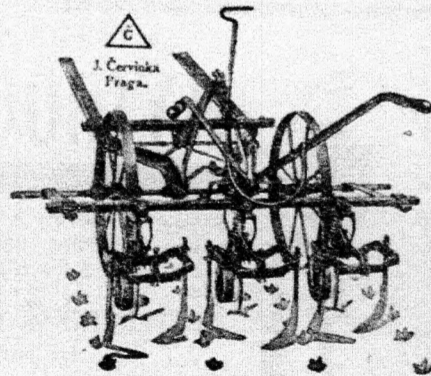
Néhány referencia:

Bezuk István b rgazdas g, M szlony.
 Balás Barna  s Kornél, Nógrádsipek.
 Derekegyh zi uradalom.
 Eszterházy Antal herceg uradalma, T ti.
 Fels r gi uradalom.
 Hatvany b r  uradalma, Nagytelek.
 Horthy Miklós ifj. uradalma, Kenderes.
 Hoyos József gróf uradalma, Somogyap ti.
 K r lyi Imre gróf uradalma, Erd.
 Kremzser M r, Belcsapuszta.
 Lónyay Elemér herceg, Orosv r.
 Miss k Emil b rgazdas g, Gy ngy shal s.
 R d y G zseon gróf, B lad.
 Selypi uradalom, Selyp-P ltelek.
 Szabados Gyula  s K r ly, Sz csgy .
 Váci p isp ki uradalom, Galambos.
 V s thelyi István b rgazdas g, Naszaly.
 Veszeli Zsigmond b rgazdas g, Nagykonka.
 Vogl László, Rebecpuszta.
 Zirci Apátság uradalma, Zirc.

Cservinka-féle szabadalmazott

„DALIA” répa- és tengeri kap k 3-, 4-, 5-sorosak

Bármily talajban kézimunkával vete-
 ked  t keletess ggel működnek.

Néhány referencia:

 ny si b rgazdas g, S venyh za.
 Apponyi K r ly gróf uradalma, Pálfa.
 B r  Albertné uradalma, Dombegyh za.
 Bischitz Sándor b ruradalma, M isapuszta.
 Csikv ndy Ernő, Marcalt .
 Fehér Imre, P lajpuszta.
 Fej rmegeyi Cukergy r, Ercsi.
 Fried Ignác, Fancsikapuszta.
 Fried László, Kish rcs k.
 Hoyos Miksa gróf, N metlad.
 Jusz Sámuel, M sonk r lyh za.
 Lichtschein László, Barc ka.
 Magyar-Hollandi Mezgazdas gi R.-T., Polgárdi.
 Mándy uradalom, Nyirbátor.
 Nemes János gróf uradalma, Kunhegyes.
 Pálfy Miklósné herceg n  uradalma, Kisl k.
 P csogy h zmegeyi Mezgazdas gi R.-T., P s kpuszta.
 Plesch Frigyes b rgazdas g, Medgyespuszta.
 Schwartz Gyula uradalma, Csabacs d.
 Szilfamajori b rgazdas gi R szvenyt rsas g, Szilfamajor

Braun és  rm nyi, Budapest, V., Báthory-utca 7. Telefon: Aut. 241–34

Gazdasági gépek, műszaki- és vas ruk, szerszámok, üzemanyagok.

 lland  nagy rakt r használt gazdasági gépekben is.

ÁTÁZOTT FÖLDRE VONTATÁSRA

28 LÓERŐS

RAUPENSTOCK

LÁNCTALPAS TRAKTOR

HOMOKRA HEGYES TEREPRE

38-40 LÓERŐS

GÉM

KEREKES TRAKTOR

LEGKÖTÖTTEBB TALAJON

LEGNAGYOBB TELJESÍTMÉNYRE

Garanciaidőszak: 5 év

Motorok: 10 Budapest

Legnagyobb méretű gépek: Budapest

Telefon: 290933-254

ELADOK szép, jól tisztított, egészen új

Lóherét P 185

Lucernát „165

ab vasút Szigetvár, 100 kg. vételnél bruttó n tonnak számítva. Kivánatra mintázom. Előre fizetve vagy utánvétellel szállítva. Dr. Fuchs Antal, Szigetvár. 5759

ZSÁK-, PONYVA-GYÁRTÁS

eladás és kölcsönzés

ANGOL MANILLA

fapecces kézi kővető-szélkötőzőfonál

SCHLESINGER ÉS TARSAR.-T.

BUDAPEST, V., PERCEL MŰR-UTCA 2. 5805

SZŐLŐKARÓT, tűzifát, talpfát

vagy bármilyen más faanyagot az ország bármely részébe azonnal a szállítási költség nélkül, előnyös árban

LÓWY SÁNDOR és JÓZSEF fatermelők és fahereskedők

Budapest, V., Személyök-u. 27. Telefon: Lipót 883-17

Az „EMKE” és „EGE” megbízásából és támogatásával 1913-ban megjelent:

ELADÓ ORSZÁG

TOKAJI NAGY LÁSZLÓ KÖNYVE

ERDÉLY lakosságának és az erdélyi földbirtoknok, közvetlen háboru előtti időben való, nemzetiség szerinti pontos megosztási arányát, tíz évi (nemzetiségek szerinti) birtokforgalmi adatait és jelzáloghitel-vizonyait feltüntetve, legmegbízhatóbb, részletes és nagyterjedelmű forrásmunka, kapható, vagy megrendelhető: Szerzőnél, Budapest, VIII., Stáhy-utca 5., I. 8. (Telefon: J.354-44) Ára 6 pengő. — 7 pengő beküldése ellenében postán bérmentve!

A STANDARD SEPARATOR

BRONZBÓL és RÉZBÓL KÉSZÜL. ROZSDAMENTES, ÜZEMBIZTOS. FŐLÖZÉSE A LEGÉLESEBB. 5 ÉVES GYÁRI GARANCIA.

5787

FLEISCHMANN

TEJGAZDASÁGI BERENDEZÉSI VÁLLALAT

Budapest, VII., Sip-u. 27. Telefon: J. 424-13

Előállítja, illetve raktáron tartja

AZ ÖSSZES TEJGAZDASÁGI FELSZERELÉSEKET

ÁLLAMI ELISMERŐ OKLEVÉL.

ALAPITTATOTT: 1909.

WEISZ A.

EZELŐTT

SERÉNYI

fogaskerékgyár

PRÁCIÓZS FOGASKEREK, AUTÓ-ALKATRÉSZEK, GÉPGYÁRTÁS, HENGER- ÉS FŐTENGELYKÖSZÖRÜLÉS

BUDAPEST, VIII., NAGYTEMLOM-UTCA 34. SZ.

TELEFON: JÓZSEF 398-05 és 455-85

Hirdetmény.

Közlőre teszem, hogy ügyfelem, Buzás Lajos szentesi lakos tulajdonát képező egy garitúra 10 HP **Powter gyártmányú gőzke** 1905. évből, 4-5 billió ekevel, lajtall, boronával, lakókoesival, szabályozóval, cséplésre is alkalmas, keveset használt kútelekkel, egyik kazán 4 éves Hofherr 54 colos cséplővel, másik kazán 18 éves Hofherr 54 colos cséplővel, S. F. Shuttleworth utmoszony 54 colos cséplővel 1913-ból, Máv. alakított magánjáró, 30 évből gyári magánjáró 54 colos BB Máv. cséplővel 1913-ból, Máv. alakított magánjáró, 30 éves, 48 colos Hofherr **önkéntes árverésén, eladó.** Árverési szándékozik cséplővel 1909-ből

1929. évi március 23-án (szombat) délelőtt feltüz órákor ügyvédi irodában (Szentes, Horváth Mihály-utca 19.) gyűlékeznek. Árverés jelzett napon délelőtt 11 órákor lesz ügyfelemnek Szentes nagytől vasúttállomás melletti tanyáján, ahol a gépek vannak. Megfelelő ajánlat esetén adásvételi szerződést azonnal megkötöm. 5801

Szentes, 1929. évi február 18-án. **vitéz dr. Bonczos Miklós** ügyvéd.

Díjtalanul szolgál szaktanóccsal

mindennemű mezőgazdasági és műtrágyázási kérdésben a

KOMITEE FUR CHILESALPETER IN BERLIN

mezőgazdasági szaktanácsadóirodája

Budapest, VII., Csengeri-utca 22. szám.

680 kg. tiszta buzaszem

volt az eredmény, midőn egy 550 keresztből álló buzaszalmát, mely már egy közönséges dobkosárral el lett csépelve, betétsines géppel, szakértő bizottság előtt utáncépellítettünk

Cséplőgéptulajdonosok rendeljék meg a STERN-féle dobkosár-betétlécet!

Kérdéskódásra ingyen és bérmentve nyújt felvilágosítást:

BÁRDOS és BRACHFELD BUDAPEST, VI., Jókai-utca 5. sz.

Csili Salétrom

A gazda munkája lápdítja a világot, A földet pedig a csilisalétrom lápdítja!

Csilisalétrom a legjobban bevált nitrogén-műtrágya!

Beszerezhető a gazdasági érdek-képviseltek, valamint a műtrágyakereskedelmi vállalatok útján.

„MESSIDOR” védjegyű

NYIRÓGÉPEK

juhok, lovak és szarvasmarha részére a föld minden országában 50 év óta ismertek.

Bariquand & Marre, Paris

cég gyártmánya.

Raktár Magyarország részére:

Dreher Ignác és Fia

állatnyirógépek különleges üzlete

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 14.

TELEFON: AUT. 897-28 ALAPITVA: 1845.

MARABU Kazánok és radiátorok központi fűtésekhöz. Gőzfűző-, gőzmosó- és fertőtlenítő-berendezések. Oranier, Ichor és Marabu folytonégő kályhák.

MAGYAR RADIÁTORGYÁR R.-T., Budapest

SZEB Cementipari gépek és formák, teljes berendezések cementárúgyárak és műkögyárak részére. Építkezési gépek, keverők, falvönök.

SZÁNTÓ és BECK mérnök speciális gépgyára, Budapest

X., Gyömői-ut 76-78. Telefon: József 350-88

X., Gyömői-ut 76-78. Telefon: József 390-34

ALLA

Kitűnő számos első díja

Kohn Samu volt régi cég

Kohn János megkezdte azt a régi szőlő

SZÁLL bonyhádi borjas-tenyészék jármosó

Kedvező fizetési bankkamat

Iroda: Budapest Rottenbiller

Telefon: József

Tehenek, se valamint es bika ivar

az ország részben

Dr. László

Budapest, V., Lipót-kör

STAL

LAN

Gyári iroda: VI., Teréz

VEGY

KISEBB-nagyob

vevők vagy kereskedők

Személyesen

hívja. Gy. Seb

post. IX., M

Vendéglő.

10 vasúti össze

nak az eddigi

vedelmét biztos

irányítását, a f

lag való (külön

igazgatását

ines megbízás

sok és minimális

nében — felelős

SZAKVELELMÉ

halmozás is ad

parcellázást, V

ADÁSI megol

lakok. Hogy

megfelelő ter

(üzemtervet)

városi külön

HEGBIZÁSOK

vez KÖLCSÖN

Sokny általán

nindien irányt

fővárosi és

minden vidéke

tekel, közpon

helyiségekkel,

delkoren. Tok

okleveles gazd

igazgató. Fu

Stáhy-utca 5.

József 354-44

MEZŐGAZDAS

munkásokat áll

vagy aratási k

átváltó ferít

ható munkavé

lúvasra szeme

megbeszélés vé

par. Mezőköv

201. szám.

FÖLDÉRTOKO

mezőgazdasági

sebb formája.

4-500 boki

létesítésre sze

dönössel. Acz

tanító, Puszt

MINTÉGY 100

nunkással les

hónapra sum

aratásra. Felt

keresést kér. K

munkavállal

ALLATOK

Kitüntetve számos első és második díjjal!

Kohn Samu és József volt régi cég betagja Kohn József

SZÁLLIT esőrendű bonyhádi hasas- és borjas-teheneket, tenyészbikákat és járműökröket.

Dr. László Samu szarvas-állatorvos Budapest, 5739 V. Lipót-körút 7. szám

Tehenek, sertéshocák, valamint esodörök és bikák ivartalanítását

Dr. László Samu szarvas-állatorvos Budapest, 5739 V. Lipót-körút 7. szám

STADLER

GYÁRI IRODA: Budapest VI., Teréz-körút 43.

VEGYESEK

KNEB-szerűbb malinakra vonatkozóan...

10 vasúti összeköttetésű birtokok az előzőleg magasabb jövedelmet biztosító...

HEZOGAZDASÁGI sumás munkásokat állít 6-7 hónapra vagy szarvas-állatorvos...

FÜLDI BIRTOKOSOK: A tömeggyógyászati...

HEZOGAZDASÁGI munkásokat állít 6-7 hónapra vagy szarvas-állatorvos...

NINEGY 100 mezőgazdasági munkással beszerzőink...

URADALMABAN mezőgazdasági munkát vállalok...

MELYIK mezőgazdasági állattartásra feljövő gyakorlati és elméleti...

Teheneknél, kocáknál

petefészkékről (miskaróliás) véget, rejtett heréj (komor) ment herét...

Törött géprezeket, repedti, kismart kaszátok, elektromos hajtású...

ELADÁS

Venni akar valami gazdasági gépet alkalmi áron?

BAKALATRSZERET bármely gyártmányú fogatos ekékhez, ugyancsak szarvasokhoz...

12 és kerékes használt traktorok, birtokfelügyelő, ásványi...

FEKASZÁLO- és aratógépképek az amerikai gyártmányokhoz...

GAZDASÁGI szerszáma: tölgyes, szőlő, gyertyán, szőlő, 25-40 cm vastag és nyírt...

AKÁCSZŐLŐ, bognárfa, szőlőkarónak való fa...

AKÁCFAMAG kg 140 P. Gheditsafamag kg 120 P. búkkifamag kg 70 P...

VETŐFIBURGONYA, sárga husu, rendkívül bőtermő...

LUERNAMAG, fehérbárcás, saját termései, ab vasutállomás...

LŐHEREMAG, államilag előmunkázott, saját termései...

LUERNAMAG, saját termései, természetből arankamentes...

BŐTERMŐ, fajtisztán len vetőmag kapható...

15-OS Fowler-készlet teljes felszereléssel, kifogástalan üzemképes...

TAVASZBUZA, nemcsített vetőmag első évi utántermése...

VETŐBURGONYA termelőre, a vetőmagú szállításhoz és értékesítésre...

TAKARMÁNYRÉPÁT, 20 vagon, réti szénát 4 vagon...

BAKIVALÓ cső-székagumó tavaszi szállításhoz előjegyzhető...

REPAVETŐGÉPEK, kanalas ondszerűek, egyszerű és könnyű...

HA SOK A PATNY, ltrák az Jablonowski és Kadocsa...

GÖZEGECARNITURA huszas Houke tüllhívóval, 15 ltr...

ISKOLÁZOTT szőlők, 6 éves, dug gyökérzetű, igen szép...

Schandl József dr. ÁLLATTENYÉSZTÉSTAN című műve...

ELADÓ argentinuili óriás spargatövek, Mons. J. Fleury...

ALAGOS talajvízelvezetéshez, 2 col belvilágosságban...

DORNER BÉLA legújabb szak-könyve: A sertés tenyésztése...

VILLANYSZERKEZETEK, dinamok újak, gyárilag felújítottak...

ELADÓ 3-3 1/2 vagon, műtrágyázott réten termelt...

A zöldtrágya és alkalmazása

Irta: Gyárfás József gazd. főtanácsos, kísérletügyi főigazgató.

STADLER

KAPU

KERITES

gyári iroda: Budapest VI., Teréz-körút 43.

Extrahált Szójadara, Halliszt, Vérliszt

legmagasabb protein tartalommal, mindenféle 5764 Olajpogácsák

Grünfeld Alajos cégéje Budapest, V. Nádor-u. 8.

Szonat és szalmát

préslve vagy lazán, teljes vagonrakományokban szállít...

Böhm Arnold takarmány- és terménygyárosok Budapest VII., Vörösmarty-utca 20.

Fattinger-féle Vérliszt

Extrahált szójadara Speciális halliszt

Pehelyszerű Dorschliszt Speciális husliszt

Univerzális sertéstakarmány Extrahált ropcedara és mindenféle olajpogácsák

ZWEBNER JACQUES cégéje Budapest, V., Nádor-u. 28.

Most jelent meg!!! A földbirtokrendezés befejezése.

VÉTEL

Életről akar valami gazdasági gépet?

HA SZÁLLT, de jókban levő gazdasági gépeket és eszközöket...

VETŐGÉPET, 21-24 soros, kanalas keveset használó...

MEGVEVÉLRE keresték két darab 8 HP Hofner-gyártmányú...

VENNEK egy Ásványi-féle szarvópótló és hat ltrós gyűrűs...

BÉRLET KERESK Dunántalon kb. 1000 kat. holdas birtok...

MINDENT ERŐ birtokot keresek 500 holdig, legelővel...

GRUDÁN, földműlő állomással szemben fél hold termő...

ÉRLETEK, birtokok, adásvételre előjegyzésben...

DUNA-TISZA közén 60-tól 90 holdig terjedő legelőt...

HÁROMSZÁZ hold körüli birtokbirtokot keresek...

KERESK 1000-1200 holdas birtokot bérbe, ősi átvételre...

MINDEN GAZDANAK

NELKÜLÖZHETETLEN, hogy a DR. RACZ-FÉLE SZAB. FÜLGOMBOKKAL

- 1. állatállományát pontosan ellenőrizni akarja, 2. ha házi törzskönyvet vezet, 3. ha állatait közös legelőn, vagy idegenben tartja, 4. ha juhállományát nem a gyapjut rontó szurokcszámokkal akarja tartósan megjelölni.

100 darab ára szarvasmarhák és sertések számára 25 P 100 darab ára juhok számára 15 P

Megrendelhető kizárólag vitéz Kiss Lajos urad. tisztartónál, Tiberszállás, Szatmár megye.

Nagy olaj- és tüzelőanyagmegtakarítás. Vásároljon TEVES dugattyúgyűrűket!

BALOGH ARTHUR okl. gépészmérnök Budapest, V., Lipót-körút 27. szám

Bérelnék

1000-1500 holdas, fővonal és vasúti melletti elsőrangú birtokot...

Teljesen berendezett baromfitenyésztőtelep

kereken 1000 Rhode-Islandi fajbaromfival és 300 fajkacával

Magyarországra

ohajt költözni. Megfelelő telekkel és a megkezdéshez szükséges forgókével rendelkező társ kerestetik.

Használt traktorokat BECSERÉL

elsőrangú új traktorra kedvező feltételek mellett ABELES EMIL Budapest, V., Váci-ut 88. szám

GŐZEKE

szilágyi és diskant gépgyára, MISKOLCON

Gazdasági könyvvelti nyomtatványok

A "Patria" Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T.-nál, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

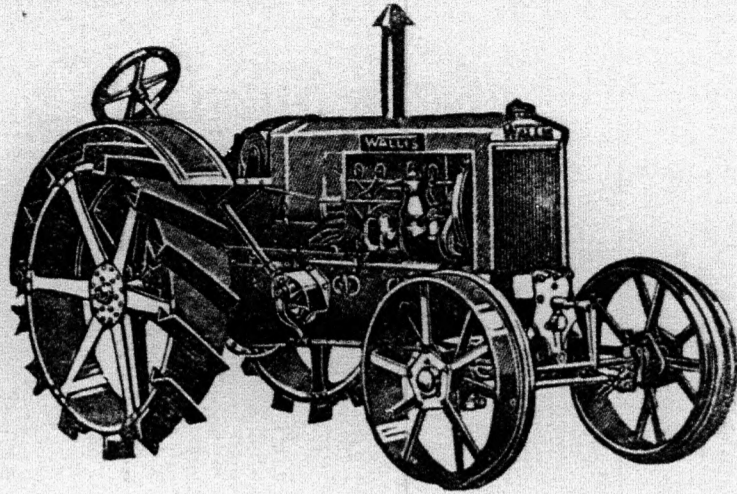
LISTER-féle GYAPJUNYIRÓGÉPEK

Miért késlekedik beszerezni?! Südfeld Gábor okl. gépészmérnök Budapest, VI., Szondy-u. 11.

Felülmulhatatlan

20 HP és 30 HP Wallis traktorok

Messzemenő
garanciákkal
kedvező
feltételek
mellett
szállítja:

teljesítőképessége, tartóssága,
olcsó üzeme.

Massey-Harris gyártmány!

Nemzetközi Gépkereskedelmi Részvénytársaság

Budapest, V., Vilmos császár-ut 32.

Tejgazdasági gépek

Westfalia tejfölözők, tejhűtők, fejővödörök,
tejkannák stb. szolid kivitelben és árban kaphatók!

Stanga József tejgazdasági gépüzletében,
Budapest, IX., Ráday-u. 26/K.
Szíveskedjék a pontos címre ügyelni! 1181 Ajánlatok díjmentesen.

Magyarország állattenyésztése

Kiadja az OMGE
Szerkesztő: Dr. Konkoly Thege S.

E mű széleskörű adatszolgáltatás alapján irában és képen le-
mértett anyagfajtaakra nézve
jellegzetes vastag tenyésztés-
ket, melyek mint ajánlatok
tenyészállatbeszerzési forrá-
sok jöhetnek figyelembe.

I. kötet. Wallmann Oskár: Szarvasmarhatenyésztés, kötet 1. — Pengő 8.—

II. kötet. Döhrmann Henrik: Lótenyésztés, kötet 1. — Pengő 8.—

III. kötet. Dörner Béla: Sertés-tenyésztés, kötet 1. — Pengő 8.—

IV. kötet. Kovácsy Béla: Juh-tenyésztés, kötet 1. — Pengő 8.—

—Fáris—r.-i Könyvnyomdája
Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Autó- és szántómotor FŐTENGELYEK és HENGEREK CSISZOLÁSA

és minden e szakmába vágó alkatrészek készítése

DEDICS TESTYÉREK

Budapest,

VIII., Thék Endre-utca 16.

Telefon: J. 303-45

Alapítva 1903

Gőzekebérszántást

őszi és tavaszi szántást, gyeptréset, szőlőtelepek,
faiskolák, erdősítések mély rigolirozását elvállalja

Wolff Ernő, Budapest-Kelenföld

2073 Telefon: József 354-65 Sürgőnyel: Wolfféka Budapest

A legtokéletesebb cséplést csakis a szabadalmazott

dobkosárbetéti léceim

alkalmazásával, mert csak ennek segítségével lehet a kalászból a gabonát az utolsó szomig kioszopor-
tálni.

Raktárról postán is, **KEMENY MANÓ** gazdasági cikkek szaküzlete, Suda-
szonról szállíthatom: Budapest, V., Rindoff-utca 8. sz.

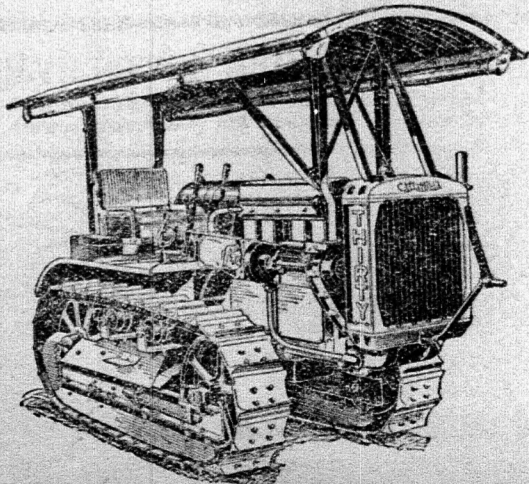
HA SÜRGET A MEZEI MUNKA S SZORIT A TERMINUS;
HA NAGY TÖMEG FÖLDET KELL MOZGATNI
HA TERHET SZÁLLITUNK UTTALAN UTAKON:
HEGYNEK FEL ÉS LEJTÓN ALÁ. LAZA HOMOKBAN ÉS SIKOS AGYAGON.
ERDEI ÖSVÉNYEN ÉS SÜPPEDŐ LÁPON

SEGIT:

A CATERPILLAR

VÉDJEGYÜ

TRAKTOR!

STEYR MŰVEK

R.-T.

BUDAPEST, VI., LEHEL-UTCA 25. SZ.

20 SZAM
Külső hirdetés
8 fillér, vagy
hirdetési díj 1
50% engedély
Díjtalan állás
Az Országos és a
Gazdasági és
Kereskedelmi
Szakszolgálat
IX., Üllői-ut 25.
Első emeleti, kár-
tárca nélküli és
nyitva tartó és
munkaügyi
tagok díjtalanul
tendéskiosztásra
don utasítomnak
börzsadagjának
beszámoló állás-
tétel, intéző, sz-
tár stb.) a Mag-
yar és Erdélyi
Egyesületnél, m-
ködés helyről
BETÖLTETI
GAZDÁGI
GAZDÁTSZET
igényűt, sok év-
tőlotti szolgálattal
társasági Park-
gárdi képviselő
Léti, Abonyi me-
HOSZABB ber-
kötéssel rendelke-
gazdasági és ke-
latozat, rövid-
működés hely-
jelölésével Braun
Budapest, V.,
részre küldendő
MAJORGAZDA
24. helyre, r-
Földművelés-
hosszabb gyak-
kötésben telen-
ben jártas egyen-
küldjék a Pécsi
intézetbe, Tur-
csinre.
SEGÍTISZ, a
nemli gyakorlat-
kötésűk. Irá-
sádként István
Borsod m. kül-
GAZD. ALK-
MEZŐGAZDAS-
hosszabb gyak-
kötésűk, és
teljes április ele-
Központi ir-
V. Wekerle
küldendő.
KERTÉSZET
azonnali beép-
virág, táj- és
ben jártas. Ajá-
Budapest, VI.,
Utaköltés-
nak.
GÉPÉSZET, aki
hosszú MacLure
lathoz is ért,
börzs Rész-
Szolnok város-
IRASÁGHIA
nok megérke-
kötésű, szer-
típusúvágyó
trésből ajánl-
kat, Budapest
számla-
küldendő.
KÖMÉVET k-
jó bizonyítván-
keres a Csibak-
lathoz Budapest
7. sz. nyújt-
SOPFŐRIZÉS
eset keresek a
aki Fordson-
műlőterős vi-
Ajánlásokok
nussalokkal,
aki Margitt
eset, Fejér m-
GÉPÉSZET
es traktorok
táskra ártis-
kat fenti m-
gazdaság. I-
Zala megye.
KÜLSŐGAZD
hosszabb urad-
szorgalmas,
és erélyes leg-
latalabb klas-
ki tehetségű
Nagy német
Börzs, Fejér
KERTÉSZET
művészetben
azonnali be-
Földmunkák
megjelölés-
dalom Kesz-
küldendő.
ZÖLDSEKÉ
zárakra, azon-
rosok, aki az
ügyi kultur-
mutatók
nyerése eset-
Láza János,
ÁLLÁS
OKL. GA
GAZDÁTSZ
2024. tan ut-
vonnat gazd-
lathal beltet-
ságotban, e-
szerep ig-
Rendkívül
jého alatt a

KISHIRDETÉSEK

A hirdetődíjak — a 2-ös-os forgalmi adó külön felvételében mellett — előre fizetendők

Kishirdetési ár: Minden szó egyszeri beiktatás 3 fillér, vastagabb betűvel 16 fillér. A legkisebb hirdetés díj 1 pengő. A lőst keresőknek 50% engedmény, legkisebb hirdetés díj 50 fillér.

Betöltendő állásokra vonatkozó hirdetéseket csak a munkaadó birtokos vagy béri címének kitöltésével közölhet. Csak vázashélyekkel ellátott levélre válaszolunk. Hirdetések zárlata hetfé, illetve csütörtök délelőtt.

Ditjaln állasközvetítés!

Ás Ötven év óta fennálló Magyar Gazdatisztek és Erdőkész Országos Egyesülete (Budapest, IX., Üllői-út 26.), mely Székács Elemér m. kir. gazdasági főtanácsos elnök és Fabricius Endre ügy-alelnök vezetésében áll, működik, kötelezőbe tartozó tagjai általános hozzájárulással a közzétételre jogosultak javára. Mindezt az országos gazdasági, mezőgazdasági és erdőgazdasági miniszter engedélyezte.

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

- GAZDASZTIKUS**
GAZDASZTIKUS keres, szerezni, sok évig egy helyben (többi szolgálati közpörtök, tényleg Farkas Géza országgyűlési képviselő, Rásony, u. p. Lék, Abau megye. 907
- HOSSZABB** bérzadási gyakorlatú rendelkező, önálló gazdasági keresik. Ajánlatokat röviden szövegező, működési hely és idő megjelölésével Brassó, Budapest, V., Markó-utca 7. számú küldendők. 904
- MAJORGAZDA** kerestetik ápr. 14. belépésre, k. kath. vallás, földműveléssel végzett, hosszabb gyakorlatú bíró, különösen tehetségű, kezelési-tervezési és szervezési területekkel jártas egyéni kérvényeket küldje a Pécs-egyesület iradási-üzemébe, Turje, Zala megye. 905
- SEGÉDTSZT**, nőtlen, lehetőleg népi gyakorlatú, április 1-re kerestetik. Írásbeli ajánlatok: Sárközy István, Tiboldardó, Borsod m. küldendők. 906
- GAZD. ALKALMAZ-TTAK**
HEZÓGAZDASÁGBAN szerzett hosszabb gyakorlatú bíró gépészek és gépészek keresik, akik április elejére. Pályázatok: "Központi Iroda", Budapest, V., Wekerle Sándor-utca 7. küldendők. 909
- HERTEZTI** keresek vidékre, azonnali belépésre, ki az önálló virág-, táj- és konyhakertészetben jártas. Ajánlatokat Rosner, Budapest, VI., Andrássy-út 64. Fütköltés csak meghívottakkal. 912
- GÉPÉZTI**, aki Fordson-traktorhoz és MacLaren szántógép kezelésében jár, felfogad. Dr. Neuberger Rezső Kunszentmártoni Szőlők vármegyéje gazdaság. 914
- IRASAGYAS** kerestetik Szolnok megyében, nőtlen, 30-40 év közötti, szerezni igényű, hosszú bizonyítványokkal. Kizárólag írásbeli ajánlatok Szmyog titár, Budapest, VII., Damjanich-út 32. III. em. címre küldendők. 907
- KÖMVEST** konvencióra, nőst, jó bizonyítványokkal azonnali keres a Csilházi gazdaság. Ajánlatok Budapest, I., Fortuna-utca 7. sz. nyujtandók. 908
- GÉPÉZTI** keresünk cseplőgép és traktorok kezelésére, javításra április 24-ik. Ajánlatokat fenti megjelölésével Bérzadási, Bánokszentgyörgy, Zala megye. 1002
- KÜLSŐGAZDÁT** keresünk, csak hosszabb gyakorlatú, szorgalmas, józan, koránál és erélyes legyen; továbbá egy fiatalabb kisegítő tehetségűt ki tehermentesben már dolgozótt. Nagymenyegyházi intézőség, Beske, Fejér megye. 1003
- KERTÉSZÉGÉD**, ki főleg a üdvözletben jártas, nőtlen, azonnali belépésre felvétetik. Pályázatok eddigi működés megjelölésével, Másai bérudalom Keszöhdéget, írásban küldendők. 1029
- ZÖLDSEKERTÉSZT**, nőst százelekre, azonnali belépésre keresek, aki az üvegkerti és melegágyi kultúrákban jártas. Beutatókhoz költségek állás elnyerése esetén megtérítve. Cím: Lázár János, Kecskemét. 1030

- ISZPÁN** állást keres a mezőgazdasági munkáiban — lehetőleg Dunántúl —, akinek hosszabb ideig cukorgyári gazdaságban szerzett tapasztalata van és az állattenyésztés, tehenész, hizlalás stb. ágában jártas, a legszelvényebb javadalmazással, akár érem szerint is. Szíves megkeresést "Hűségos 717" jellegre. 717
- ERÉLYES**, megbízható, 28 éves, okéval gazdatiszt, ki jelenleg nagybirtokon mint segédtiszt felmondatlan állásban van, bármikori belépésre állást keres. Megkeresés: "Jóvá 971" jellegre a kiadóba. 971
- INTÉZŐ**, okéval, 30 éves, keresztény, jó gyakorlatú és 42.000 pengő a gazdaság infrastruktúrára is felhasználható készpénzüdvével alkalmas, tisztelettel keres. Jelenlegi állása a gazdaság felolvasása miatt fog megszűnni. A gazdasági állattenyésztés minden ágában teljesen jártas. Vállalja elhanyagolt, nem jövedelmező birtok kezelését és rendezését. Cím: "M. 973" jellegre a kiadóhivatalban. 973
- OKÉVELES** gazda bármikori belépésre keres gazdasági állást, hosszú dunántúli bérzadási gyakorlatú, ki hizlalásában, tehénészben, szőlő és borkészítésben teljesen jártas. "Önálló 1026" jellegre keres megkeresést a kiadóba. 1026

- SEGÉDTSZT** vagy titkári állást keres 25 éves, magyar, német, román, okéval, gazdasági, szíves megkeresést "Gazdatiszt fia 902" jellegre a kiadóba. 902
- FÖLDMŰVESISKOLÁT** kitűnő eredménnyel végzett, román, kath., 24 éves, nőtlen, egyén állást keres gazdaságban. Szíves megkeresést "974" alatt a kiadóba. 974
- FÖLDMŰVESISKOLÁT** végzett, 35 éves, román, kath. vallású, nő, egyén, 10 éves gyakorlatú ispan vagy jobb gazdai állást keres. Leveleket "Teljesen megbízható 975" jellegre a kiadóba. 975
- ISZPÁN**, intézői állást keres azonnali belépésre, munkaerő, időtől hálszámi tudó, ügyes, jó munkabevételű, hosszú gyakorlatú, szerezni-igényű, megbízható erélyes, 42 éves gazdatiszt. Cím: Kenyeres István, Budapest, VII., Nefelejts-utca 24. földsz. 7. 976
- HAT** közép- és gazdasági iskolát végzett nő, több évi intenzív gazdasági gyakorlatú rendelkező gazdatiszt bármikori belépéssel megfelelő állást keres. Párkányi Zoltán gazdatiszt, Csanytelek. 977
- INTÉZŐ** vagy ispani állásra ajánlkozók nagy gazdasági gyakorlatú, feltétlenül, ügyes, kiadós, szerezni-igényű, Cím: "Fejér megyei 978" jellegre Martonvásár, Poste restante. 978
- FÖLDMŰVESISKOLÁT** végzett, keresztény, nőtlen fiatal ember bármikori belépésre állást keres teljes ellátással, fizetés csupán belátás szerint. Megkeresést "Gazdatiszt 1027" jellegre a kiadóba. 1027
- GAZDASZTIKUS**, ispani állást keres, hol megismerhetné, 38 éves, k. kath., földműveléssel végzett, több évi intenzív gazdasági gyakorlatú, jó bizonyítványokkal bíró gazdatiszt. Jelenleg is 1200 holdas gazdaságot kezel, alul változtatna bármikori belépésre. Szíves megkeresést "Megbízható 266" sargalam 266" jellegre a kiadóhivatal továbbít. 266
- GAZD. ALKALMAZOTTAN**
GAZDASÁGI könyvelésben és levelezésben perkt, több évi gazdasági és általános ismerettel rendelkező urügy. **TITKÁRNŐ** vagy más komoly állást vállalna. "Komoly állás 659" jelleg leveleket a kiadóba kérek. 659
- RÉRESGAZDAI**, kerüli vagy vadóri állást keres bármikori belépésre, 32 éves, református, nő, gyermektelen egyén, jó bizonyítványokkal vannak. Vad Kálmán, Turkeve, Kenyeres-mező-utca. 708
- HÁZASPÁR** ajánlkozók, férfi mint perkt inas, felesége kitűnő főző, hupa perkt szabvány. Baromfi-kezelés nagyon jól ért és jó bizonyítványokkal vannak. Csak vidékre mennének április elejére. Kredatus József, Budapest, Rózsa-domb, Tapolcsány-utca 3. 694
- MŰKERTÉSZ**, nő, gyermektel, 30 éves, állást keres. Jártas a dísz-, konyha-, gyümölcskertészetben, gondab-tenyésztésben, közterület, parkozásban, üvegkerti kezelésben és teraszpark készítésben. Hajós János, Kapuvár, Széchenyi-utca 163. 817
- GAZDASÁGI** vagy gépkezelő-gépészek ajánlkozók nagy gyakorlatú, április elejére nő, 39 éves gépkezelő. Szíves megkeresést "Szorgalmas 828" jellegre a kiadóhivatal továbbít. 828
- KANASZSAMADÓ**, 42 éves, április 1-re állást keres. Nagy gyakorlatú és szaktudással rendelkező a yorkshirei, berkshirei lincolshirei, Cornwald mangalica sertések felnevelésében és hizlalásában. Kéri Lajos elnökség, Komárom megye. 836
- HÁZVEZETŐNEK** ajánlkozók intelligens, középkorú nő, mindehhez érő gazdaszony, urasági háza vagy magányos vidékre is, hosszú bizonyítványokkal rendelkező, szorgalmas. Cím: "839" alatt a kiadóba. 839
- GAZDAI** állást keres, április 1-re, 14 éves bizonyítványval, egy mezelt mint a szőlőkezelésben szerezett jártas. Pinter Pál, Kerekgyháza, Pest m. 867
- TERENESGAZDAI**, kulcsári állást keres április 1-re jó bizonyítványokkal rendelkező 33 éves, kiscsaládú, ügyes. Szíves megkeresést kéri Murai Sándor, Kótkpuszta, u. p. Lepány, Veszprém megye. 951

- KERTÉSZ**, képzett, közép- koru, elsőrendű szaktudással alkalmazást keres. Cím "871" alatt a kiadóhivatalban. 871
- JÓZANÉLETŰ** és gondolkosú nő egyen jó bizonyítványokkal, gazdasági, kulcsári vagy birtokosi állást keres. Erélyes és megbízható. Takács Sándor, Kiszúszlász, Koszoru-ut 2. 889
- SŐFFŐRI** állást keres 31 éves, nő, kiscsaládú, szerezni-igényű egyén személy- vagy teherautóra, esetleg traktorra és ezek kezelését vállalja. Horváth Károly, Ósód, Fejér megye. 893
- KOVÁCSMESTER**, jó bizonyítványokkal április elejére állást keres. Kehrer József, Gödöllő, Ferenc József-ter 4. 902
- MAGTÁROS** vagy külgazdaságra állást keres hosszú és jó bizonyítványokkal rendelkező, 40 éves, nőst, családos egyén. Prebrika Mihály, Nagocs, Somogy megye. 904
- 39 ÉVES**, nő, inas állást keres hosszú bizonyítványokkal vidékre. Illes, Budapest, X., Hédervári-utca 31. 929
- GÉPÉSZ**, 34 éves, nő, tanult gépkezelő, összes gépkezelő és motoroknál szakvizsgája van. Traktorok javítását, szakemberként vállalja nagyobb uradalmi gyakorlatú bir. Jelenlegi helyét gazdaság felolvasása miatt hagyta el, legközelebb április 24-ik belépésre állást keres. Matyikó Ferenc gépész, Kötéscsisfalvaszta, Somogy m. 931
- GÉPÉSZKOVÁCS**, motorokhoz és villamosághoz értő, gazdasági gyakorlatú azonnali vagy április elejére állást keres. Kozma József, Szegény, u. p. Vimar. 932
- ABSZOLUT** megbízható inas-házaspár, jártas méheszet, konyhakertészet kezelésében, állást keres. Farkas Sándor, u. p. Nikla, Somogy m. 933
- KERTÉSZVEZETŐI** vagy segédi állást keres 24 éves, nőtlen egyén, urasági bizonyítványval vannak. Homola Ferenc, Lábod Somogy megye. 935
- HÁZIKISSASZONYNAK** vagy kiscsaládú mellé emenne fiúval- kielő urügy felbirtokos családban. Leveleket "Pusztára vagyom 940" jellegre a kiadóba kérek. 940
- SŐFFŐR**, nő, 33 éves, megbízható, április 15-re állást keres, esetleg feleséggel, aki mint szobalány jelenleg is állásban vannak, magánhoz vagy kisebb családhoz mint inasok is elmegy. Ajánlatokat "Söfför 939" jellegre a kiadóhivatalba. 939
- SORSÜLDÖZÖTT** b-listás volt állami alkalmazott, az ipar terén erősen kizűd. Elvállal mindenmenny nyersőrd kidolgozását (felibe is). Készít cseres és kromos gipszját, huzott, bárány- és vadbőrököt szőmet. Weber Henrik, Céliódmők, Vas megye. 955
- SŐFFŐR**, nőtlen, kovács és traktorkezelő vagy ezek közül bármelyikre állást keres április 15-ik belépésre. Szíves megkeresést kéri Csáky Ferenc, Rád, Nógrád megye. 979
- KERTÉSZ**, gyermektelen, magán háza doig, idősebb munkabíró szakterben, prófektó, borsóktó, nagy uradalmaktól hosszú bizonyítványokkal áprilisra állást keres. Nagy István kertész, posta Adánd, Somogy m. 980
- HÁZVEZETŐNŐ** ajánlkozók jobb helyekre, sok éves gyakorlatú magányos urhoz, urnőhöz vagy plébánási rögten vagy későbbre. Özv. Kiss Ferencné, Rákospalota, Máv-telep, Német utca 1. 981
- GAZDASÁGI** gyakornoki, irnokki, segédtiszt, esetleg gazdai munkafelügyelő állást keres azonnali belépésre földműveléskolát végzett gyermekkorosa gazdaságban nevelkedett, szerezni igényű, erélyes, fiatal ember. Cím: Molnár Gyula, Budapest, VII., Nefelejts-utca 24. földszint 7. 982
- INAS-SZAKASZNŐ** házaspár, kezdő söfför állást keres vidékre azonnali belépésre. Javag István, Budapest, VI., Aradi-u. 57. földszint 1. 985
- TANULT** bognármester és építő-gazdaságra nagyobb gazdasági gyakorlatú, saját szerszámjával állást keres bármikori belépésre, 32 éves józan, szorgalmas. Bozó István, Szomolya, u. p. Bogács, Borsod m. 987
- BIGNÁRMESTER**, 43 éves, nőst, családos 3 és 16 éves uradalmi jó bizonyítványval, **segédfiával** állást keres nagyobb uradalomban április 24-re. Cím: Horváth József bognármester, Esterházy, u. p. Zalaapáti. 985

- TRAKTORKEZELŐ** állást keres április 24-ik belépésre stabil kasszafő és lokomobilkezelő vizsgával, vállalja az összes motorok kezelését és javítását. Back István, Híros, berényi gazdaság, Somogy m. 984
- GÉPÉSZKOVÁCS**, stabil-és-loko mobilkezelő, ki saját szerszámjával rendelkezik, segédfiával állást keres április elejére vagy 24-re. Szíves megkeresést "Szorgalom 894" jellegre a kiadóhivatal továbbít. 894
- GÉPKARATOS**, gépész, nőst, stabil-és elektromos vizsgával, saját szerszámmal, traktorok, motorok, gőz-és gazdasági gépek javítását érti. Villany és accumulator kezelését, vasestergályozást, autogéngesztést, tégla-és szeszgyári gépek, malomgépek kezelését és javításában teljesen gyakorlatú, állást keres nagyobb uradalmban. Szíves megkeresést, fizetés megjelölésével kéri Schimank Ottó uradalmi főgépész, Honkapusztu u. p. Gyömöre, Győr m. 984
- ÁLLAMI** szolgálatot teljesítő volt gazdasági segédtiszt, nagy polg- és gazdasági iskolát végzett, 36 éves nőst, gazdasági, csemetés, kereskedői gyakorlatú keres földirtókoni ház-gondnok állást, hol a gazdasági számadások revidálásán, anyagbeszerés, terményértékesítés tel vőznéne. Horváth, Pest-újhegy, Molnár Viktor-u. 9. 988
- GAZDA**, 34 éves, hosszú bizonyítványval, jobb gazdai, kulcsári, birtokipáni állást keres. Állásügységében elsőrendű. Cím: Szabó Ferenc, Budapest, VII., Alsóerdősor-u. 30. Tejüzlet. 988
- ABSZOLUT** perkt mérlegképes gazdasági számtartó, nőtlen, 48 éves, magyar-német levelező folyó évi május hó 15-re állást változtatni óhajtja. Szíves megkeresést "Házartást is vezethetek 989" jellegre a lap kiadóhivatalba. 989
- SZŐLÉSZETI**, bérzadási iskolát, pinszemestán tanfolyámon részesült, 24 éves, nőtlen egyén, aki egy évig nagyobb kereskedelmi pinszemest önálló vezetője, utóbb az ország egyik legnagyobb kereskedelmi pinszemestben mint gyakornok volt alkalmazva. Pinszemestri segédszülkezdő állást keres azonnali belépésre. Hődő állást börtöm besztünetése miatt utóbbi állást saját akaratából hagyta el, bizonyítványmásokat küldök. Szíves megkeresést fizetés megjelölésével "Megbízható címre Adánd, Somogy megye. 990
- FIALAT** özvegy uriaszony házvezetőnő állást keres. "Szep bizonyítványokkal 991" jellegre a kiadó továbbít. 991
- KOVÁCS**, nőst állást keres apr. elejére, férfi a cseplő-traktorok kezelését és javítását. Szíves megkeresést kéri fizetés megjelölésével Kiss Imre, Heves, Kozma Lajos leveleivel. 992
- GÉPÉSZ** állást keres, 20 évig mint vezetőségvezető működött, nagy gépek, különösen motorok, traktorok, villanytelepek szakemberi kezelését, speciális javítását érti. Szíves megkeresést kéri Harmath Antal, Pestszentlőrinc, Kis Ernő-u. 42. 1004
- 29 ÉVES**, nőst, szakvizsgázott erdőrk, ki az erdészeti és vadtenyésztés terén kitűnő gyakorlatú rendelkezik, mesterséges fántenyésztést magas százelekkel végzi melyet 12 évi szolgálati bizonyítványaim is igazolnak, valamint elsőrendű vizslátudó, ideit, azonnali belépésre állást keres. Bemutatókoszt kívánatra saját költségén teszi. Cím: Gönczi Ferenc, Hajdúszoboszló, V. t. 2629. sz. Hajdu m. 1005
- KERTÉSZ**, nőtlen, 32 éves, érti a kertészet összes ágát, kitűnő kertvezető és építő, nagy kereskedelmi gyakorlatú, mélybeli belépéssel állást vállalatna. Szíves megkeresést kéri Kuresics Géza, Budapest, Hídegyúti-út 66. Fűszerüzlet. 1006
- GÉPÉSZKOVÁCS** állást keres, ki az összes gazdasági gépek, traktorok javítását érti. Lejzö Sándor gépészkovács, okl. patkó, Örkény, Horváth-u. 1007
- BIGNÁR** uradalomban ajánlkozók hosszabb bizonyítványval Cím: Medgyási Ferenc, Felcsut, Fejér m. 1008
- AUTÓSZERELŐ** és söffőri állást jó bizonyítványokkal, azonnali belépésre keresek. Pusztára is reflektál. (Fiatal családdal van házaspár.) Cím: Sóvár Zsigmond, Tiszafüred, Kántorvár 736. 1023

- GAZDASSZONYI**, kulcsári állást keres intelligens egyedül álló nő. Főkételesen jártas a külső-belő gazdasági teendőiben, francia főzésben. Olyan állást szeretnék, ahol érdekelő tudásait. Cím: Kenderessy, Budapest, VIII., Főherceg Sándor-u. 9. földsz. 1. 1009
- BIGNÁRMESTER** állást keres nagy gyakorlatú, a hasonló szakmába vágó munkákban is jártas. Erős József, Kapolnásnyék, Fejér megye. 1010
- MŰKERTÉSZ**, tizenöt éves gyakorlatú, április 15-re vagy május elejére jól berendezett uradalmi vagy kereskedelmi kertészetben állandó vezető állást keres. A kertészet összes ágában jártas, teljes mértékben érti a speciális dísznövény-tenyésztést és konyhakerti hajtásokat is. Az ország nagyobb kertészteléből elsőrendű bizonyítványokkal rendelkezik. Jelenleg gróf kertészet vezetője hét hónap óta intézi, amelyet saját akaratából hagyta el. Horváth, Budapest, Baross-utca 87/a, II. 3. 1011
- SZŐKEBAINAS** vagy kertészeti munkát vállal jó bizonyítványokkal rendelkező, 23 éves, nőtlen fiatal ember. Németh Ferenc, Budapest, Széna-ter 3. 1012
- VADÓRI ÁLLAST** söffőri teendővel is vállalok. Személykocsiról, motorkezelekről és az összes stabilmotorokról vizsgám és jó bizonyítványom van. Nős, 31 éves vagyok. Kovács Miksa, Budapest, II. Szegényház-utca 39. 1013
- HÁZVEZETŐNEK**, kulcsári, gyermekkissasszonyokat, komornákat, hasokot ajánl. "Házasszonyok", Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca tizenöt. 1014
- GAZDASSZONYNAK** pusztára, idősebb egyedülálló nő, pusztai háztartásban teljesen jártas, főir-ház, 20 éves bizonyítványval, szerezni igényű, bármikori belépésre ajánlkozok. Megkeresést: "Gazdasszony 1015" jellegre kiadóba. 1015

ÁLLATOK

- MANGALICATENYÉSZTŐ** Országos Egyesülete (Budapest, IX., Kőtelek-u. 8. sz.) mindazoknak kik mangalica sertések tenyésztésére, vérértékelésére, illetve újabb tenyésztési anyagot kívánnak, vagy tenyésztési állományukat kicserélni akarják, vagy hizlalásra kiváló bizakonyaságu egyóntóit anyagot akarnak beszállítani, megkeresést országosan közzétegyeztetve és hasznosítást vételeit és eladását közvetíti. A mangalicatevényzők (tagok) érdekeit minden vonalon képviseli és védelemi
- A HUSZTERTENYÉSZTŐ** Országos Egyesülete (Budapest, IX., Kőtelek-u. 8.) mindazokat, akik gyorsfelődező és kitűnő takarmányértékessé agot vagy német huszteréste nyeléséssel foglalkozni kívánnak, kiadhatja a huszteréste-okéru takarmányozást, ápolását és a növekedéstök felnevelését illetőleg. Megkeresést orsz. Kiszkönyveszt és nyszesztérek vételét és eladását közvetíti. Úmuntatókkal szolgál a bel-és külföldi piacokra és állatárakat illetőleg. Exportnál is impordnál a tagok agótyeire van. A huszteréste-tenyésztők (tagok) érdekeit minden vonalon képviseli és védelemi. As alapszabályokat bárki kívánságára megküldjük (82 fillér válaszbélyeg).
- 65 CSALÁDBÓL** álló méheszet teljes felszereléssel 2200 pengőért eladó. Cím: Szám István, Budapest, IX., Knežits-u. 9., földszint 1. 915
- SOKSZOROSAN** díjazott yorkshire tenyészletünkben öleső eladó 25 darab gyönyörűen fejlett öt hónapos tenyészecsaládú. Malai Bérudalom, Keszöhdéget, Tolna m. 993
- PLYMOUTH** tenyészekások tizenkettő, pekingi gacserok tizenkettőtől tizenöt pengőért; garantált fajtaszonos, esiraképes tenyésztojások hatvan, illetve yokevan hírből két márt szállítandók. Székessy Imre bognár, Budapest, VII., Erzsébet királyné-utca tizenegy. 875
- GARANTÁLTAN** 200-on fölül jó német import leghornok feltetőtojással 50 fill. napos csibék 90 fill. Waller István tenyészecste előjegyzhetők. Budapest, X., Noszlopy-utca 8243/a. szám. 615
- TÖRZSKÖNYVEZETT** kuvasz, aranyéremmel kitüntetett egy éves kan, jutányos áron eladó. Ugyazinten eladók díjazott, tenyészkepes cinesillia nyulak. Skublies Andrásné, Tormáspusztu, u. p. Csepreg. 904

Dr. SZASZ ALFRÉD
M.-TANÁR
LEPFENE-SERTESORBÁNC-
Pörnatku és ojtásra kész folyékony SERCEGŐSZÖG-
továbbá 2074

BIPOLÁRIS SZEPTIKEMIA-ÉS EREDETI BAROMFIKOLERA-ELLENES OJTÓANYAGAIT valamint **EGÉRTYPHUS-TENYÉSZETÉT** egerek mezei egerek (pockok) patkányok irtására

Kizárólagosan
BUDAPEST, VII., Erzsébet királyné-utja 15.
sz. alatti bakteriológiai és ojtóanyagtermelő Intézetben egyedül maga termeli

Telefon: József 371-29
Sürgöny cím: SZÁZAL BUDAPEST

TENYÉSZKANOK, előszóru nagy, tiszta mangalica, legelőn edzett fajta, eladók. Lazórovcy Károly kaszár, Dunatetőten. 961

FALTSZITA Bernáthegyi kutyakölyök darabonként negyven pengőért kaphatók. Cím "787" alatt a kiadóban. 787

SOMOGYMEGYEI gazdasági írdőgé marhat vállalka tartására, mostantól fészg, egyenségt színt. Cím "943" alatt a kiadóhivatalban. 943

KERESEK tenyészecste alkalmas hídegyertő mélovat. Khar József, Nyírtét, Szabolcs m. 1016

ELADÓ veszmentes helyről 110 darab paronkint kb 80 kg súlyu mangalicasüldő elö kg-kint 110 pengős egy-sziaron. Anyacsai gazdaság posta Zám-bék, vasút Herceghalom, 1017

LECHORN, Vörösiszlándi tenyésztyukok, növekedéskilátót, kettőtőtojást, csak kétazonos felül tojó tyukotként szállít ellenőrzött németországi tenyészletéről. Dienes Lajos építőmester, Szeged, Csatókó-utca 5. Kettőtőtojás darabja 90 fillér. Tervez, épít, behit baromfi-farmokot. 1018

KERESEK egy pár magas jársu fiatal kocsiotat. Magas-ság 160-170 cm., kor 6-8 év. Cím "Városi carosser 1031" jellegre a kiadóban. 1031

Weisz és Rosenfeld
Pécs, Maria-utca 34.
TELEFON: 893

Sürgönycim: EXPORT

Előnyös feltételek mellett szállítunk baranya- és tolmagegei borjas és hasas teheneket

valamint 5703

jármosokrót és növekedmarhat
Bérhizlalást kötünk

YAM.
al
nő
al
9
DLÁSA
TYÉREK
st,
utca 16.
103-45
1903
Esti
1758
kiospelet
Euda
ft 8. sz.

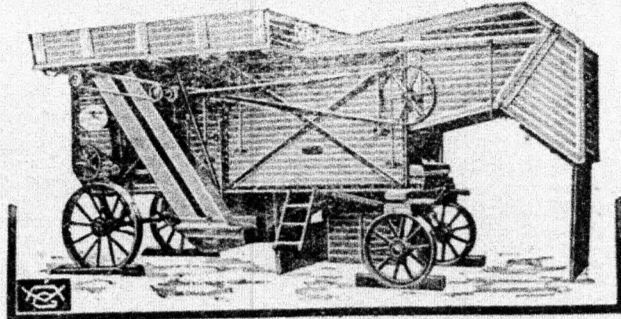
1000 A KISHIRDETÉSEK feltétel a 455. oldalban van!

Utolérhetetlenül

tökéletes, tartós és nagy teljesítőképességű

az **Államgépgyári**
acélkeretű
golyóscsapágyas **cséplőgép**

Előnyös fizetési feltételek mellett
szállít minden mezőgazdasági gépet:

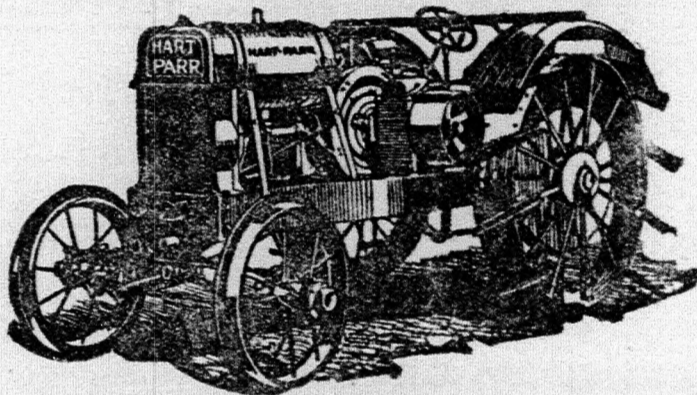

Szemvesztesség
nélkül működik!

Piacképes gabonát
szolgáltató!

**Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége,
Nemzetközi Gépkereskedelmi Részvénytársaság**
Budapest, V., Vilmos császár-ut 32.

HART-PARR

KÉRJE 54. SZÁMÚ ÁRJEGYZÉKÜNKET!
Használt traktorokat cserébe veszünk.

a legerősebb, legjobb és legolcsóbb traktor,
mert: üzemköltsége minimális,
élettartama évtizedekre terjed,
kezelése bámulatosan egyszerű és
minden talajon nagyszerűen dolgozik.

== Kívánságra — vételi kötelezettség nélkül — bárhol bemutatót tartunk. ==

Ahány HART-PARR traktor, annyi elismerő nyilatkozat.

Ajánlattal és ábrás prospektussal készséggel szolgál!

FEHÉR MIKLÓS GÉPGYÁR R.-T.
Budapest, V. kerület, Váci-ut 80. szám.

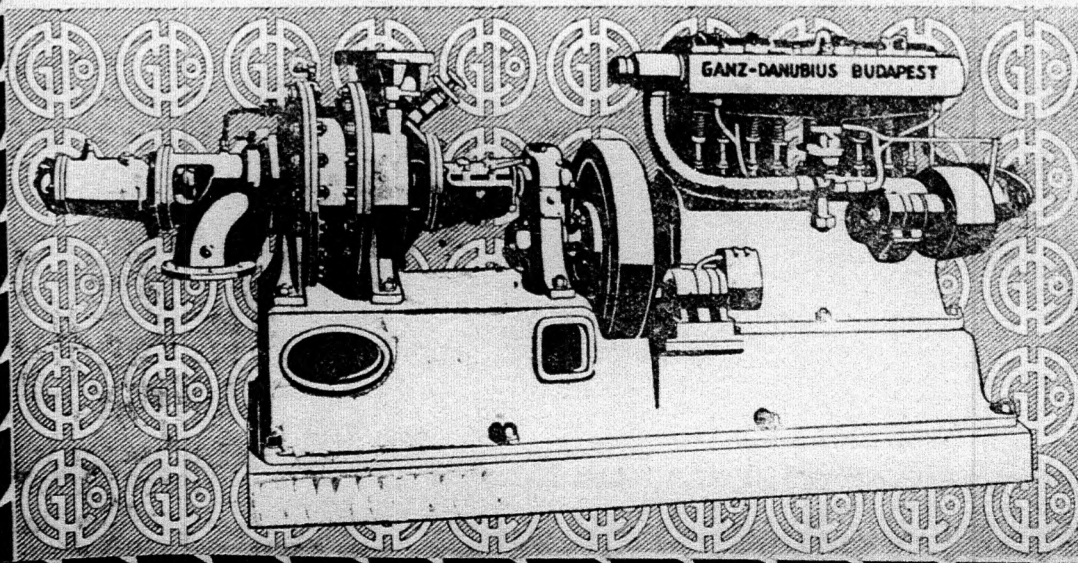
HAZAI GÉPKERESKEDELMI R.-T.

GANZ-DANUBIUS VEZÉRKÉPVISELETE

BUDAPEST, V., VILMOS CSÁSZÁR-UT 76. SZÁM.

TELEFON: AUTOMATA 210-43, L. 908-90, L. 908-91

SURGÖNYCIM: MASINA BUDAPEST

MOTOROS

SZIVATTYUK

BOLGÁRKERTÉSZETEK RÉSZÉRE

KASTÉLYOK, GAZDASÁGOK

VILÁGÍTÁSA

MOTOR-DYNAMÓS AGGREGÁTTAL

Ajánlat, mérnöklátogatás díjtalan

Kedvező fizetési feltételek